Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 133 (1383) ♦ Субота, 20 липня 1996 року ♦ Ціна договірна

Зрошення — це хліб України

Керівник українського парламенту зустрівся з аграрниками господарств поливних земель.

Продовжуючи поїздку степовим краєм, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відвідав «Ольгівську» птахофабрику та радгосп «Кам'янський» Бориславського району, КСП «Авангард» Каховського району, оглянув і мав бесіду із спеціалістами головної насосної станції Каховського магістрального каналу.

В управлінні головного Каховського магістрального каналу відбулася розмова з керівниками, спеціалістами сільськогосподарських підприємств та наукових установ про забезпечення ефективної віддачі поливного гектара.

Йшлося про збереження та реконструкцію такої унікальної будови, як станція зрошувальний канал, регуляцію водозабезпечення районів, земель, які потребують поливу.

На нараді підкреслювалося, що поливні землі — це значна підмога хліборобському потенціалу країни, можливість вирощування власного бавовнику, рису, твердої пшениці, насіння люцерни, яке нині в дуже великому дефіциті, навіть цукрових буряків.

Олександр Мороз звернув увагу присутніх на можливість законодавчого забезпечення розв'язання порушених проблем.

Битва за врожай: вперед до перемоги. Піррової?

Понад два мільйони тонн ранніх зернових планують зібрати нинішнього року хлібороби Харківщини. В кращі роки було 3 000 000. На нараді керівників районних адміністрацій, начальників сільгоспуправлінь, що передувала жнивам, виконувач обов'язків голови облдержадміністрації Олег Дьомін поставив завдання зібрати все до останньої зернини. А наполовину втрачені можливості через застарілість парку сільгоспмашин, важке становище з пальним, запчастинами «закрити» не лише технічними резервами, а й надійними методами агітації та пропаганди. В селах рекомендовано відновити дошки пошани та прапори передовиків...

(Закінчення на 6-й стор.).

"Все ні до чого, все мені пусте, коли тебе немає поруч мене"

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

Борис Мозолевський, тонкий поет і знаменитий археолог, знав, що писати. У глибинах скіфських курганів зберегалися не лише пектораль, а й найбільша таїна наших предків: «Все ні до чого, все мені пусте, коли тебе немає поруч мене». Навіть у загробне життя вельможний пращур волів переходити разом з жінкою...

Давно відлунав цокіт скіфських коней у степах Причорномор'я. А відлуння таїни залишилося в генах нащадків: «Коли ми вдвох, на світі тепло жити». Навіть якщо я не володар, а ти не вельможна цариця — просто земні Чоловік і Жінка.

Два силуети в дзеркалі річки — він і вона. Вони. І сонячний диск. І ранкова прохолода. А, може, вечірня. Врешті, хіба це важливо? «Коли ми вдвох, на світі тепло жити». «Коли тебе немає поруч мене», — гіркота безжальної самотності не змиється дніпровською водою, не зникне в глибині кургану.

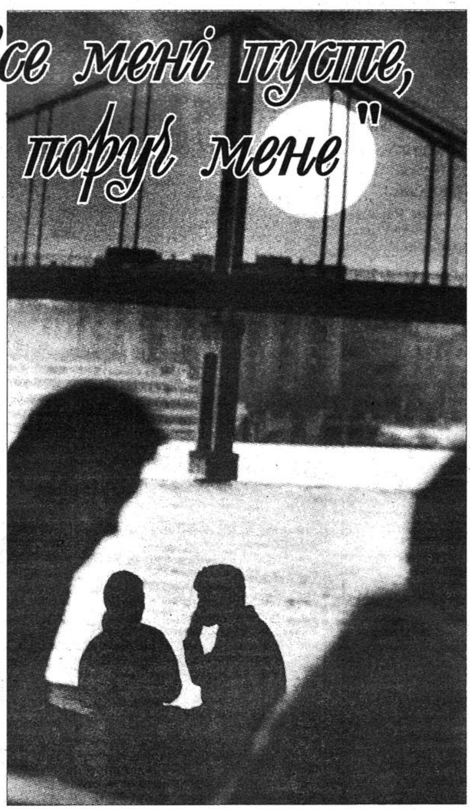

У номер

Візит голови бундестагу Ріти Зюсмут

У понеділок до Києва з дводенним офіційним візитом прибуває Голова німецького бундестагу Ріта Зюсмут. Цей приїзд — відповідь на офіційний візит до ФРН Голови Верховної Ради України Олександра Мороза в травні 1995 року.

Програмою перебування передбачено переговори спікера німецького парламенту з Головою Верховної Ради Олександром Морозом, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком та міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком.

Під час візиту заплановано зустріч Ріти Зюсмут з членами Комітету Верховної Ради в закордонних справах і зв'язках з СНД за участі представників парламентської групи «Україна-Німеччина», політичних партій та фракцій. Як очікується, сторони обговорюватимуть шляхи подальшої розбудови українсько-німецького співробітництва, зокрема, можливості більш конкретного його спрямування. Це слугуватиме і активізації міжпарламентської співпраці Верховної Ради та бундестагу.

Передбачається, що гостя побуває у Посольстві ФРН в Україні, відвідає Німецьку євангелічно-лютеранську церкву, зустрінеться з представниками німецької громади та підприємцями, які працюють у нашій державі.

У Бреста з'явився шанс прислужитися миру

Сьогодні у Бресті відбудеться зустріч міністрів закордонних справ України, Республіки Білорусь та Республіки Польща. Вона проходитиме згідно з домовленістю глав зовнішньополітичних відомств трьох країн, досягнутою на нараді міністрів закордонних справ Центральноєвропейської ініціативи (ЦЄІ) першого червня у Відні, та на запрошення міністра закордонних справ Республіки Білорусь В. Сенька.

Мета зустрічі — поглиблення контактів між державами. Обговорюватимуть питання двосторонньо-тристоронного співробітництва наших держав у рамках ОБСЄ та ЦЄІ, у програмі «Єврорегіон Буг», у міжнародних організаціях, а також тристоронньої взаємодії у сфері мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС.

Йтиметься також про перспективи розвитку ОБСЄ та підготовку до Лісабонського саміту, що відбудеться 2—3 грудня, й у ході якого планують прийняття офіційного документа ОБСЄ щодо моделі спільної і всеохоплюючої безпеки Європи XXI століття.

Читайте в суботньому випуску

Офіційно

Ласкаво просимо!

До офіційного візиту в Україну голови німецького бундестагу, професора, доктора Ріти Зюсмут

Народилася 17 лютого 1937 року у Вуппертлі. Католичка, заміжня, має дочку. З 1956 по 1961 рік студіювала романістику та історію в Мюнстері, Тюбінгені та Парижі. У 1964 році надано звання доктора філософських наук.

Працювала науковим асистентом у вузах Штутгарта та Оснабрюка, доцентом Рурського педагогічного інституту, професором Рурського університету в Бохумі з міжнародної порівняльної педагогіки, професором педагогіки в Рурському педагогічному інституті; директором інституту «Жінка і суспільство» в Ганновері.

Провадила велику наукову і громадську роботу. Їй надано звання почесного доктора Гільдесгаймського інституту, почесного доктора Рурського університету в Бохумі, почесного доктора Великотирновського університету (Болгарія).

Із 1981-го — член ХДС, займала в цій партії різноманітні пости. Член президії ХДС. Член бундестагу з 1987 року (округ Геттінген). Із 26 вересня 1985 року по 5 червня 1986 року -федеральний міністр у справах молоді, сім'ї й охорони здоров'я, з 6 червня 1986 року по 25 листопада 1988 року — федеральний міністр у справах молоді, сім'ї, жінок і охорони здоров'я; з 25 листопада 1988 року -голова німецького бундестагу. Повторно обрана 10 листопада 1994 року.

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України

Постанова № 266
Київ, 19 липня 1996 р.

Про призначення на 20 жовтня 1996 року виборів народного депутата України замість вибулого в Сирецькому виборчому окрузі № 19 (м. Київ)

Відповідно до статей 10, 14 та 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України **постановляє:**

призначити на неділю 20 жовтня 1996 року вибори народного депутата України у Сирецькому виборчому окрузі № 19 (м. Київ) замість вибулого народного депутата України Головатого Сергія Петровича у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень Верховною Радою України 4 липня 1996 року згідно з особистою заявою про складення повноважень відповідно до статті 81 Конституції України.

І. ЄМЕЦЬ,
голова Центральної виборчої комісії;
І. ЦЕЛУЙКО,
секретар Центральної виборчої комісії.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення С. Полякова головою Донецької обласної державної адміністрації

Призначити ПОЛЯКОВА Сергія Васильовича головою Донецької обласної державної адміністрації.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 липня 1996 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про увільнення С. Полякова з посади міністра вугільної промисловості України

Увільнити ПОЛЯКОВА Сергія Васильовича з посади міністра вугільної промисловості України у зв"язку з переходом на іншу роботу.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 липня 1996 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про увільнення В. Щербаня з посади голови Донецької обласної державної адміністрації

Увільнити ЩЕРБАНЯ Володимира Петровича з посади голови Донецької обласної державної адміністрації за серйозні недоліки в забезпеченні соціально-економічного розвитку в області.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 липня 1996 року.

Конституція — закон для кожного

Не кавалерійським наскоком, але...

Досі не можу зрозуміти, чому в період обговорення проекту Конституції України в Одесі стільки галасу здіймалося навколо мовних проблем: і на різних зібраннях, і в місцевій пресі, по радіо й телебаченню, та й просто на кухнях, бувало. Опубліковано ось Основний Закон України — і там чітко й справедливо, без будь-якого утиску чиїхось інтересів записано, що державною мовою в Україні є українська мова, а водночас гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. Для мене, литовки за національністю і громадянки України, все тут зрозуміле, по-іншому сформулювати мовну політику навряд чи й можна було б.

Не скажу, що я вільно володію українською мовою, хоча добре розумію свого чоловіка та його батьків, які нею спілкуються, сама прагну того. І хочу, безумовно, аби державною мовою, володів мій син, якому сьогодні лише три місяці. А як же інакше — бути громадянином країни і не знати її мови? Що ж до російської, на захист якої виступали різні об'єднання й окремі особи, то хто й коли її забороняв? В усякому разі, працюючи з дітьми в центрі естетичного виховання, я з таким ні разу не стикалася.

Більше того, в «русскоязычной» Одесі ще багато треба буде зробити, аби наповнити реальним життєвим змістом таке положення статті 10 Конституції України: «Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх формах суспільного життя на всій території України». Бо ж і відповідних підручників, коли брати середню та вищу школи, поки що бракує, і місцеві газети поголовно друкуються мовою російською (лиш одна з-поміж десятків україномовна та ще одна дублюється державною мовою), і в більшості державних установ тільки й того, що вивіски українською мовою понаписували, і в трамваях, на вулицях усі прагнуть розмовляти хай і ламаною, та все ж російською мовою, ніби соромлячися своєї рідної (а видно ж по вимові, що людина вдома говорить українською). Проте, вважаю, тут потрібні не стільки адміністративні заходи (бо дров можна таких наламати, що викличеш сплеск нових емоцій та нарікань), скільки роз'яснювальна й виховна робота як серед населення, так і, передусім, серед державних службовців, інтелігенції. Поступово, виважено можна зробити куди більше й краще, аніж кавалерійськими наскоками.

Юлія ПЕТРУСЕВИЧУТЕ,
педагог.

Одеса.

Більшість пропозицій комуністів враховано

Приємною несподіванкою для мене як комуніста було те, що у головному документі держави в основному врахована більшість конструктивних пропозицій комуністів. Нарешті є положення про захист російської мови в Україні, про рівність чоловіків та жінок. А що значить теза про обов'язковість середньої освіти! Добре, що залишились як Верховна Рада, так і обласні, районні, сільські Ради. Я задоволений, що земля не буде приватною, вона — власність народу, що посилена влада Кабміну.

І все ж, як на мене, є питання. Так, кожен має право на віросповідання, на релігійну діяльність. А ось права вести науково-атеїстичну діяльність не має. Церква відокремлена від держави. А чому ж тоді в преамбулі Конституції написано «усвідомлюючи відповідальність перед Богом»? У Конституції є іноземні слова — «імпічмент», «унітарна». Невже їх не можна було замінити на зрозуміліші народові?

Та загалом, попри все, Конституція є. І хоча я підтримую позицію ЦК КПУ в оцінці Основного Закону, сьогодні, вважаю, незважаючи на його недоліки та неідеальність, усім треба його виконувати. А проблеми, що існують, слід розв'язати в законах.

Дмитро КАЛІБАБА.

м. Мена
Чернігівської області.

Рішення Президії Ради Національної безпеки при Президентові України від 17.07.96 р. з питання «Про загрози Конституційному ладу в Україні»

Ситуація, що складається у державі, та тенденції її розвитку свідчать про наявність низки факторів, які загрожують конституційним правам і свободам громадян, громадянській злагоді, реалізації політичного та економічного курсу Президента України. Створюються передумови до виникнення реальних загроз національній безпеці України, конституційному ладу, самому існуванню суверенної держави.

Прийняття Конституції України, призначення Прем'єр-міністра та формування уряду закладають підвалини консолідації українського суспільства, зусиль усіх гілок влади для виходу економіки України з кризового стану, продовження і успішного завершення економічних реформ.

Проте заходи з посилення впливу центральної виконавчої влади на процеси в країні та об'єднання всіх демократичних сил суспільства на засадах нової Конституції, припинення спаду промислового виробництва, подолання кризи неплатежів, ліквідації заборгованості по заробітній платі, пенсіях та інших соціальних виплатах зустрічають опір з боку корпоративних злочинних угруповань та корумпованих посадових осіб владно-управлінських структур різних рівнів.

В умовах гіпертрофованого розвитку «тіньової економіки» спостерігається активізація антидержавних, антиконституційних сил, які прагнуть скористатися складним становищем з метою збереження впливу кримінальних кланів на економіку, посіяти ворожнечу в українському суспільстві, дестабілізувати громадське життя в ряді регіонів, перш за все в Криму і Донбасі.

Виявами такої активізації стали підбурювальні дії громадських організацій та політичних партій крайньо лівого напряму під час шахтарських страйків, спроби проросійсько-екстремістських угруповань використати в своїх цілях річницю подій 18 липня 1995 року, підтримуванні зовні зусилля сепаратистів у Криму з реанімації колишнього СРСР та ін.

Послідовне і рішуче здійснення економічних перетворень керівництвом держави випереджає дії правоохоронних органів щодо забезпечення законності і правопорядку в нових умовах. Це призводить до того, що акції антидержавних сил набувають все більш організованого і загрозливого характеру. В хід ідуть погрози, шантаж і залякування посадових осіб і навіть спроби фізичного знищення представників органів влади.

Безпрецедентним за зухвалістю став замах на життя Прем'єр-міністра України П. Лазаренка, який рішуче взявся за наведення порядку в економіці країни.

Антиконституційні вияви складають загрозу демократичному розвиткові України, її внутрішній безпеці, міжнародному авторитету.

Послаблення виконавської дисципліни та відповідальності за доручену справу, нехтування вимогами законодавства зумовили низку результативність заходів по боротьбі з організованою та іншими видами злочинності. Проти грубих порушників чинного законодавства з учасників і організаторів шахтарських акцій, що, зокрема, супроводжувались перекриттям дорожнього та залізничного руху, а також проти осіб, причетних до створення воєнізованих формувань, практично не розпочинаються кримінальні справи.

Назріла гостра необхідність вжиття рішучих скоординованих дій виконавчих органів влади з виправлення становища.

З цією метою президія Ради національної безпеки рекомендує Президентові України дати такі доручення:

1. Кабінету Міністрів України з використанням заходів надзвичайного характеру:

— підготувати до 1 жовтня 1996 р. Програму дій уряду з послідовної реалізації економічних перетворень з метою ліквідації «тіньової економіки», виходу країни з кризової ситуації;

— вжити додаткових заходів щодо ліквідації заборгованості виплат заробітної плати працівникам бюджетної сфери, пенсій, інших соціальних виплат та відпрацювати механізм погашення такої заборгованості для усього народного господарства;

— завершити в місячний термін роботу над підготовленим проектом Національної програми боротьби із злочинністю на 1996—2000 рр. і подати його на затвердження Президентові України;

— підготувати до 1 серпня ц. р. і подати Президентові України пропозиції щодо підвищення відповідальності та службової відповідності керівників місцевих органів влади, які причетні до грубих порушень законодавства, що призвело до зростання кримінальної злочинності, ускладнення соціально-економічної обстановки в регіонах України;

— виконати до 20 серпня 1996 р. доручення Президента України від 11 червня 1996 року щодо розробки скоординованих заходів з реалізації політики громадянського примирення;

— заслухати в липні ц. р. результати роботи урядової комісії з надання допомоги вугільним підприємствам.

2. Координаційному комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президентові України:

— забезпечити невідкладні узгоджені дії Генеральної прокуратури, МВС, СБУ, Держмиткому у боротьбі з економічними злочинами в банківській, фінансовій та приватизаційній сферах, зовнішньоекономічній діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності;

— подати в серпні 1996 р. проекти законів, покликаних активізувати діяльність правоохоронних органів у зв'язку із загрозами конституційному ладу в Україні, зокрема, «Про посилення відповідальності за злочини в організованих формах», «Про посилення боротьби з терористичними проявами», для внесення їх Президентом України, як невідкладних згідно зі статтею 93 Конституції України, на розгляд Верховною Радою України;

— розробити з урахуванням пропозиції Мін'юсту, МВС, СБУ, Держмиткому, Мінфіну, Нацбанку радикальні заходи на 1996 рік щодо недопущення подальшої криміналізації суспільства, посилення гарантій особистої безпеки громадян.

3. Генеральній прокуратурі України здійснити перевірку всіх справ, які знаходяться у судочинстві, та до 15 вересня 1996 року підготувати аналітичну доповідну з викладенням вжитих та запланованих прокуратурою заходів по забезпеченню дотримання чинного законодавства, в тому числі у частині, що регламентує тривалість розгляду справ судовими установами.

4. Адміністрації Президента України підготувати звернення Президента України до Верховного суду України та Вищого арбітражного суду України з пропозицією щодо розгляду на відповідних колегіях питання про завдання судових органів влади в зв'язку із загрозами конституційному ладу в Україні.

5. Службі безпеки України:

— подати до 15 серпня 1996 р. відповідно до рішення Президента України документи щодо створення Антитерористичного центру;

— разом з Управлінням державної охорони України провести в місячний термін службові розслідування в зв'язку із незадовільною організацією охорони вищих посадових осіб держави і внести пропозиції щодо кардинального поліпшення цієї роботи.

6. Міністерству оборони України:

— завершити до кінця року інвентаризацію озброєнь, військової техніки та інших матеріальних ресурсів;

— проаналізувати існуючу систему охорони та умови зберігання військового майна, в тому числі зброї, вжити конкретних заходів щодо припинення зловживань посадовими особами, вчинення злочинів військовослужбовцями.

7. Попередити керівників уряду Автономної Республіки Крим, обласних державних адміністрацій, держадміністрацій міст Києва і Севастополя про персональну відповідальність за виконання наданих їм Конституцією України повноважень із забезпечення законності та правопорядку, додержання прав і свобод громадян.

8. Держадміністрації м. Києва разом із МВС, СБУ, командуванням Національної гвардії України в місячний термін розробити і подати план заходів щодо забезпечення правопорядку в столиці.

9. Міністерству закордонних справ України належним чином поінформувати посольства зарубіжних країн в Україні щодо дій уряду щодо запобігання антиконституційним виявам та стабілізації ситуації в державі.

10. Опублікувати це рішення в засобах масової інформації.

ВЕДМЕЖА ПОСЛУГА

ПРОПОНУЄМО *увазі читачів продовження інтерв'ю з головою Центральної виборчої комісії Іваном ЄМЦЕМ з приводу всіх обставин виборчого процесу у Левандівському виборчому окрузі № 262 Львова, котрі привели до прийняття ЦВК рішення про визнання цих виборів недійсними. У Левандівському виборчому окрузі балотувалася в народні депутати України Ольга Колінько, заступник Генерального прокурора України, людина, відома своєю принциповістю.*

—Шановний пане Ємець, я переконана, що наслідок виборчого процесу по Левандівському виборчому округу № 262 це порушення статті 1 Закону України про вибори, в якій ідеться про те, що виборчий процес має здійснюватися на засадах «неупередженості до кандидатів з боку державних органів, установ і організацій, органів місцевого самоврядування».

—Якщо розуміти під упередженістю те, що робилося на дільницях і в окрузі, то ваше переконання можна підтримати. Що ж до Центральної виборчої комісії, то її роль зводиться до аналізу виборчої документації в тому разі, коли звертаються із скаргами учасники виборчого процесу. ЦВК зобов'язана аналізувати за такими скаргами виборчі документи, але вона не бере безпосередньої участі в роботі дільниць, окружної виборчої комісії. Саме остання керує процесом виборів. І, врешті, навіть ті, кого не можна запідозрити в якихось симпатіях до ЦВК, дійшли висновку про неспроможність голови окружної виборчої комісії належно організувати роботу. На засіданні ЦВК всі стали свідками того, що ця людина не розуміє вимог закону, не керувала процесом виборів, а пустила його на самоплив. Я кілька разів, і це є у стенограмі засідання, запитував Романа Балуха, на кого він працював, на які політичні сили. Бо в ході аналізу ситуації, що склалася в цьому виборчому окрузі, неможливо було не побачити політичне протистояння кандидатові Руху і від Української Республіканської (консервативної) партії, яку очолює Степан Хмара, а від цієї партії балотувався Ігор Пилипчук; і від Соціалістичної партії (від неї йшов Олександр Мельник), і від УНА-УНСО (було два кандидати: Мирослав Лев і Ольга Борисова). Кожна політична сила працювала на те, щоб забезпечити перемогу своєму кандидатові. Ось я вам зачитаю стенограму засідання ЦВК, виступ довіреної особи Ольги Колінько Михайла Косіва: «Ви, Іване Григоровичу, кілька разів задали голові окружкому специфічне запитання «В чиїх інтересах ви працювали?». Питання справді грунтовне.

... Я з усією категоричністю можу стверджувати, що у Львові робилося все для того, аби ці вибори зірвати. Там не йшлося про те, що може пройти у народні депутати хтось із конкурентів Ольги Михайлівни. Бо, як засвідчує статистичний аналіз, аналіз настроїв, що панували у цьому виборчому окрузі — а я його дуже добре знаю, — там усе робилося для того, щоб ці вибори зірвати.

... Справа в тому, що цим займалися люди, які працювали на провал виборів. Тут є представники партії, до якої належить голова окружної комісії, самі ці представники працювали і зараз працюють на провал виборів, на те, щоб ви не прийняли рішення про схвалення результатів виборів».

Голова окружкому Роман Балух належить до УРП. Секретар комісії Галина Андріїв орієнтується на УНА, член комісії Роман Цяцяк — прибічник Української республіканської (консервативної) партії. І важливо тут врахувати атмосферу підготовки до виборів. Ми звернулися особисто до голови Львівської обласної Ради з листом, в якому особливо наголошували на якісному доборі членів і керівництва окружної виборчої комісії і дільничних, звертали увагу на їх належну кваліфікацію, на використання коштів за призначенням, на необхідність ретельно підготувати списки виборців. Однак жодного з цих питань голова обласної Ради пан Горинь не розглянув, а наше звернення так і не дійшло до трьох райадміністрацій. Ми його знайшли під час перевірки в архіві облдержадміністрації.

—Коли і хто саме звернувся до ЦВК із скаргою про порушення виборчого закону? Чому взагалі цей округ було піддано такій ретельній перевірці?

—Це досить цікавий момент. Коли ЦВК вже підготувала постанову про реєстрацію повноважень усіх народних депутатів, які були обрані 7 квітня, в тому числі і Ольги Колінько, до нас звернулася довірена особа кандидата в депутати Олександра Мельника від Соціалістичної партії із заявою про те, що окружна виборча комісія досі офіційно не опублікувала в засобах масової інформації результати виборів. Тому, мовляв, вони не мають часу для оскарження результатів виборів. Пояснення з цього приводу ми зажадали від окружкому, від самого Романа Балуха. Він пояснив, ніби не розуміючи закону, що інформація про результати виборів була опублікована в «Молодій Галичині». В цій газеті були наведені спотворені дані, інформація була не офіційною, а власною інформацією газети. Роман Балух пояснив, що він підготував на ім'я головного редактора газети «Високий замок» панові Курпілю офіційне повідомлення. Справді, така інформація була підготовлена. Але, як пояснив Роман Балух далі, з обласної адміністрації прийшла якась жіночка, Олеся Таран, і взяла повідомлення для друкування у пресі. Потім воно з'явилося у «Молодій Галичині». Чому так сталося, чому не з'явилася вчасно і офіційно потрібна інформація, Роман Балух пояснити не може, але за цим стоїть порушення права оскарження результатів виборів з дня офіційного повідомлення протягом десяти днів.

Щоб виправити становище, ми на першому засіданні відклали реєстрацію до опублікування повідомлення окружкому.

А вже коли завершувався десятиденний строк оскарження, 16 квітня, до нас звернулися Олександр Мельник, представники Соцпартії знову із скаргою про те, що окружна виборча комісія знехтувала перевіркою їхніх скарг, які були викладені більш як на 60 аркушах. Після одержання результатів голосування, Олександр Мельник знову подав заяву про те, що вибори слід визнати не тільки недійсними, а й незаконними, бо результати голосування повністю сфальсифіковані. Він наводить конкретні факти і вимагає перевірки. Його заява супроводжувалася 113 аркушами різних документів виборчого процесу. Це заяви, акти, списки виборців.

—А чи реєструвалися в дільничних і окружній виборчих комісіях, скажімо, акти, чи складені вони з дотриманням вимог закону?

—Так, вони були подані в окружну виборчу комісію, але не розглядалися і не враховувалися в день виборів. Вже ЦВК розглядала ці документи на своєму засіданні. Крім заяв самого Олександра Мельника, його довірених осіб Матрьохіна, Талілова, Старицького, є заяви і кандидата в депутати від Української Республіканської (консервативної) партії пана Пилипчука, і народного депутата України Степана Хмари, інших учасників виборчого процесу.

—Про що ж ідеться у зверненні Степана Хмари?

— Про організоване окружкомом масове дострокове голосування...

—Справді масове?

—Судіть самі: майже 19 тисяч виборців проголосували достроково із 47 тисяч, котрі взяли участь у голосуванні відповідно до протоколу окружкому. В принципі законом не заборонено дострокове голосування. Але воно має бути пов'язане з тим, що людина на день виборів не перебуватиме на території виборчого округу.

—А чим же можна пояснити таку «міграцію» в Левандівському окрузі?

—Степан Ількович вів мову у своїй заяві про прямий підкуп виборців.

—Чи вдалося вам з'ясувати, як саме, де і коли виборці були підкуплені? Невже шляхом підкупу організували і дострокове масове голосування? Невже щось роздавали тим, хто прийшов голосувати достроково?

—Давали. Поруч із тим, хто видавав бюлетень для голосування, сидів той, хто роздавав «блага».

—Які саме?

—Ну, ось один екземпляр у нас є. Це кавовий напій.

—Краще б я не знала, які саме блага. Склад цього кавового напою — ячмінь, овес і жито. Оце так підкуп!

—І лосьйон пропонували. Такий — на тобі, небоже, що мені негоже. Принизили людей таким чином: прийди — одержиш.

—Але це, на мою думку, хоча й принизливе заохочення до виборів не могло вплинути, мабуть, на те, за кого віддадуть свої голоси виборці.

—Ми не акцентували особливо на цьому увагу, але все ж таки кроки Українського ділового клубу, який звернувся по дозвіл до голови міськради організувати рекламу продукції львівських підприємств шляхом безплатної її роздачі, мали вплив на вибори. Бо листівка, розповсюджена у виборчому окрузі на підтримку Ольги Колінько, не лише містила перелік депутатів, політичних організацій, підприємств, які її підтримують, а й безпосередньо зазначала Український діловий клуб, який і роздавав «блага».

—Стаття 14, пункт 14, говорить про те, що Центральна виборча комісія «розглядає заяви, звернення і скарги громадян на рішення та дії окружних і дільничних виборчих комісій (крім скарг на неправильності в списках виборців), скасовує рішення виборчих комісій або зупиняє їх дію, приймає інші рішення з цих питань». Отже очевидно, що ЦВК не повинна була перевіряти списки виборців.

—Даруйте, але ви не маєте рації не лише щодо букви закону, а й щодо його духу. Зверніться до статті 22 того ж закону. В ній ідеться про те, що кожному громадянинові в приміщенні виборчої комісії забезпечується можливість ознайомитися із списком виборців, перевірити правильність даних, що його стосуються. Це по-перше. Подруге, у пункті 3 цієї ж статті сказано, що заява про неправильність у списку розглядається дільничною виборчою комісією, яка зобов'язана не пізніше як у дводенний строк, а напередодні і в день виборів — негайно розглянути заяви і внести виправлення або видати копію мотивованого рішення про відхилення його заяви, громадянин має також право звернутися до суду. Ці норми закону не були дотримані. Подивіться ось на ці списки. Тут є тисячі викреслених прізвищ без будь-яких посилань чи пояснень причин цього викреслення. Скажімо, список дільниці № 14 сформовано з декількох списків. У першому значаться 1324 особи, а додатковий список починається знову з титульного аркуша з номера 1293. Крім того, ці прізвища і підписи виборців на них за отримання бюлетенів виконані на бланках, що використовувалися на виборах Президента і місцевих Рад. Звідки ми знаємо, що це за списки, коли саме були поставлені підписи в них? Далі. На 25-й і 26-й дільницях до списків виборців увійшли всі, хто був у лікарнях, всі вони проголосували, таким чином було приписано 440 голосів. Візьмімо дільницю 46 — це слідчий ізолятор. До списку виборців було вписано 1322 особи. Із списку без будь-яких пояснень викреслено 51 особу. Що сталося з цими людьми? Чи вони вибули з слідчого ізолятора? Це треба було пояснити. Крім того, це список усіх, хто перебуває в слідчому ізоляторі. Але в ньому перебувають люди не лише із Львівщини чи з України взагалі, а й, можливо, з близького та далекого зарубіжжя. Адрес, зрозуміло, в списку немає. Дат народження — також, тільки рік народження. Заступник голови дільничної виборчої комісії № 46 на нашу вимогу дав довідку такого змісту: «Доводжу до вашого відома, що на виборчій дільниці № 46 із 1319 осіб спецконтингенту, внесених до списків виборців, на території Левандівського виборчого округу згідно з пропискою до арешту проживало 55 осіб». А всі вони проголосували, лише один відмовився.

Фальсифікації в списках і підтасування даних про вибори були й інші. Приміром, зранку і десь до обіду фіксується одна кількість виборців у списку, а коли стає очевидно, що явка погана, зменшують цифру кількості виборців у списку.

Усі ці випадки не раз фіксувалися. Ці порушення мають масовий характер. І тому, безперечно, вони в комплексі суттєво вплинули на результати виборів.

—Іване Григоровичу, і все ж таки вас звинувачують в упередженості: що ви не розглядали скарги на порушення закону в інших округах, що не були ознайомлені з матеріалами перевірок члени ЦВК, що ви, врешті, виконуєте чиїсь партійні вказівки.

—Завжди хтось шукає винного. Однак усі ці звинувачення безпідставні. Незважаючи на партійну приналежність кандидатів у депутати, натиск різних політичних сил, владних структур, ЦВК діяла і діє згідно із законом. Так, у квітні 94 року, приміром, на підставі аналізу ситуації, що склалася в Південному виборчому окрузі № 12 Києва, ми скасували рішення окружкому про повторне встановлення результатів виборів і визнання К. Матвієнка обраним народним депутатом. Так само було скасовано рішення окружкому Індустріального виборчого округу № 7 про визначення загальної кількості виборців по округу та визнання депутатом за результатами повторних виборів О. Чубатенка. Скасовано було й рішення окружкому Центрального виборчого округу № 287 (Миколаївська область) про визнання обраним народним депутатом Олега Кирюхіна. Мабуть, ви пам'ятаєте, скільки скарг і протестів було щодо реєстрації народним депутатом Левка Лук'яненка, якого звинувачували у погрозах виборцям. Тоді ми також вели ретельну перевірку. По допомогу звернулися до Генеральної прокуратури, на основі її висновку ми ухвалили рішення про визнання повноважень Левка Лук'яненка. В ситуації з Ольгою Колінько ми також звернулися до Генеральної прокуратури з проханням проаналізувати з правової точки зору певний перелік зазначених у заявах учасників виборчого процесу порушень. І справді, за розпорядженням генпрокурора до ЦВК прийшли працівники генпрокуратури, зокрема начальник відділу Ігор Криницький, почали знайомитися з матеріалами. А наступного дня — вже не приходили. З генпрокуратури ми одержали листа, в якому сказано, що ЦВК має достатньо підстав прийняти одне з рішень за результатами виборів: або визнати їх такими, що відбулися, з подальшим підтвердженням повноважень депутата, або недійсними. Фактично прокуратура відмовилася від розгляду матеріалів.

Звинувачення в тому, що члени ЦВК не ознайомлені з матеріалами розгляду виборчого процесу, також надумані. В підготовці матеріалів до засідання ЦВК брали участь 9 із 15 членів ЦВК, зокрема, Ігор Микитин, який мешкає у Львові, він кілька разів знайомився з матеріалами. Микола Малюта також кілька разів приїздив з Вінниці з цією метою. Усі 14 членів ЦВК, які були присутні на засіданні, висловилися, дали оцінку, запропонували своє рішення проблеми. Я виступав останнім, щоб не говорили про тиск. На засіданні були присутні і також виступали народні депутати України, учасники виборчого процесу. Пропозиція Володимира Стретовича щодо механізму голосування збіглася і з нашими намірами. За визнання виборів недійсними проголосувало 9 членів ЦВК. Троє утрималися: Лідія Мазур, головний редактор журналу «Жінка», Василь Кравченко, заступник директора фінансового інституту при Мінфіні України, та Анатолій Пінчук, радник голови Дніпропетровської облради. Два члени ЦВК: Ігор Микитин, член проводу Народного Руху України, і Володимир Черниш, перший заступник міністра юстиції України, — проголосували за визнання повноважень Ольги Колінько як депутата. Усі бажаючі виступити до прийняття рішення ЦВК одержали слово.

Про мої політичні симпатії, як на мою думку, неможливо зробити висновки з роботи ЦВК, її рішень. Пригадайте, який тиск чинився, коли ЦВК відмовила в реєстрації ініціативних груп всеукраїнського референдуму з ключових положень проекту Конституції. На нас тоді навіть не раз подавали до суду, щоб скасувати рішення про відмову. А тиск був шалений, було утворено 136 ініціативних груп, до складу яких входили 7567 членів, було проведено 136 зборів громадян. Був висновок науковців про можливість проведення такого референдуму. Однак ЦВК керувалася вимогами закону.

—Щодо чиношанування, то з певних джерел мені особисто відома ваша принципова позиція, висловлена Президентові України Леонідові Кучмі на пропозицію взятися за проведення всеукраїнського референдуму, на який Леонід Данилович мав намір винести проект Конституції. Знаючи цю інформацію, я була прикро вражена рішенням про визнання виборів Колінько недійсними. Однак Ольга Михайлівна може звернутися із заявою до Верховного суду України і, нарешті, балотуватися ще раз у цьому окрузі, бо порушення були здійснені не з її вини. А рішення ЦВК було фактично визначено наперед самими окружною і дільничними виборчими комісіями. І це вражає ще більше, вражає те, як ведуть політичну боротьбу партії, на які в суспільстві покладалися і покладаються великі надії.

Провела інтерв'ю Світлана ПИСАРЕНКО.

(Продовження. Початок у номері за 18.07.96р.).

Верховна Рада України
5 сесія
Результати поіменного голосування питання № 281
Голосування проведено 28/06/96 9 годин 18 хвилин
ПРО ТЕКСТ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ В ЦІЛОМУ
В голосуванні взяло участь 395
за — 321 проти — 45 утрималось — 12 не голосувало — 17
Рішення ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп
ЗА = 34 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Черновецький Л. М.	5	ЗА	Бондаренко В. Д.	8	ЗА
Юрковський А. В.	45	ПРОТИ	Бакай І. М.	208	ЗА
Рудик І. Л.	405	ЗА	Півторак В. В.	419	ЗА
Буздуган Ю. О.	438	ЗА	Буряк С. В.	211	ЗА
Вітович О. В.	275	ЗА	Вітренко Н. М.	346	....
Гурвіц Е. Й.	294	ЗА	Дьомін О. О.	371	....
Запорожець Ю. М.	286	ЗА	Ілясевич Я. М.	282	ЗА
Іщенко О. І.	432	ЗА	Карпов О. М.	373	ЗА
Коваленко А. А.	11	ЗА	Кондратюк А. О.	55	ЗА
Лук'яненко Л. Г.	68	ЗА	Марченко В. Р.	348	....
Марчук Є. К.	324	ЗА	Масол В. А.	446	ЗА
Мороз О. О.	223	ЗА	Недвига Г. М.	57	ЗА
Носов В. В.	319	ЗА	Парасунько М. В.	51	ЗА
Пронюк Є. В.	205	ЗА	Процев'ят Т. І.	268	ЗА
Ратушний М. Я.	361	ЗА	Севрюков В. В.	297	ЗА
Смірнов Є. Л.	61	ЗА	Степенко В. І.	331	....
Тима Ю. К.	365	ЗА	Ткаченко О. М.	430	ЗА
Хмара С. І.	261	ЗА	Чемерис В. В.	265	ЗА
Шандрюк О. І.	266	ЗА	Шаров І. Ф.	41	ЗА
Ярошинський Б. Х.	337	ЗА			

Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя
ЗА = 23 ПРОТИ = 38 УТРИМАЛОСЬ = 11 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 7

Зачосов В. О.	46	НЕ ГОЛ.	Куз'єв В. А.	287	ЗА
Аксененко С. І.	254	УТРИМ.	Анненков Є. І.	245	ПРОТИ
Бєльський В. І.	189	ЗА	Биченко М. І.	382	ЗА
Бобриньов О. В.	43	ПРОТИ	Боженко О. В.	285	УТРИМ.
Бублик Ю. Т.	354	ПРОТИ	Верхогляд В. К.	409	ЗА
Вишнєвецький Г. В.	120	ПРОТИ	Гармаш Л. І.	375	ПРОТИ
Гмиря С. П.	240	ПРОТИ	Грінцов І. Г.	355	ЗА
Долженко Г. П.	450	ПРОТИ	Дондик М. І.	149	ЗА
Донченко Ю. Г.	259	ПРОТИ	Дорошевський М. В.	34	УТРИМ.
Дроботов А. І.	33	УТРИМ.	Єськов В. А.	241	ПРОТИ
Жумикін А. П.	24	ЗА	Заварзін М. В.	129	....
Іванов В. О.	393	ЗА	Ілюшин В. О.	237	....
Кавун В. М.	54	ЗА	Кожевников Б. М.	113	ПРОТИ
Кожушко О. М.	145	ЗА	Коропенко А. А.	85	НЕ ГОЛ.
Кочерга В. Г.	122	ПРОТИ	Кочерга В. С.	247	ПРОТИ
Красняков Є. В.	118	ПРОТИ	Кризський Ю. О.	246	ПРОТИ
Кузнєцов П. С.	127	ПРОТИ	Кузьменко С. Л.	179	ЗА
Лантух В. І.	56	ЗА	Левченко А. І.	243	ПРОТИ
Майборода С. Ф.	284	ЗА	Малєвський О. Т.	404	ПРОТИ
Мармазов Є. В.	234	ПРОТИ	Масенко О. М.	330	ПРОТИ
Мірошниченко Ю. О.	26	УТРИМ.	Мішура В. Д.	225	НЕ ГОЛ.
Моісеєнко В. М.	131	ПРОТИ	Найда Г. І.	396	УТРИМ.
Немировський В. Л.	309	ЗА	Олійник Б. І.	190	....
Охрименко К. О.	123	ПРОТИ	Павленко Е. І.	27	НЕ ГОЛ.
Панасовський О. Г.	147	....	Парубок О. Н.	424	ПРОТИ
Пасечна Л. Я.	126	ПРОТИ	Пейгалайнен А. В.	143	ПРОТИ
Петренко Д. Д.	255	ПРОТИ	Пилипенко М. В.	29	НЕ ГОЛ.
Піменова Н. П.	42	ПРОТИ	Понеділко В. І.	182	НЕ ГОЛ.
Пустовойтовський В. С.	384	ЗА	Радько В. І.	351	ПРОТИ
Райковський Б. С.	385	....	Роєнко В. Г.	423	ПРОТИ
Самойлик К. С.	403	УТРИМ.	Сахань І. Я.	417	ЗА
Семенюк В. П.	159	УТРИМ.	Сизенко Ю. П.	177	ЗА
Симоненко П. М.	150	ПРОТИ	Сікалов В. І.	119	ПРОТИ
Снігач А. П.	399	УТРИМ.	Сокерчак В. М.	314	УТРИМ.
Степанов П. С.	236	ЗА	Стешенко О. М.	256	ЗА
Таран М. В.	180	ЗА	Терещук В. В.	138	ПРОТИ
Тодоров Є. С.	185	ПРОТИ	Уланов В. М.	258	ПРОТИ
Хмельовий А. П.	140	....	Хунов А. І.	130	ПРОТИ
Целих Ю. Г.	233	ЗА	Цибенко П. С.	249	ПРОТИ
Черенков О. П.	253	....	Чивюк М. В.	292	УТРИМ.
Чумак М. В.	443	ПРОТИ	Чумаченко М. І.	441	ЗА
Чурута М. І.	251	ЗА	Шестаков В. П.	137	ПРОТИ
Шкрабак П. А.	293	....	Яковенко О. М.	124	ПРОТИ
Яценко В. М.	157	НЕ ГОЛ.			

Фракція Народного Руху України
ЗА = 26 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Альошин В. Б.	224	ЗА	Бойко Б. Ф.	360	ЗА
Горбатюк М. П.	16	ЗА	Григорович Л. С.	204	ЗА
Жовтяк Є. Д.	219	ЗА	Заєць І. О.	18	ЗА
Зарудний А. А.	362	ЗА	Кендзьор Я. М.	280	НЕ ГОЛ.
Ковтунець В. В.	333	ЗА	Кожин Б. Б.	203	ЗА
Косів М. В.	279	ЗА	Костенко Ю. І.	23	ЗА
Лавринович О. В.	274	ЗА	Лупаков Є. О.	433	ЗА
Манчуленко Г. М.	435	ЗА	Матковський О. Б.	339	ЗА
Омельчук Р. Ю.	334	ЗА	Танюк Л. С.	267	ЗА
Ткаченко В. А.	347	ЗА	Федорин Я. В.	4	....
Філіпчук Г. Г.	437	ЗА	Хомич М. В.	338	ЗА
Червоній В. М.	335	ЗА	Чобіт Д. В.	271	ЗА
Чорновіл В. М.	357	ЗА	Шевченко В. Ф.	213	ЗА
Шевченко В. І.	340	ЗА	Яблонський В. А.	407	ЗА

Соціалістична фракція
ЗА = 17 ПРОТИ = 4 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 5

Агафонов А. В.	289	ЗА	Безуглий А. Г.	398	НЕ ГОЛ.
Брит В. П.	194	ЗА	Васюра І. І.	428	ЗА
Вінський Й. В.	411	ЗА	Головко А. Ф.	410	ЗА
Камінський Л. О.	141	ЗА	Кириченко М. О.	329	ПРОТИ
Кіяшко С. М.	108	ЗА	Коструба І. Ф.	166	ЗА
Лавриненко М. Ф.	345	ЗА	Марковська Н. С.	47	НЕ ГОЛ.
Мельник П. Я.	306	ЗА	Моцпан А. Ф.	146	ПРОТИ
Мухін В. В.	370	ЗА	Ніколаєнко С. М.	402	ЗА
Рудченко М. М.	163	ЗА	Сінченко С. Г.	242	ПРОТИ
Слободянюк С. М.	167	ЗА	Степанов М. В.	257	ПРОТИ
Черепков В. Ф.	117	НЕ ГОЛ.	Чиж І. С.	414	ЗА
Чупахін О. М.	381	НЕ ГОЛ.	Шаланський А. М.	226	НЕ ГОЛ.
Шибко В. Я.	82	ЗА	Яровенко В. С.	53	ЗА

Група "Центр"
ЗА = 27 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Бандурка О. М.	390	ЗА	Борзих О. І.	238	ЗА
Бутейко А. Д.	70	ЗА	Буткевич В. Г.	59	ЗА
Дурдинець В. В.	229	ЗА	Жулинський М. Г.	64	ЗА
Загородній Г. Д.	212	ЗА	Звягільський Ю. Л.	110	....
Кальник В. М.	164	ЗА	Карасик В. М.	387	ЗА
Климпуш О. Д.	172	ЗА	Ковалко М. П.	325	ЗА
Коломойцев В. Е.	239	ЗА	Коршинський І. Ю.	174	ЗА
Пасько С. О.	425	ЗА	Пискуновський К. В.	63	ЗА
Плющ І. С.	445	ЗА	Свято В. П.	416	ЗА
Сирота М. Д.	418	ЗА	Спіженко Ю. П.	165	ЗА
Стоян О. М.	62	ЗА	Сургай М. С.	142	ЗА
Ткаченко С. К.	192	ЗА	Товт М. М.	169	ЗА
Устич С. І.	171	ЗА	Череп В. І.	350	ЗА
Шейко П. В.	444	ЗА	Шпек Р. В.	200	ЗА

Фракція Селянської партії України
ЗА = 22 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 1 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Говорун В. П.	311	ЗА	Гончар В. А.	304	ЗА
Гошовська В. А.	386	ЗА	Діхтяренко Г. Ю.	420	ЗА
Довганчин Г. В.	436	НЕ ГОЛ.	Довгань С. В.	400	ЗА
Дудченко М. П.	408	ЗА	Душейко П. Г.	429	ЗА
Завалевська В. О.	232	ЗА	Косолапов А. Г.	389	ЗА
Кудревич О. А.	392	ЗА	Луньов Г. О.	191	ЗА
Олексеєнко В. К.	151	ЗА	Петренко А. А.	153	ЗА
Платовський Є. В.	288	ЗА	Попов Д. А.	308	ЗА
Сас С. В.	231	ЗА	Симоненко І. П.	440	....
Сластьон Ю. Ф.	401	УТРИМ.	Суслов В. І.	383	ЗА
Тітенко В. Г.	313	ЗА	Цушко В. П.	315	ЗА
Чернявський О. П.	353	ЗА	Чулаков Є. Р.	99	ЗА
Шулежко М. Я.	421	ЗА			

Група "Реформи"
ЗА = 30 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Білас І. Г.	278	ЗА	Білоус В. О.	317	ЗА
Головатий С. П.	19	ЗА	Головко В. І.	318	ЗА
Грабар М. Ф.	176	ЗА	Єльяшкевич О. С.	394	ЗА
Ємельянов В. М.	283	ЗА	Ємець О. І.	260	ЗА
Єрмак А. В.	193	ЗА	Жеребецький Є. П.	270	ЗА
Кармазін Ю. А.	299	ЗА	Квятковський І. В.	49	ЗА
Коліушко І. Б.	272	ЗА	Костицький В. В.	195	ЗА
Лановий В. Т.	17	ЗА	Мусіяка В. Л.	378	ЗА
Омельченко Г. О.	322	ЗА	Оробець Ю. М.	15	ЗА
Осташ І. І.	269	ЗА	Петренко М. І.	230	ЗА
Пинзеник В. М.	264	ЗА	Пономаренко Б. Й.	422	ЗА
Соболєв С. В.	183	ЗА	Стецьків Т. С.	273	ЗА
Судницин Ф. С.	184	ЗА	Терьохін С. А.	320	ЗА
Чейпеш С. І.	170	ЗА	Чукмасов С. О.	81	ЗА
Шишкін В. І.	296	ЗА	Ягоферов А. М.	235	ЗА

Група "Єдність"
ЗА = 23 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Бабич В. Г.	97	ЗА	Байрак М. В.	83	ЗА
Бородіч Л. В.	91	ПРОТИ	Гаманюк Л. Ю.	84	ЗА
Гарькавий В. І.	106	ЗА	Гладуш В. Д.	92	ЗА
Дідик П. А.	380	ЗА	Жир О. О.	93	ЗА
Кириленко І. Г.	96	ЗА	Костюченко Л. М.	77	ЗА
Лазаренко П. І.	105	....	Лященко К. Д.	94	ЗА
Магда І. І.	98	ЗА	Мельник В. С.	89	ЗА
Меркушов В. Т.	78	ЗА	Михайленко С. М.	76	....
Москаленко А. І.	104	ЗА	Овчаренко П. П.	73	ЗА
Омеліч В. С.	100	ЗА	Рябченко О. В.	75	ЗА
Савченко В. Г.	80	ЗА	Садько В. Г.	102	ЗА
Селіфонтьєв С. І.	86	ЗА	Степанюк Д. П.	87	НЕ ГОЛ.
Таранов О. В.	372	ЗА	Харламов В. Г.	103	ЗА
Худомака В. П.	95	ЗА	Чорноусенко О. І.	379	....

Група "Державність"
ЗА = 25 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Безсмертний Р. П.	220	ЗА	Волковецький С. В.	199	ЗА
Глухівський Л. Й.	277	ЗА	Горбаль М. А.	359	ЗА
Горинь Б. М.	356	ЗА	Горохівський Л. Т.	358	ЗА
Дем'ян Г. В.	281	ЗА	Капустян В. Н.	327	ЗА
Кияк Т. Р.	431	ЗА	Кірімов І. З.	218	ЗА
Костицький М. В.	201	ЗА	Круцик Р. М.	202	ЗА
Кулінич В. В.	222	ЗА	Мовчан П. М.	198	ЗА
Мулява В. С.	197	ЗА	Нідзієв О. І.	214	ЗА
Осадчук П. І.	206	ЗА	Павловський М. А.	406	ЗА
Пилипчук В. М.	196	ЗА	Поровський М. І.	341	ЗА
Скіпальський О. О.	66	ЗА	Таран (Терен) В. В.	321	ЗА
Швидкий П. Є.	276	ЗА	Юхновський І. Р.	263	ЗА
Яворівський В. О.	228	ЗА			

Міжрегіональна депутатська група
ЗА = 23 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Германчук П. К.	72	ЗА	Азаров М. Я.	115	ЗА
Алексєєв В. Г.	369	....	Болдирєв Ю. О.	112	ЗА
Горбатов В. М.	37	ЗА	Гуров В. М.	90	ЗА
Іоффе Ю. Я.	248	ЗА	Коген Ю. Б.	36	ЗА
Недригайло В. М.	152	ЗА	Паламарчук В. О.	291	ЗА
Пєхота В. Ю.	374	ЗА	Писаренко А. А.	111	ЗА
Попеску І. В.	434	ЗА	Пшенична О. М.	40	ЗА
Ричагов Г. В.	316	....	Самофалов Г. Г.	121	ЗА
Славов М. А.	13	ЗА	Старовойтова Г. М.	32	ЗА
Степанов О. П.	439	ЗА	Сторіжко В. Ю.	349	ЗА
Татаринов А. А.	132	НЕ ГОЛ.	Тютін В. О.	74	ЗА
Франчук А. Р.	31	....	Франчук І. А.	35	....
Чикал А. В.	156	ЗА	Шевченко В. І.	133	ЗА
Шеховцов О. Д.	128	....	Ямковий І. О.	60	ЗА
Янко С. В.	139	ЗА			

Група "Незалежні"
ЗА = 21 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Бережний О. Т.	391	ЗА	Боделан Р. Б.	312	....
Бряузов В. П.	52	ЗА	Вернигора Л. М.	332	ЗА
Гетьман В. П.	426	ЗА	Дронь А. А.	449	ЗА
Євдокимов В. О.	301	ЗА	Євтухов В. І.	448	....
Золотарьов А. І.	352	....	Ігнатенко О. С.	363	ЗА
Карнаух М. В.	323	ЗА	Карпачова Н. І.	28	ПРОТИ
Крук Ю. Б.	305	ЗА	Кулаков А. А.	328	ЗА
Ландик В. І.	114	ЗА	Лобенко А. О.	303	ЗА
Миримський Л. Ю.	25	ЗА	Мозер Г. Е.	154	ЗА
Ольховський Б. І.	388	ЗА	Радченко Г. Ф.	442	ЗА
Раханський А. В.	30	ЗА	Рябець М. М.	173	ЗА
Семиноженко В. П.	366	ЗА	Симоненко В. К.	298	ЗА
Юхимчук А. П.	50	ЗА			

Група "Аграрники за реформи"
ЗА = 24 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Бардин Я. Б.	216	ЗА	Боровик О. Г.	447	ЗА
Бортник В. Ф.	413	НЕ ГОЛ.	Бурячинський О. М.	342	ЗА
Ващук К. Т.	69	ЗА	Глух І. В.	290	ЗА
Горбатюк М. Д.	158	ЗА	Даниленко А. С.	221	ЗА
Данча М. Д.	175	ЗА	Єгудін В. І.	39	ЗА
Засуха А. А.	210	ЗА	Карасик Ю. М.	427	ЗА
Ківшик П. А.	326	ЗА	Кравчук В. І.	215	ЗА
Лінчак М. С.	217	ЗА	Мельник С. І.	161	ЗА
Мосійчук С. О.	160	ЗА	Мостиський А. Б.	67	ЗА
Петрук В. І.	336	ЗА	Семенчук В. М.	415	ЗА
Сидоренко Г. В.	162	ЗА	Стретович В. М.	58	ЗА
Терець В. М.	187	ЗА	Чапюк Р. С.	71	ЗА
Яковенко В. П.	412	ЗА			

Фракція "Соціально-ринковий вибір"
ЗА = 26 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Ампілогов В. Ф.	116	ЗА	Анісімов Л. О.	178	ЗА
Бондаренко В. С.	252	ЗА	Васильєв Г. А.	109	ЗА
Голубченко А. К.	188	ЗА	Динейкін Г. І.	250	ЗА
Дмитренко О. І.	244	ЗА	Кириченко С. О.	395	ЗА
Кочерга В. П.	88	ЗА	Кравчук Л. М.	364	ЗА
Крандакова О. В.	38	ЗА	Кужель О. В.	181	ЗА
Литвин В. В.	79	ЗА	Мірошниченко Л. М.	136	ЗА
Новіков О. В.	209	ЗА	Поживанов М. О.	135	ЗА
Пудрик В. Ю.	134	ЗА	Тихонов Ю. Т.	101	ЗА
Угаров Г. Ю.	186	ЗА	Улинець В. Г.	168	ЗА
Чеботарьов В. П.	227	ЗА	Чечетов М. В.	125	ЗА
Шамарин О. М.	144	ЗА	Шеренін Ю. Л.	44	ЗА
Щербань В. П.	107	ЗА	Щербань Є. О.	148	ЗА

Верховна Рада України
5 сесія
Результати поіменного голосування питання № 282
Голосування проведено 28/06/96 9 годин 20 хвилин
ПРО ТЕКСТ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ В ТРЕТЬОМУ ЧИТАННІ

В голосуванні взяло участь 393

за — 315 проти — 36 утрималось — 12 не голосувало — 30

Рішення ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп
ЗА = 34 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Черновецький Л. М.	5	ЗА	Бондаренко В. Д.	8	ЗА
Юрковський А. В.	45	ПРОТИ	Бакай І. М.	208	ЗА
Рудик І. Л.	405	ЗА	Півторак В. В.	419	ЗА
Буздуган Ю. О.	438	ЗА	Буряк С. В.	211	ЗА
Вітович О. В.	275	ЗА	Вітренко Н. М.	346	....
Гурвіц Е. Й.	294	ЗА	Дьомін О. О.	371	....
Запорожець Ю. М.	286	ЗА	Ілясевич Я. М.	282	ЗА
Іщенко О. І.	432	ЗА	Карпов О. М.	373	ЗА
оваленко А. А.	11	ЗА	Кондратюк А. О.	55	ЗА
ук'яненко Л. Г.	68	ЗА	Марченко В. Р.	348	....
Марчук Є. К.	324	ЗА	Масол В. А.	446	ЗА
Мороз О. О.	223	ЗА	Недвига Г. М.	57	ЗА
Носов В. В.	319	ЗА	Парасунько М. В.	51	ЗА
Пронюк Є. В.	205	ЗА	Процев'ят Т. І.	268	ЗА
Ратушний М. Я.	361	ЗА	Севрюков В. В.	297	ЗА
Смірнов Є. Л.	61	ЗА	Степенко В. І.	331	....
Тима Ю. К.	365	ЗА	Ткаченко О. М.	430	ЗА
Хмара С. І.	261	ЗА	Чемерис В. В.	265	ЗА
Шандрюк О. І.	266	ЗА	Шаров І. Ф.	41	ЗА
Ярошинський Б. Х.	337	ЗА			

Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя
ЗА = 20 ПРОТИ = 29 УТРИМАЛОСЬ = 10 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 20

Зачосов В. О.	46	НЕ ГОЛ.	Куз'єв В. А.	287	ЗА
Аксененко С. І.	254	УТРИМ.	Анненков Є. І.	245	НЕ ГОЛ.
Бєльський В. І.	189	ЗА	Биченко М. І.	382	НЕ ГОЛ.
Бобриньов О. В.	43	НЕ ГОЛ.	Боженко О. В.	285	УТРИМ.
Бублик Ю. Т.	354	ПРОТИ	Верхогляд В. К.	409	НЕ ГОЛ.
Вишнєвецький Г. В.	120	ПРОТИ	Гармаш Л. І.	375	ПРОТИ
Гмиря С. П.	240	ПРОТИ	Грінцов І. Г.	355	НЕ ГОЛ.
Долженко Г. П.	450	ПРОТИ	Дондик М. І.	149	ЗА
онченко Ю. Г.	259	НЕ ГОЛ.	Дорошевський М. В.	34	НЕ ГОЛ.
Дроботов А. І.	33	УТРИМ.	Єськов В. А.	241	НЕ ГОЛ.
Жумикін А. П.	24	ЗА	Заварзін М. В.	129	....
Іванов В. О.	393	НЕ ГОЛ.	Ілюшин В. О.	237	....
Кавун В. М.	54	ЗА	Кожевников Б. М.	113	ПРОТИ
Кожушко О. М.	145	ЗА	Коропенко А. А.	85	НЕ ГОЛ.
Кочерга В. Г.	122	ЗА	Кочерга В. С.	247	ПРОТИ
Красняков Є. В.	118	ПРОТИ	Кризський Ю. О.	246	ПРОТИ
узнєцов П. С.	127	НЕ ГОЛ.	Кузьменко С. Л.	179	ЗА
антух В. І.	56	НЕ ГОЛ.	Левченко А. І.	243	НЕ ГОЛ.
Майборода С. Ф.	284	ЗА	Малєвський О. Т.	404	УТРИМ.
Мармазов Є. В.	234	ПРОТИ	Масенко О. М.	330	ПРОТИ
Мірошниченко Ю. О.	26	НЕ ГОЛ.	Мішура В. Д.	225	НЕ ГОЛ.
Моісеєнко В. М.	131	ПРОТИ	Найда Г. І.	396	УТРИМ.
Немировський В. Л.	309	УТРИМ.	Олійник Б. І.	190	....
Охрименко К. О.	123	ЗА	Павленко Е. І.	27	ПРОТИ
Панасовський О. Г.	147	....	Парубок О. Н.	424	ПРОТИ
Пасечна Л. Я.	126	ПРОТИ	Пейгалайнен А. В.	143	ПРОТИ
Петренко Д. Д.	255	ПРОТИ	Пилипенко М. В.	29	НЕ ГОЛ.
Піменова Н. П.	42	НЕ ГОЛ.	Понеділко В. І.	182	ЗА
Пустовойтовський В. С.	384	НЕ ГОЛ.	Радько В. І.	351	ПРОТИ
Райковський Б. С.	385	....	Роєнко В. Г.	423	ПРОТИ
Самойлик К. С.	403	УТРИМ.	Сахань І. Я.	417	ЗА
Семенюк В. П.	159	УТРИМ.	Сизенко Ю. П.	177	ЗА
Симоненко П. М.	150	ПРОТИ	Сікалов В. І.	119	ПРОТИ
Снігач А. П.	399	УТРИМ.	Сокерчак В. М.	314	УТРИМ.
Степанов П. С.	236	ЗА	Стешенко О. М.	256	ЗА
Таран М. В.	180	ЗА	Терещук В. В.	138	ПРОТИ
Тодоров Є. С.	185	ПРОТИ	Уланов В. М.	258	ПРОТИ
Хмельовий А. П.	140	....	Хунов А. І.	130	ПРОТИ
Целих Ю. Г.	233	ЗА	Цибенко П. С.	249	ПРОТИ
Черенков О. П.	253	....	Чивюк М. В.	292	НЕ ГОЛ.
мак М. В.	443	ПРОТИ	Чумаченко М. І.	441	ЗА
рута М. І.	251	ЗА	Шестаков В. П.	137	ПРОТИ
крабак П. А.	293	....	Яковенко О. М.	124	ПРОТИ
Яценко В. М.	157	ЗА			

Фракція Народного Руху України
ЗА = 26 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Альошин В. Б.	224	ЗА	Бойко Б. Ф.	360	ЗА
Горбатюк М. П.	16	ЗА	Григорович Л. С.	204	ЗА
Жовтяк Є. Д.	219	ЗА	Заєць І. О.	18	ЗА
Зарудний А. А.	362	ЗА	Кендзьор Я. М.	280	ЗА
Ковтунець В. В.	333	ЗА	Кожин Б. Б.	203	ЗА
Косів М. В.	279	ЗА	Костенко Ю. І.	23	ЗА
Лавринович О. В.	274	ЗА	Лупаков Є. О.	433	ЗА
Манчуленко Г. М.	435	ЗА	Матковський О. Б.	339	ЗА
Омельчук Р. Ю.	334	ЗА	Танюк Л. С.	267	ЗА
Ткаченко В. А.	347	ЗА	Федорин Я. В.	4	....
Філіпчук Г. Г.	437	ЗА	Хомич М. В.	338	ЗА
Червоній В. М.	335	ЗА	Чобіт Д. В.	271	ЗА
Чорновіл В. М.	357	НЕ ГОЛ.	Шевченко В. Ф.	213	ЗА
Шевченко В. І.	340	ЗА	Яблонський В. А.	407	ЗА

Соціалістична фракція
ЗА = 17 ПРОТИ = 6 УТРИМАЛОСЬ = 2 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Агафонов А. В.	289	ЗА	Безуглий А. Г.	398	УТРИМ.
Брит В. П.	194	ЗА	Васюра І. І.	428	ЗА
Вінський Й. В.	411	ЗА	Головко А. Ф.	410	ЗА
Камінський Л. О.	141	ЗА	Кириченко М. О.	329	ПРОТИ
Кіяшко С. М.	108	ЗА	Коструба І. Ф.	166	ЗА
Лавриненко М. Ф.	345	ПРОТИ	Марковська Н. С.	47	ЗА
Мельник П. Я.	306	ЗА	Моцпан А. Ф.	146	ПРОТИ
Мухін В. В.	370	ЗА	Ніколаєнко С. М.	402	УТРИМ.
Рудченко М. М.	163	ЗА	Сінченко С. Г.	242	ПРОТИ
Слободянюк С. М.	167	ЗА	Степанов М. В.	257	ПРОТИ
Черепков В. Ф.	117	ПРОТИ	Чиж І. С.	414	ЗА
Чупахін О. М.	381	ЗА	Шаланський А. М.	226	....
Шибко В. Я.	82	ЗА	Яровенко В. С.	53	ЗА

Група "Центр"
ЗА = 26 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Бандурка О. М.	390	ЗА	Борзих О. І.	238	ЗА
Бутейко А. Д.	70	ЗА	Буткевич В. Г.	59	ЗА
Дурдинець В. В.	229	ЗА	Жулинський М. Г.	64	ЗА
Загородній Г. Д.	212	ЗА	Звягільський Ю. Л.	110	....
Кальник В. М.	164	ЗА	Карасик В. М.	387	ЗА
Климпуш О. Д.	172	ЗА	Ковалко М. П.	325	НЕ ГОЛ.
Коломойцев В. Е.	239	ЗА	Коршинський І. Ю.	174	ЗА
Пасько С. О.	425	ЗА	Пискуновський К. В.	63	ЗА
Плющ І. С.	445	ЗА	Свято В. П.	416	ЗА
Сирота М. Д.	418	ЗА	Спіженко Ю. П.	165	ЗА
Стоян О. М.	62	ЗА	Сургай М. С.	142	ЗА
Ткаченко С. К.	192	ЗА	Товт М. М.	169	ЗА
Устич С. І.	171	ЗА	Череп В. І.	350	ЗА
Шейко П. В.	444	ЗА	Шпек Р. В.	200	ЗА

Соціалістична фракція
ЗА = 17 ПРОТИ = 6 УТРИМАЛОСЬ = 2 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Агафонов А. В.	289	ЗА	Безуглий А. Г.	398	УТРИМ.
Брит В. П.	194	ЗА	Васюра І. І.	428	ЗА
Вінський Й. В.	411	ЗА	Головко А. Ф.	410	ЗА
Камінський Л. О.	141	ЗА	Кириченко М. О.	329	ПРОТИ
Кіяшко С. М.	108	ЗА	Коструба І. Ф.	166	ЗА
Лавриненко М. Ф.	345	ПРОТИ	Марковська Н. С.	47	ЗА
Мельник П. Я.	306	ЗА	Моцпан А. Ф.	146	ПРОТИ
Мухін В. В.	370	ЗА	Ніколаєнко С. М.	402	УТРИМ.
Рудченко М. М.	163	ЗА	Сінченко С. Г.	242	ПРОТИ
Слободянюк С. М.	167	ЗА	Степанов М. В.	257	ПРОТИ
Черепков В. Ф.	117	ПРОТИ	Чиж І. С.	414	ЗА
Чупахін О. М.	381	ЗА	Шаланський А. М.	226	....
Шибко В. Я.	82	ЗА	Яровенко В. С.	53	ЗА

Група "Реформи"
ЗА = 29 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Білас І. Г.	278	ЗА	Білоус В. О.	317	ЗА
Головатий С. П.	19	ЗА	Головко В. І.	318	ЗА
Грабар М. Ф.	176	ЗА	Єльяшкевич О. С.	394	ЗА
Ємельянов В. М.	283	ЗА	Ємець О. І.	260	ЗА
Єрмак А. В.	193	ЗА	Жеребецький Є. П.	270	ЗА
Кармазін Ю. А.	299	ЗА	Квятковський І. В.	49	ЗА
Коліушко І. Б.	272	ЗА	Костицький В. В.	195	ЗА
Лановий В. Т.	17	ЗА	Мусіяка В. Л.	378	ЗА
Омельченко Г. О.	322	ЗА	Оробець Ю. М.	15	ЗА
Осташ І. І.	269	ЗА	Петренко М. І.	230	ЗА
Пинзеник В. М.	264	ЗА	Пономаренко Б. Й.	422	НЕ ГОЛ.
Соболєв С. В.	183	ЗА	Стецьків Т. С.	273	ЗА
Судницин Ф. С.	184	ЗА	Терьохін С. А.	320	ЗА
Чейпеш С. І.	170	ЗА	Чукмасов С. О.	81	ЗА
Шишкін В. І.	296	ЗА	Ягоферов А. М.	235	ЗА

Група "Єдність"
ЗА = 24 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Бабич В. Г.	97	ЗА	Байрак М. В.	83	ЗА
Бородіч Л. В.	91	ЗА	Гаманюк Л. Ю.	84	ЗА
Гарькавий В. І.	106	ЗА	Гладуш В. Д.	92	ЗА
Дідик П. А.	380	ЗА	Жир О. О.	93	ЗА
Кириленко І. Г.	96	ЗА	Костюченко Л. М.	77	ЗА
Лазаренко П. І.	105	....	Лященко К. Д.	94	ЗА
Магда І. І.	98	ЗА	Мельник В. С.	89	ЗА
Меркушов В. Т.	78	ЗА	Михайленко С. М.	76	....
Москаленко А. І.	104	ЗА	Овчаренко П. П.	73	ЗА
Омеліч В. С.	100	ЗА	Рябченко О. В.	75	ЗА
Савченко В. Г.	80	ЗА	Садько В. Г.	102	ЗА
Селіфонтьєв С. І.	86	ЗА	Степанюк Д. П.	87	ЗА
Таранов О. В.	372	ЗА	Харламов В. Г.	103	ЗА
Худомака В. П.	95	НЕ ГОЛ.	Чорноусенко О. І.	379	....

Група "Державність"
ЗА = 25 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Безсмертний Р. П.	220	ЗА	Волковецький С. В.	199	ЗА
Глухівський Л. Й.	277	ЗА	Горбаль М. А.	359	ЗА
Горинь Б. М.	356	ЗА	Горохівський Л. Т.	358	ЗА
Дем'ян Г. В.	281	ЗА	Капустян В. Н.	327	ЗА
Кияк Т. Р.	431	ЗА	Кірімов І. З.	218	ЗА
Костицький М. В.	201	ЗА	Круцик Р. М.	202	ЗА
Кулініч В. В.	222	ЗА	Мовчан П. М.	198	ЗА
Мулява В. С.	197	ЗА	Нідзієв О. І.	214	ЗА
Осадчук П. І.	206	ЗА	Павловський М. А.	406	ЗА
Пилипчук В. М.	196	ЗА	Поровський М. І.	341	ЗА
Скіпальський О. О.	66	ЗА	Таран (Терен) В. В.	321	ЗА
Швидкий П. Є.	276	ЗА	Юхновський І. Р.	263	ЗА
Яворівський В. О.	228	ЗА			

Міжрегіональна депутатська група
ЗА = 23 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 1

Германчук П. К.	72	ЗА	Азаров М. Я.	115	ЗА
Алексєєв В. Г.	369	....	Болдирєв Ю. О.	112	ЗА
Горбатов В. М.	37	ЗА	Гуров В. М.	90	ЗА
Іоффе Ю. Я.	248	ЗА	Коген Ю. Б.	36	ЗА
Недригайло В. М.	152	ЗА	Паламарчук В. О.	291	ЗА
Пєхота В. Ю.	374	ЗА	Писаренко А. А.	111	ЗА
Попеску І. В.	434	ЗА	Пшенична О. М.	40	ЗА
Ричагов Г. В.	316	....	Самофалов Г. Г.	121	ЗА
Славов М. А.	13	ЗА	Старовойтова Г. М.	32	ЗА
Степанов О. П.	439	ЗА	Сторіжко В. Ю.	349	ЗА
Татаринов А. А.	132	ЗА	Тютін В. О.	74	ЗА
Франчук А. Р.	31	....	Франчук І. А.	35	....
Чикал А. В.	156	ЗА	Шевченко В. І.	133	НЕ ГОЛ.
Шеховцов О. Д.	128	....	Ямковий І. О.	60	ЗА
Янко С. В.	139	ЗА			

Група "Незалежні"
ЗА = 22 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Бережний О. Т.	391	ЗА	Боделан Р. Б.	312	....
Бряузов В. П.	52	ЗА	Вернигора Л. М.	332	ЗА
Гетьман В. П.	426	ЗА	Дронь А. А.	449	ЗА
Євдокимов В. О.	301	ЗА	Євтухов В. І.	448	....
Золотарьов А. І.	352	....	Ігнатенко О. С.	363	ЗА
Карнаух М. В.	323	ЗА	Карпачова Н. І.	28	ЗА
Крук Ю. Б.	305	ЗА	Кулаков А. А.	328	ЗА
Ландик В. І.	114	ЗА	Лобенко А. О.	303	ЗА
Миримський Л. Ю.	25	ЗА	Мозер Г. Е.	154	ЗА
Ольховський Б. І.	388	ЗА	Радченко Г. Ф.	442	ЗА
Раханський А. В.	30	ЗА	Рябець М. М.	173	ЗА
Семиноженко В. П.	366	ЗА	Симоненко В. К.	298	ЗА
Юхимчук А. П.	50	ЗА			

Група "Аграрники за реформи"
ЗА = 25 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Бардин Я. Б.	216	ЗА	Боровик О. Г.	447	ЗА
Бортник В. Ф.	413	ЗА	Бурячинський О. М.	342	ЗА
Ващук К. Т.	69	ЗА	Глух І. В.	290	ЗА
Горбатюк М. Д.	158	ЗА	Даниленко А. С.	221	ЗА
Данча М. Д.	175	ЗА	Єгудін В. І.	39	ЗА
Засуха А. А.	210	ЗА	Карасик Ю. М.	427	ЗА
ConvertedКівшик П. А.	326	ЗА	Кравчук В. І.	215	ЗА
Лінчак М. С.	217	ЗА	Мельник С. І.	161	ЗА
Мосійчук С. О.	160	ЗА	Мостиський А. Б.	67	ЗА
Петрук В. І.	336	ЗА	Семенчук В. М.	415	ЗА
Сидоренко Г. В.	162	ЗА	Стретович В. М.	58	ЗА
Терець В. М.	187	ЗА	Чапюк Р. С.	71	ЗА
Яковенко В. П.	412	ЗА			

Фракція "Соціально-ринковий вибір"
ЗА = 23 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 3

Ампілогов В. Ф.	116	ЗА	Анісімов Л. О.	178	ЗА
Бондаренко В. С.	252	ЗА	Васильєв Г. А.	109	ЗА
Голубченко А. К.	188	ЗА	Динейкін Г. І.	250	НЕ ГОЛ.
Дмитренко О. І.	244	ЗА	Кириченко С. О.	395	ЗА
Кочерга В. П.	88	ЗА	Кравчук Л. М.	364	ЗА
Крандакова О. В.	38	ЗА	Кужель О. В.	181	ЗА
Литвин В. В.	79	ЗА	Мірошниченко Л. М.	136	НЕ ГОЛ.
Новіков О. В.	209	ЗА	Поживанов М. О.	135	НЕ ГОЛ.
Пудрик В. Ю.	134	ЗА	Тихонов Ю. Т.	101	ЗА
Угаров Г. Ю.	186	ЗА	Улинець В. Г.	168	ЗА
Чеботарьов В. П.	227	ЗА	Чечетов М. В.	125	ЗА
Шамарин О. М.	144	ЗА	Шеренін Ю. Л.	44	ЗА
Щербань В. П.	107	ЗА	Щербань Є. О.	148	ЗА

У номер

Битва за врожай: вперед до перемоги. Піррової?

(Початок на 1-й стор.).

Урожай у Харківській області виростили непоганий. В середньому 30—35 центнерів на круг. А в чималій кількості господарств — близько 50. Однак, вважає заступник голови облдержадміністрації Віктор Возний, керівники колгоспів свідомо замовчують показники врожайності, передбачаючи значні втрати під час збирання.

За словами фахівців, близько 60 відсотків комбайнового парку не придатні для ефективної роботи на жнивах. Щоправда, більшість машин можна відремонтувати. Та немає необхідних запчастин, коштів для їх придбання. Але чомусь ніхто не згадує, що на Харківщині добре розвинуте сільськогосподарське машинобудування.

Багато які вузли й агрегати можна було б давно ремонтувати та виготовляти на місцевих заводах, не тільки для Харківщини, а й для всієї країни. Та «зайві клопоти» нікому не потрібні.

Не краще становище і з тракторами. На початку року завдяки зусиллям, як кажуть на Харківському тракторному заводі, трьох розумних мужиків — Президента України, директора ХТЗ Валентина Біблика і нині покійного губернатора Олександра Масельського — господарства області за лізингом одержали значне поповнення тракторів. Однак важлива справа знову десь «застряла» в чиновницьких кабінетах, і Харківський тракторний, як і багато його суміжників, більше простоює, аніж працює.

Чимало керівників сільських господарств покладає надії на закордонну техніку. Близько сотні комбайнів німецького та американського виробництва уже працюють на полях області. Сумніву немає — машини прекрасні. До речі, наші, як дехто каже, «нікудишні хлібороби» трудяться на них не гірше, ніж заокеанські. Однак мало хто поширює інформацію про те, що навіть за оренду такого комбайна протягом сезону в господарстві-середнячку потрібно віддати майже половину врожаю. Тут би подумати, чого варта така «вигода», особливо зважаючи на те, що ціна на продовольче зерно останнім часом зросла мало не в два з половиною рази, та розпочати спільний випуск машин за ліцензією інофірм, тим паче, що таких пропозицій не бракує.

Звичайно, і нинішнього року урожай зберуть. Тільки який? Адже кожний механізатор знає, що затягнення збиральної кампанії на місяць неминуче спричинить втрати до 30 відсотків урожаю. Та ще відняти відсотків 20 через зношену техніку. Та відняти... Втім, хіба всі їх перелічиш? От і підрахуйте, скільки втрачає Україна, якщо тонна пшениці вже сьогодні коштує 260 доларів.

Могли б годувати півсвіту. А так самим ледь вистачить хліба.

Свято тижня

Завтра — День металурга

Металургійний комплекс — чи не єдина базова галузь економіки, яка за п'ять років незалежності України не тільки не зменшила своєї частки у валовому національному продукті, а й збільшила її майже вдвічі. Тож нині металургійна промисловість залишається одним з найпотужніших джерел валютних надходжень в Україну — у 1995 році експортовано продукції на суму майже у 2,5 мільярда доларів США. Комплекс налічує 26 гірничорудних підприємств, 17 металургійних комбінатів і заводів, 8 трубних, 10 метизних, 16 коксохімічних, 17 заводів з виробництва вогнетривів, 3 заводи феросплавів, серед яких найбільші в Європі гірничозбагачувальні та металургійні комбінати Кривбасу, Маріуполя, Запоріжжя. Загалом у галузі працює більш як півмільйона фахівців. Тож сьогодні усіх їх вітаємо з Днем металурга.

***

З нагоди свята працівників галузі привітав Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко. Він запевнив, що уряд зробить все можливе, аби в нинішній непростій економічній ситуації підтримали національного товаровиробника, зменшити податковий тиск, посприяти розширенню ринків збуту та підвищенню конкурентоздатності продукції.

Він запевнив, що підприємства, які працюють стабільно, не матимуть жодних обмежень у споживанні сировини та електроенергії. Однак, щоб суттєво змінити ситуацію в галузі, необхідно провести докорінну структурну перебудову.

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

На вугільному фронті — генеральне прибирання

Протистояння тижня

ЗА ОСТАННІ сім-вісім років шахтарські страйки стали звичним явищем. І щоразу «розкручували» їх за одним і тим самим сценарієм: шахтарі тиснули на уряд, а той, не бажаючи розібратися в ситуації чи не маючи на це достатньої сили волі, спрямовував у вугільні регіони певну кількість грошей. Утім, завжди менше, ніж вимагали шахтарі, але в результаті страйкові пристрасті влягалися. До наступного разу. І от врешті-решт це призвело до того, що вугільна галузь перетворилася у своєрідну метастазу: мікроби розкрадання, фінансових махінацій, помножені на традиційну дотаційність, спровокували цілковиту безвихідь, адже скільки коштів не спрямовували до вугільних регіонів, вони безслідно зникали. Зазначимо, що здебільшого це були гроші, зароблені кимось іншим.

Здавалося б, вихід із цієї ситуації було знайдено давно, адже в останні кілька років тільки й говориться про закриття цілковито нерентабельних шахт, про те, що потрібно виокремити конкурентоспроможні шахти із їх загальної кількості, а коли й підтримувати вугільників, то не галузь загалом, а кожну шахту окремо. Та розмови залишалися розмовами, а у вугільній галузі під гаслом збитковості тривало самопоїдання і самознищення. Причому часто завдяки «благим намірам» страйкарів, бо саме під час страйку вугільній мафії найзручніше сховати кінці фінансових махінацій. Як свідчать останні перевірки в Луганській та Донецькій областях, вугільним генералам є що ховати.

Та, схоже, цього разу традиційний сценарій втілити не вдалося. Прем'єр-міністр Павло Лазаренко дуже чітко заявив, що бюджет шахтарям нічого не винен. Мало того, замість планованих 50 трильйонів карбованців з бюджету перекказано на 12 трильйонів більше. Також було розроблено детальні графіки погашення заборгованості з інших позицій. Скажімо, вже до кінця нинішнього тижня з шахтарями за відвантажене вугілля мусили розрахуватися підприємства Мінпрому, а протягом наступного плановано надати 4 трильйони карбованців на закупівлю енергетичного вугілля для електростанцій. Нагадаємо, що протягом останніх двох місяців вже було надано з цією метою 8 трильйонів карбованців. Тобто плановано, що уряд не матиме перед шахтарями жодного карбованця заборгованості, а до того ж віднайде гроші для введення в експлуатацію 90 нових лав. Надалі шахтарі мусять самостійно шукати ринки збуту та споживачів своєї продукції, не так важливо, хто це буде — металурги, енергетики чи комерційні структури, головне, щоб вони гарантували 50-відсоткову оплату продукції реальними грішми та щоб було чим виплачувати зарплату.

Але разом з тим уряд збирається здійснити ретельну перевірку кожного шахтоуправління — нині на Донеччині працюють 11 оперативних груп, до складу яких входять представники КРУ, податкової інспекції, правоохоронних органів. Зокрема, вони мають розібратися з обставинами безоплатного передання різним структурам продукції на 27 трильйонів карбованців. Уже порушено 45 кримінальних справ та звільнено зі своїх посад багатьох директорів шахт. Очевидно, що з метою активізації перевірки змінено керівників обласних Служби безпеки та прокуратури. Проте, хоча страйк і припинено, на шахтарів чекають нові проблеми: цьогорічний страйк завдав їм збитків на 25 трильйонів карбованців, а до того ж внаслідок блокування шляхів ще близько трильйона карбованців втратили залізничники. Та коли власні втрати шахтарі списуватимуть на збитковість, то керівництво залізниці збирається подати на страйкарів до суду. Якщо суд визнає їх позов правомірним, зазначив Павло Лазаренко, то заподіяні залізничникам збитки покриватимуться за рахунок дотацій, що їх уряд планує спрямувати шахтарям. Крім того, Прем'єр-міністр пообіцяв розібратися із профспілковими босами, яким, за його словами, за розкручування страйків заплатили великі гроші.

Отже, великі вугільні розборки ще попереду, але вже нині слідом за керівниками обласних управлінь СБУ та прокуратури з посади керівника Донецької обласної держадміністрації звільнено Володимира Щербаня, а на його місце призначено тепер уже колишнього міністра вугільної промисловості Сергія Полякова.

Надія БЕДРИЧУК, «Голос України»

«Просто так» допомоги не буває

Візит тижня

КОЛИСЬ на зустрічі з російськими бізнесменами перший заступник державного секретаря США Строуб Телботт, який цього тижня побував у Києві, сказав, що Сполучені Штати ніколи не підтримували держави «безумовно», а кожну проблему розглядали з точки зору власних інтересів. Саме через ці «власні інтереси» американський дипломат і побував у Києві.

Одна з головних цілей візиту пана Телботта — процес інтеграції України в європейські та світові структури. Сполучені Штати, зазначив американський гість, уже в близькому майбутньому бачать її в складі єдиної неподільної Європи. Лише тоді цей регіон можна буде сміливо назвати «безпечним».

Американський уряд активно підтримує Україну в її прагненні співробітничати з НАТО, хоча певною мірою нехтує нашими інтересами, закликаючи до розширення альянсу на схід. Але, Строуб Телботт запевнив, що США «позитивно розглядатимуть усі пропозиції щодо зміцнення безпеки в регіоні».

Знайти спільну мову допоможе також і майбутня комісія «Кучма—Гор», про створення якої домовлялися цього тижня американські та українські дипломати. Крім економічних питань вона обговорюватиме проблеми контролю над ядерними озброєннями.

У центрі уваги пана Телботта були економічні реформи. Цього року Україна отримає від Сполучених Штатів допомогу обсягом 1 мільярд доларів — найбільшу, яка надається республікам колишнього Радянського Союзу. До неї входять гранти, кредити та інвестиції для приватизації, реформи системи оподаткування, закупівлі енергоносіїв, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, забезпечення безпеки ядерних реакторів, розвитку сільського господарства та приватного бізнесу, конверсії. Крім того, США «готові підтримувати Україну в здобутті економічної допомоги».

Але, як вже зазначалося, Сполучені Штати нічого не роблять «просто так». Строуб Телботт розповів про умови, висунуті урядом США. Це, насамперед, захист інвестицій, реформа системи оподаткування, виконання Україною умов МВФ та банків розвитку, а також приборкання економічної злочинності та корупції, що стали невід'ємною частиною бізнесу в республіках колишнього Радянського Союзу.

Візит Строуба Телботта ще раз засвідчив бажання Сполучених Штатів розвивати відносини на найвищому рівні, щоб забезпечити умови для зміцнення безпосередніх зв'язків між підприємцями двох держав.

Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

Партнерство заради майбутнього

Церемонія тижня

З метою впровадження якісно нової правничої освіти шляхом викладання правних дисциплін, у тому числі новітніх для нашої держави, Українською правничою фундацією та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка рік тому було засновано український Центр правничих студій. 17 липня відбулася урочиста церемонія вручення дипломів про присвоєння звання магістрів права першим випускникам Центру.

До цього дня УПФ та її партнери йшли майже чотири роки. Тому так тепло й зворушливо вітав перших випускників Міністр юстиції Сергій Головатий — президент Фундації. Добрі й щирі побажання на адресу перших десяти магістрів права висловив і ректор Київського університету імені Тараса Шевченка Віктор Скопенко. Партнерство фундації та університету у справі створення новітньої високопрофесійної школи права не випадкове. На думку Сергія Головатого, саме завдяки програмам Центру та співпраці з високопрофесійним викладацьким складом університету та Інституту міжнародних відносин українська правнича школа має велике майбутнє.

Утім цей день став пам'ятним не лише для молодих магістрів права. «Ми відчуваємо радість ще й тому, що перший випуск Центру стався за кілька днів після утвердження української державності у вигляді прийняття нової Конституції України», — наголосив міністр юстиції. Саме тому за визначний особистий внесок у підготовку та прийняття нової Конституції Український Центр правничих студій присвоїв звання «Почесний магістр права» 16 народним депутатам, членам Тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту Конституції: Михайлові Сироті, Романові Безсмертному, Вадимові Гетьману, Сергієві Довганю, Миколі Дудченку, Іванові Зайцю, Миколі Карнауху, Сергієві Кириченку, Олександрові Лавриновичу, Вікторові Омеличу, Іванові Попеску, Сергієві Селіфонтьеву, Сергієві Соболєву, Ростиславові Чапюку, Валентинові Чеботарьову, Ігореві Юхновському. Почесними магістрами права стали також 9 працівників Адміністрації Президента, 6 працівників секретаріату Верховної Ради та 4 члени Української комісії з питань правничої термінології.

Олександр МОРОЗ:

«Для мене головне — відповідність того, що кажу чи пишу, тому, що роблю»

Презентація тижня

Як уже повідомлялося, 17 липня в Українському домі відбулася презентація повторного і доповненого видання книги Голови Верховної Ради Олександра Мороза «Тема для роздумів».

Можна по-різному ставитися до появи на книжкових прилавках видань, автори яких — політичні лідери. Але одне — безперечне: це не тільки своєрідне дзеркало сьогодення, де можна побачити аналіз пройденого шляху, відчути весь тягар роздумів, осмислення того, що відбувається з нами, а й водночас така книга — історичний документ для нащадків, щоб вони могли вчитися не на власних, а на помилках попередників.

Можливо, саме цим пояснюється те, що перше видання напрочуд швидко розійшлося серед читачів, а один примірник опинився за океаном — у Бібліотеці Конгресу США. Власне, саме цим і пояснюється вибір шеф-редактора газети «Грані» Віктора Воротникова, який разом із своїми друзями — бізнесменами вирішив ще раз перевидати книгу «Тема для роздумів».

До речі, як наголосив у вступному слові ініціатор перевидання, ця книга — безгонорарна. Єдина умова, яку поставив Голова Верховної Ради Олександр Мороз, — чверть прибутку від реалізації тиражу переказати на рахунок Таращанської школи-інтернату для дітей-сиріт. (Варто зазначити, що гонорар за перше видання «Теми для роздумів» також було переказано в Таращу дітям-сиротам).

Власне, це й дало підстави автору попереднього слова книги, академікові, відомому поетові і політику Борису Олійнику наголосити на тому, що Олександр Олександрович «всупереч деяким міфам — людина, яка насамперед об'єднує, яка будує, а не руйнує». Бо політика, на думку Бориса Олійника, це — система компромісів до тієї межі, за якою зраджуються інтереси нації.

— За час його «батькування» у Верховній Раді Україну прийняли до Ради Європи, а парламент затвердив Конституцію незалежної держави, хоча багато хто у цьому сумнівався, — як приклад навів Борис Ілліч.

Він також підкреслив, що саме в цій книзі Олександр Мороз виступає у двох іпостасях — політика і письменника, хоча й зазначив, що «спектрального аналізу видання не робитиме».

Знайде для себе допитливий читач і думки Голови Верховної Ради щодо економіки, її реформування, бо це — також тема роздумів, болючих, але необхідних.

Відповідаючи на запитання, Олександр Мороз підкреслив, що життя йому дарує нові й нові теми для роздумів, і сьогодні вже нагромадилося достатньо матеріалу для четвертої книги. Отже, можна зробити висновок, що Олександр Олександрович у постійному пошуку, в постійних роздумах, у центрі яких — доля України, її народу.

Володимир КОРОЛЮК.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ, журналіст

Тяжко було б Гутенбергові в незалежній Україні

Нарада тижня

У Міністерстві у справах преси та інформації відбулася нарада за участю членів Координаційної ради з виконання «Державної програми розвитку національного книговидавництва і преси на період до 2000 року», керівників підприємств та організацій, від яких залежить створення в Україні сучасної поліграфічної бази.

Про актуальні проблеми галузі говорили ті учасники наради, хто безпосередньо бере участь у реалізації наміченого, — генеральні директори підприємств. Українські виробники паперу та різноманітних поліграфічних матеріалів перебувають у пошуку, мета якого — освоєння новітніх технологій і створення сучасної вітчизняної бази для видавничо-поліграфічного комплексу України.

У виступах виконувача обов'язків першого заступника міністра України у справах преси та інформації В. Прокопенка та начальника головного управління науково-технічного розвитку і матеріальних ресурсів Мінпресінформу М. Несхозієвського прозвучали знайомі до болю думки: немає фінансування, не передбачено капітальних вкладень тощо.

Змістовним міг би бути виступ директора Книжкової палати України Миколи Сенченка, який спробував проаналізувати проблеми, пов'язані з розповсюдженням української книги як у нашій державі, так і за її межами, але ведучий засідання В. Прокопенко чомусь не дав промовцеві розвинути свої думки.

І такий настрій розгубленості, що панував на нараді, не випадковий. Через відсутність чітко сформульованої програми розвитку вітчизняного книгодрукування та преси, неспроможність чиновників Мінпресінформу оволодіти ситуацією, що склалася в пострадянському інформаційному просторі (наприклад, В. Прокопенко фактично не відповів конкретно на жодне запитання присутніх, що відкривало б істинний стан справ у галузі), українське книгодрукування та преса опинилися у складному становищі. Щодо видавання книг, то частка художньої україномовної книги в загальному обсязі скоротилася за п'ять років до 5 відсотків. Різко впали тиражі газет (і не лише через фінансову неспроможність читачів передплатити улюблену газету чи журнал). Проте книжкові фабрики працюють, вироблена продукція реалізується. Постає закономірне питання: а які прибутки приносить державі книгодрукування? Однак на це запитання учасникам наради відповіді ніхто не дав.

Приклади, як держава рятує своїх книговидавців, подає Російська Федерація, де створено відповідні законодавчу й матеріальну бази для того, щоб російськомовна книга не лише задовольнила потреби внутрішнього ринку, а й успішно конкурувала, зокрема, з продукцією українських поліграфістів.

Усе, що сталося в останні п'ять років з українською книжкою, — це також результат політизації процесів, пов'язаних з її виробництвом: то законодавці сперечаються про її долю, то уряд не може виробити свого ставлення до поліграфічної галузі, яка має всі умови (про це й розповідали у своїх виступах виробничники — учасники наради), щоб нині успішно розвиватися.

Отже, висновок може бути єдиний: або ми сьогодні створимо сприятливі умови для українського книгодрукування, або вітчизняні видавництва віддадуть перевагу поліграфістам північного сусіда, де вчасно реагують на вимоги ринку, й жодні митні бар'єри та вольові рішення не зупинять негативні для нашої держави процеси.

Ось чому, залишаючи нараду, я думав про європейського першодрукаря Йоганна Гутенберга і про те, як тяжко йому було б розпочинати свою велику справу в незалежній Україні.

Володимир БОРОДЯНСЬКИЙ, журналіст

ЛІФТ... У ЄВРОПУ

Ювілей тижня

Чверть століття тому першу продукцію випустив Київський завод з виробництва ліфтів. Нещодавно підприємство відзначило ювілей. І доволі своєрідно: колектив запустив нову лінію, на якій монтується нова, сьома, модель ліфтів із серії «Європа-2000».

Але варто повернутися до витоків історії цього унікального, без перебільшення, особливо в умовах становлення незалежної держави, підприємства. Як повсякчас було за часів пріснопам'ятного Союзу, новозведеному київському ліфтобудівному заводові Москва передала документацію на виробництво застарілих моделей ліфтів, випуск яких білокам'яна припинила наступного року. В народі такий подарунок характеризують просто: «На тобі, небоже, що мені негоже».

Що чекало завод у нових умовах? Про це нині можна лише здогадуватися. Бо, скажімо, після землетрусу в Спітаку, який дощенту зруйнував тамтешній завод, хоча обсяги виробництва і зросли, але світовим стандартам, як і більшість тоді, продукція не відповідала. На щастя, 1992 року керівництво Державного комітету з житлового й комунального господарства розпочало пошук надійних партнерів. І хоча послуги пропонували чимало всесвітньо відомих фірм, але їхні умови — не виробляти ліфтів зокрема — одразу постали бар'єром на шляху співробітництва. Щоправда, британська фірма «ОТІС», коли ознайомилася з техніко-економічними характеристиками київського підприємства, дала згоду на утворення СП. До його складу увійшли також 5 монтажно-сервісних управлінь Києва, Харкова, Донецька та Чернігова.

Фірма «ОТІС» вклала у розвиток спільного підприємства 17,1 мільйона доларів, і за короткий час завод ліфтів вдалося реконструювати. А в квітні 1994 року він розпочав серійне виробництво ліфтів вантажопідйомністю 400 кілограмів. Тобто за неповні два роки наші земляки освоїли цілий шлейф моделей ліфтів «Європа-2000».

— Ось так Україна увійшла в цивілізовану Європу, — підсумовуючи зроблене, каже генеральний директор спільного підприємства «УКР ОТІС» Юрій Пустоваров.

Однак стверджувати про безхмарне життя ніхто сьогодні не візьметься — економічні негаразди боляче відлунилися і в колективі СП. Скажімо, житлове будівництво в Україні скоротилося у п'ять разів, отож відповідно зменшилися замовлення ліфтобудівникам. Ще одна проблема — психологічна. Тривалий час будівельники замовляли аналогічну продукцію в Білорусі та Росії, отож і продовжують жити за звичкою, хоча тамтешні ліфти програють київським виробам і за технічними характеристиками, і за ціною.

З другого боку, оскільки «УКР ОТІС» не тільки виробляє ліфти, а й експлуатує їх, через брак фінансів у замовників значно зросла дебіторська заборгованість і сьогодні становить 1,3 трильйона карбованців. Це, звичайно, гальмує роботу, бо неможливо вчасно купувати запасні частини, матеріали, відремонтувати автотранспорт, диспетчерські системи, виплатити людям заробітну плату.

Варто звернути увагу й на таку обставину: керівництво всесвітньо відомої компанії вірить в економічні перспективи України і не збирається зменшувати інвестиції в СП «УКР ОТІС». Понад те, президент «ОТІС» Жан-П'єр ван Рой відвідав нещодавно Київ і дав високу оцінку зробленому, відзначивши: не віриться, що в таких несприятливих умовах можна було це здійснити.

Отож, вважає Юрій Пустоваров, український ліфт перший в'їхав у Європу.

Книжка тижня

Роман ВАТРИЧ, журналіст

Ключ для мирного дому

«Поневолені народи Росії мають бути звільнені і зорганізовані у самостійні держави. Але найзначнішим для здійснення цієї вищої мети, для становлення тривалого миру в Європі може бути тільки самостійна Україна. Самостійність України є, на наш погляд, ключем для мирного дому Європи», — такі висловлювання з вуст сучасних політиків, особливо щодо європейського дому, можна почасти почути і прочитати сьогодні. Але процитовану фразу написано на початках Першої світової війни у Празі і належить вона видатному українському вченому, публіцисту, громадському діячеві Івану Пулюю. Його грунтовна праця «Україна і її міжнародне політичне значення», як і багато інших робіт, зокрема з фізики й електротехніки, і склали двотомний (під однією обкладинкою) збірник Івана Пулюя, який побачив світ у видавництві «Рада». По суті, український читач може вперше ознайомитися з творчістю цієї геніальної людини, яка мала великий вплив на свій час і сучасників. До речі, більшість праць видатного фізика і вдумливого філософа перекладено з німецької мови українською.

Уклали книгу «Іван Пулюй. Збірник праць» і підготували до друку науковці з Міжнародного Енциклопедичного бюро з фізики під загальною редакцією професора Василя Шендеровського, а спонсором цього вкрай потрібного видання виступив Міжнародний фонд «Відродження».

До речі, колективом цього Бюро підготовлено до друку ще одну унікальну річ: «Українсько-англійсько-німецько-російський словник фізичної лексики», куди увійшло понад 30 тисяч термінів. Але для його видання потрібні гроші. І немалі.

Можливо, хтось відгукнеться. Пам'ятаймо: сильна і стабільна Україна — ключ для мирного дому Європи.

Закордон

Діловий компас підприємця

У попередніх добірках матеріалів «Голосу України» та всеукраїнської податкової газети «Плюс—минус» спеціалісти податкової і митної служб, міністерств і відомств дали приватним особам і представникам підприємницьких структур консультації про те, як, не порушуючи законодавства України, можна досягти успіху в бізнесі в тих випадках, коли вони мають справу із зарубіжними партнерами. Сьогоднішній випуск розраховано на іноземців, на ті фірми і тих ділових людей, які хочуть установити (або встановили) контакти з нашими суб'єктами підприємницької діяльності. А контакти ці можуть бути найрізноманітніші: одно- або багаторазова купівля-продаж товару, бартерні операції, створення спільного або іноземного підприємства в Україні. Яку саме форму співпраці обрати — особиста справа партнерів. А ось наших законів при цьому обидві сторони мають дотримуватися неухильно. Що пропонують вони іноземцям? Як треба поводитися і з чого починати, потрапивши до нашої країни?

Звісно, передусім, з того, щоб до неї потрапити. А зробити це іноземці можуть, лише маючи при собі національний паспорт або документ, що замінює його, який протягом трьох діб після прибуття до пункту призначення має бути зареєстрований в органах внутрішніх справ. Утім, слово — Зіновію ЯКОБЧУКУ, заступникові начальника Управління паспортної, реєстраційної і міграційної роботи МВС України.

Пардон, мсьє, сіль ву плє, ваші документи

— Правила в'їзду, виїзду та транзитного проїзду через територію України регламентує Закон «Про правовий статус іноземців», і вони набули чинності з 1 січня 1996 року. Вони поширюються і на всіх іноземних громадян, які прибувають до України, незалежно від їх статусу та мети приїзду, і на наших фізичних та юридичних осіб, які приймають іноземців і надають їм послуги. Наші співвітчизники при цьому ведуть їх відповідний облік і несуть відповідальність за вчасне оформлення документів на право перебування своїх «підопічних» в Україні, пересування її територією та виїзд із країни.

Іноземці зобов'язані зареєструвати паспорти, звернувшись особисто або за письмовим клопотанням організації чи іноземного представництва в Україні, які приймають приїжджих, із зазначенням терміну проживання, дії візи. Щоправда, робити це потрібно не всім. Відповідно до міжнародних договорів нашої країни від реєстрації паспортів звільняються, зокрема члени урядових, державних, парламентських делегацій, туристи, які здійснюють круїзи, неповнолітні іноземці. З метою забезпечення безпеки країни, охорони громадського порядку, захисту прав і законних інтересів громадян України і т. ін. держава може обмежити пересування прибулих і вибір місця їх проживання.

Для транзитного проїзду іноземців через нашу територію їм треба мати українську візу, візу країни призначення, проїзні квитки або документи, що підтверджують транзитний характер поїздки, якщо інше не передбачено законодавством України. В разі вимушеної зупинки з надзвичайних причин органи внутрішніх справ можуть продовжити термін транзитної візи. Звісно, за наявності документа, що підтверджує причину і термін затримки.

І ще одне. З рядом країн Україна уклала договори про безвізовий режим поїздок. Їх громадяни приїздять до нас за чинними національними паспортами, якщо мають при собі належно оформлений виклик від фізичних або юридичних осіб, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Земляк земляка побачить здалека

МЕТА приїзду до нашої країни в іноземців може бути різна. Та без одного в будь-якому разі їм важко обійтися — без поради і практичної допомоги своїх земляків. Як їх знайти? Нема проблем, — відповіли нам в Управлінні державного протоколу МЗС України і дали адреси іноземних посольств.

Посольство Італійської Республіки: 252010, Київ, вул. Січневого повстання, 25. Києво-Печерська Лавра, корпус 34, тел.: 294-42-94, факс: 290-51-62.
Посольство Австрійської Республіки: 252030, Київ, вул. І. Франка, 33. тел.: 220-57-59, факс: 227-54-65.
Посольство Алжирської Народно-Демократичної Республіки: 252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 64, тел.: 216-70-79, факс: 216-70-08.
Посольство Республіки Аргентина: 252005, Київ, вул. Старонаводницька, 4-Б, кв. 71, тел.: 294-99-39, факс: 295-68-72.
Посольство Республіки Вірменія: 252081, Київ, вул. Інститутська, 4, готель «Москва», тел.: 229-08-06, факс: 229-08-07.
Посольство Республіки Білорусь: 252010, Київ, вул. Січневого повстання, 6, тел.: 290-02-01.
Посольство Королівства Бельгія: 252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 58, тел.: 219-29-10, факс: 219-27-17.
Посольство Республіки Болгарія: 252023, Київ, вул. Госпітальна, 1, тел.: 224-53-60, факс: 224-99-29.
Посольство Федеративної Республіки Бразилія: 252004, Київ, вул. Толстого, 11, кв. 10, тел.: 225-35-25, факс: 224-55-21.
Апостольська нунціатура: 252004, Київ, вул. Червоноармійська, 96, тел.: 269-91-03, факс: 269-24-17.
Посольство Великобританії: 252025, Київ, вул. Десятинна, 9, тел.: 462-00-11, факс: 462-00-13.
Посольство Угорської Республіки: 252034, Київ, вул. Рейтарська, 33, тел.: 212-40-04, факс: 212-20-90.
Посольство Соціалістичної Республіки В'єтнам: 252011, Київ, вул. Лєскова, 5, тел.: 295-28-37.
Посольство Федеративної Республіки Німеччина: 252054, Київ, вул. Чкалова, 84, тел.: 216-74-98, факс: 216-99-33.
Посольство Грецької Республіки: 252021, Київ, вул. Липська, 3, готель «Національний», тел.: 292-88-74.
Посольство Республіки Грузія: 252021, Київ, вул. Грушевського, 26/1, готель «Київ», тел.: 293-69-57.
Посольство Королівства Данія: 252034, Київ, вул. Володимирська, 45, тел.: 229-33-40, факс: 229-18-31.
Посольство Арабської Республіки Єгипет: 252091, Київ, вул. Обсерваторна, 19, тел.: 212-13-27, факс: 216-94-28.
Посольство Держави Ізраїль: 252133, Київ, бульвар Лесі Українки, 34, тел.: 295-69-25, факс.: 294-97-36.
Посольство Республіки Індія: 254080, Київ, вул. Терьохіна, 4, тел.: 435-66-61, факс: 435-66-19.
Посольство Республіки Індонезія: 252901, Київ, вул. Микільсько-Ботанічна, 14, кв. 21, тел.: 244-27-62, факс: 244-38-04.
Посольство Ісламської Республіки Іран: 252024, Київ, вул. Круглоуніверситетська, 12, тел.: 229-44-63, факс: 229-32-55.
Посольство Іспанії: 254119, Київ, вул. Дегтярівська, 38-44, тел.: 213-18-58, факс: 213-00-31.
Посольство Республіки Казахстан: 252010, Київ, вул. Січневого повстання, 6, тел.: 290-77-01. факс: 290-77-22.
Посольство Канади: 252034, Київ, вул. Ярославів Вал, 31, тел.: 212-35-90, факс: 212-23-39.
Посольство Республіки Киргизстан: 252011, Київ, вул. Кутузова, 8, тел.: 295-53-80, факс: 295-96-92.
Посольство Китайської Народної Республіки: 252021, Київ, вул. Грушевського, 32, тел.: 293-73-71.
Посольство Корейської Народно-Демократичної Республіки: 252006, Київ, вул. Горького, 114, тел.: 269-99-82, факс: 269-99-85.
Посольство Республіки Корея: 252034, Київ, вул. Володимирська, 43, тел.: 224-83-31, факс: 224-03-64.
Посольство Республіки Куба: 254053, Київ, Бехтерівський пров., 5, тел.: 216-29-30.
Посольство Республіки Кувейт: 252021, Київ, вул. Липська, готель «Національний», тел.: 291-87-34, факс: 291-87-58.
Посольство Латвійської Республіки: 252025, Київ, Десятинна, 4/6, тел.: 229-23-60, факс: 229-27-45.
Посольство Великої Соціалістичної Народної Лівійської Арабської Джамахірії: 252034, Київ, вул. Стрілецька, 16, тел.: 244-66-21, факс: 244-66-24.
Посольство Литовської Республіки: 252005, Київ, вул. Горького, 22, тел.: 227-43-72.
Посольство Республіки Молдова: 252011, Київ, вул. Кутузова, 8, тел.: 295-67-03, факс: 295-67-03.
Посольство Монголії: 252030, Київ, вул. М. Коцюбинського, 3, тел.: 216-88-91, факс: 216-87-51.
Посольство Королівства Нідерланди: 252054, Київ, вул. Тургенівська, 21, тел.: 216-19-05, факс: 216-81-05.
Посольство Королівства Норвегія: 252034, Київ, вул. Стрілецька, 15, тел.: 224-00-66, факс: 224-06-55.
Посольство Республіки Польща: 252034, Київ, вул. Ярославів Вал, 12, тел.: 224-63-08, факс: 229-35-75.
Посольство Португалії: 252004, Київ, вул. Червоноармійська, 9/2, кв.77, тел.: 227-24-42, факс: 227-20-66.
Посольство Російської Федерації: 252011, Київ, вул. Кутузова, 8, тел.: 294-79-36.
Посольство Румунії: 252030, Київ, вул. М. Коцюбинського, 8, тел.: 224-52-61.
Посольство Словацької Республіки: 252034, Київ, вул. Ярославів Вал, 34, тел.: 212-03-10, факс: 212-32-71.
Посольство Сполучених Штатів Америки: 252053, Київ, вул. М. Коцюбинського, 10, тел.: 244-73-49, факс: 244-73-50.
Посольство Туніської Республіки: 252004, Київ, вул. Червоноармійська, 44, тел.: 227-72-20, факс: 220-86-55.
Посольство Турецької Республіки: 252011, Київ, вул. Арсенальна, 18, тел.: 294-99-64, факс: 295-64-23.
Посольство Туркменистану: 252070, Київ, Андріївський узвіз, 28-Б, тел.: 416-02-07, факс: 416-02-94.
Посольство Республіки Узбекистан: 252001, Київ, вул. М. Житомирська, 20, тел.: 228-12-46.
Посольство Фінляндської Республіки: 252034, Київ, вул. Стрілецька, 14, тел.: 228-70-49, факс: 228-20-32.
Посольство Французької Республіки: 252034, Київ, вул. Рейтарська, 39, тел.: 228-87-28, факс: 229-08-70.
Посольство Чеської Республіки: 252034, Київ, вул. Ярославів Вал, 34, тел.: 212-08-07, факс: 224-61-80.
Посольство Швейцарської Конфедерації: 252005, Київ, вул. Федорова, 12, тел.: 220-54-73, факс: 220-86-57.
Посольство Королівства Швеція: 252021, Київ, вул. Липська, 3, готель «Національний», тел.: 291-89-19, факс: 291-62-33.
Посольство Республіки Хорватія: Київ, вул. Артема, 50/51, тел.: 216-58-62, факс: 224-69-42.
Посольство Естонської Республіки: 252011, Київ, вул. Кутузова, 8, тел.: 296-28-86, факс: 294-80-55.
Посольство Союзної Республіки Югославія: 254053, Київ, вул. Артема, 52-Д, 4 поверх, кімн. 113, тел.: 211-97-34, факс: 213-69-69.
Посольство Південно-Африканської Республіки: 252004, Київ, вул. Червоноармійська, 9/2, тел.: 227-71-72, факс: 220-72-06.
Посольство Японії: 252029, Київ, Музейний пров., 4, тел/факс: 462-00-19.
Почесний Консул Австралії в Україні: 252000, Київ, вул. Комінтерну, 18, тел.: 225-75-86, факс: 224-35-97.
Представництво ООН в Україні: 252021, Київ, Кловський узвіз, 1, тел.: 293-93-63, факс: 293-26-07.

Як представитися представництву

НАЯВНІСТЬ національного паспорта та консультації у дипломатичних установах своїх держав можуть задовольнити лише іноземців-туристів. А що пропонують наші закони тим, хто прибув до України з серйознішими намірами? Скажімо, з бажанням відкрити іноземне представництво.

Розповідає начальник відділу з роботи з офіційними представниками іноземних держав Управління зарубіжних установ Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України Олексій МАКСИМЕНКО:

— Інструкцію про порядок реєстрації представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності затверджено наказом нашого міністерства 18.1.96 р. № 30 і зареєстровано в Мінюсті 24.1.96 р. за № 34/1059. Пакет документів для відкриття представництва містить у собі заяву з докладним зазначенням усіх даних про зарубіжну фірму, витяг з торговельного (банківського) реєстру країни місцерозташування офіційно зареєстрованого органу управління (контори), довідку з банківської установи, в якій відкрито рахунок, доручення на здійснення представницьких функцій.

Ці документи треба нотаріально засвідчити за місцем їх видавання, легалізувати в консульських установах, що представляють інтереси України і супроводити перекладом українською мовою. Пакет документів подавати до нашого міністерства не пізніш, як через 6 місяців з дня їх видавання. Якщо документи оформлено правильно і міністерство прийняло рішення про реєстрацію фірми, фірма має сплатити державний збір у розмірі 2 500 доларів США, після чого їй видадуть відповідне свідоцтво.

Маючи його, представництво може звертатися до органів УВІР МВС України під час реєстрації паспортів та отримання віз іноземними співробітниками: у Мінпраці, щоб отримати дозвіл на працевлаштування в Україні співробітників представництва; відкрити поточні рахунки в українських банках, реєструвати й отримувати номерні знаки автотранспорту фірми, мати право безмитного тимчасового провезення її майна та обладнання, що тимчасово завозяться на територію України і необхідні для обладнання офісу та функціонування представництва.

Усі представництва протягом місяця з моменту отримання свідоцтва зобов'язані стати на облік у податковій інспекції і Мінстаті України. Дані про реєстрацію вносять до Реєстру представництв, який веде наше міністерство. Діяльність представництва припиняється, якщо ліквідується суб'єкт господарської діяльності, який воно представляє, за рішенням суб'єкта господарювання, який відкрив представництво, в разі припинення дії угоди з державою, якщо представництво відкрито на підставі цієї угоди і це ним прямо передбачено. А якщо представництво порушує положення інструкції, про яку йдеться, або вимогу чинного законодавства України, його діяльність припиняється в судовому порядку. Іноземним співробітникам представництв міністерство видає спеціальні службові картки, що діють на всій території нашої країни.

Від митниці не сховатися

ЩЕ ОДНА, не тільки економічно вигідна, а й така, що становить інтерес для багатьох мільйонів людей, форма співробітництва іноземців з нашими співвітчизниками — організація міжнародних виставок, ярмарків, концертів «зірок» естради, спектаклів провідних театрів, змагань з участю спортивних кумирів. Здебільшого, як правило, цілі колективи, яким для показу чи виступів треба завезти виставкове майно, театрально-концертні та спортивні реквізити. Причому в чималій кількості. Скажімо, торік іноземці завезли їх більш як 22 тисячі тонн. Як зробити так, щоб до власників майна не було претензій з боку наших офіційних органів? Роз'яснення дає заступник начальника виставкового відділу Держмиткому Борис ГАЙДАЙ:

— Тимчасове ввезення і вивезення виставкового майна здійснюють під зобов'язання про ввезення назад або вивезення, що зазначено у вантажній митній декларації (ВМД). За порушення зобов'язання відповідно до ст. 113 Митного кодексу України укладають протокол, що спричинює стягнення штрафу на службових осіб, а також конфіскацію цього майна або стягнення його стовідсоткової вартості, якщо конфіскація неможлива. У цьому зв'язку до закінчення терміну тимчасового ввезення майна на територію України воно має бути: вивезене за межі України; заявлене митниці з метою вільного використання; передане митниці для передання у власність держави; передане митниці для зберігання;

нам допоможе?

знищене під контролем митниці, якщо це майно не може надалі використовуватися.

А за тимчасового вивезення до закінчення його терміну має бути: повернуте на територію України; заявлено митниці для вільного використання за межами України; заявлено митниці, що майно загинуло або було знищене за межами митної території України за наявності всіх документів, що регламентують чинне законодавство.

Якщо власник заявляє про вільне використання майна на території України або за її межами, слід перевести майно в режим товару з поданням митниці всіх потрібних документів — вантажної митної декларації на товар, контракту купівлі-продажу, довідки про попередню оплату, ліцензій, якщо вони потрібні, та інші документи, що регламентуються чинним законодавством, а також сплатити всі передбачені законом митні збори, мита, податки, акциз. Митні збори за оформлення тимчасово вивезеного виставкового майна за ВМД платять у таких розмірах: еквівалент у національній валюті 10 доларів США плюс еквівалент у нацвалюті 5 доларів США за комплект специфікації (перелік предметів). А за тимчасово ввезені: еквівалент у нацвалюті 30 доларів США та еквівалент 15 доларів США за комплект специфікації (перелік предметів). Усю необхідну інформацію про митне оформлення майна, правила його ввезення і вивезення можна отримати в нашому відділі в Київській спеціалізованій митниці.

І ще одне. Деякі українські фірми під час провезення майна «хімічать», за що останніми місяцями в них конфісковано його на суму більш як 50 тисяч доларів США. Іноземці воліють діяти чесно. І правильно роблять. Адже коли вони намагаються схитрувати, митники розгадують їх.

Без податку нікуди

***І** ОКРЕМИХ іноземних громадян, і співробітників посольств, консульств, і працівників фірм, безперечно, цікавить питання: який податок вони мають сплачувати з отримуваних в Україні доходів.*

Відповідає на нього старший податковий інспектор ДПІ по Києву Надія РИМАРЧУК:

— Чинним податковим законодавством України передбачено порядок оподаткування доходів іноземних громадян (IV розділ Декрету КМ України від 26.12.92 р. «Про прибутковий податок з громадян»).

Під час оподаткування доходів іноземних громадян їх умовно можна поділити на дві категорії:

1. Іноземні громадяни, які не мають постійного місця проживання в Україні;

2. Іноземні громадяни, які мають постійне місце проживання в Україні (ті, хто живе в Україні загалом не менш як 183 дні в календарному році).

З доходів, отриманих із джерел в Україні іноземними громадянами, які не мають постійного місця проживання в Україні, прибутковий податок утримується у джерела виплати доходів за ставкою 20% без вилучення неоподатковуваного мінімуму, встановленого чинним законодавством.

Названу ставку застосовують у тому разі, якщо інше не передбачено міжнародними договорами про усунення подвійного оподаткування доходів громадян.

При цьому доходом, отриманим із джерел в Україні, вважають доход, виплачений підприємством, установою або організацією, створеними згідно із законодавством України, або отриманий у результаті використання або надання права користування власністю, що є на території України.

Оподатковуваний доход і порядок утримання податку з доходів іноземних осіб, які мають постійне місце проживання в Україні, визначається в тому самому порядку, як і для громадян України, і обкладається за ставками шкали ст. 7 Декрету.

Законодавством передбачено ряд виплат, що не входять до оподатковуваного доходу іноземних осіб з постійним місцем проживання в Україні:

а/ суми компенсації витрат за наймання житлового приміщення та на утримання автомобіля для службових цілей;

б/ суми витрат на відрядження (при цьому суми, виплачені додатково до заробітної плати за кожний день перебування в Україні, не вважаються компенсацією витрат на відрядження. Такі витрати враховують як надбавку до заробітної плати і оподатковують на загальних підставах);

в/ суми, які відраховуються наймачем іноземних громадян до фондів державного соціального страхування та пенсійного забезпечення (37%).

Якщо наймач на фонд оплати праці іноземних громадян здійснює відрахування до вищевказаних фондів, то під час оподаткування доходів іноземних громадян цю суму виключають.

Керівникам слід знати, що суми надбавок, які виплачують у зв'язку з проживанням в Україні, відшкодування витрат на навчання дітей у школі, харчування, на поїздки членів сім'ї у відпустку та інші аналогічні цілі включають до оподатковуваного доходу іноземних громадян.

Іноземні громадяни, які мають постійне місце проживання в Україні, зобов'язані подавати декларацію про отримані доходи за ф. № 9 до податкової інспекції за місцем діяльності в Україні.

Декларація про очікувані доходи подається протягом одного місяця з дня прибуття до України незалежно від джерела отримання доходу. Далі декларація подається щоквартально в 15-денний термін після закінчення кварталу.

У разі припинення діяльності та виїзду з України протягом календарного року декларація про фактичні доходи подається не пізніш як за місяць до виїзду.

Сплата податку протягом року здійснюється рівними частинами в терміни: до 15 березня, 15 травня, 15 серпня та до 15 листопада. Підставою для сплати податку є повідомлення, надіслане платникові податковою інспекцією.

Пільги з прибуткового податку іноземним громадянам надаються в такому самому розмірі і на тих самих підставах, що й для громадян України. Іноземні громадяни, які мають право на пільги на дітей, під час подання декларації мають додати до декларації відповідні документи, що підтверджують наявність утриманців.

Відрахування податку з доходів іноземних громадян може бути припинено або обмежено міжнародними договорами.

Краще бути здоровим і багатим...

***Х** ОЧ БИ ЩО казали про високі ставки наших податків, у будь-якій країні іноземці також платять їх чимало. Знаменитий хокеїст Павло Буре «відстібає» в Канаді від своїх доходів 52 відсотки, а його колега Сергій Федоров, який живе у США, — більш як 40%. Мільйони баксів! А чи можна за даної ситуації щось змінити? Так, і істотно. Платити податки в країні, з якої прибув. Та це можливо тоді, коли між країнами є щодо цього спеціальна угода. Це саме стосується й іноземців, які працюють в Україні. А чи поповнюватимуть вони скарбницю своєї країни, залежить від мудрості наших законодавців. А як це на практиці? На ці запитання відповідають заступник начальника відділу міжнародного оподаткування, підготовки та виконання міжнародних угод ДГНІ України Юрій ГЛАДУН та головний державний податковий інспектор цього відділу Ірина ЧЕПЛЕНКО.*

— Щоб було зрозуміліше, як це робиться практично, найліпше зупинитися на прикладі відносин України з однією з країн. Скажімо, з Бельгією. 20 травня ц. р. під час візиту до Києва міністра закордонних справ Королівства Бельгія Є. Дерейке було підписано Конвенцію між урядами України та Королівства Бельгія про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням щодо податків на доходи і майно. Вона поширюється на прямі податки, що ними в Україні є податок на прибуток підприємств і прибутковий податок з громадян.

Чинне законодавство України дає лише узагальнене визначення терміну «постійне представництво». В Конвенції воно розглядається докладніше, обумовлено випадки, коли діяльність резидента в країні не створюватиме постійне представництво. Наприклад, будмайданчик або монтажний об'єкт не вважатимуть постійним представництвом протягом 12 місяців.

На відміну від чинного законодавства України прибуток, отриманий резидентом Договірної Держави від експлуатації морських та повітряних суден, а також від участі в пулі, СП або міжнародному транспортному агентстві, відповідно до положень Конвенції оподатковується лише в цій державі. Скажімо, доходи, отримані авіакомпанією «Міжнародні авіалінії України» від перевезень до Бельгії, від оподаткування в ній звільняються.

Пасивний прибуток (дивіденди, відсотки, роялті), що його виплачують в Україні нерезидентові, оподатковуватиметься згідно з положеннями Конвенції від 2 до 15 відсотків, а не 15 відсотками, як передбачено законодавством України. Таке зниження зроблено у зв'язку з тим, що об'єктом оподаткування в Україні є валова сума цих видів доходів, з якої не вираховують витрат, пов'язаних з отриманням цих видів доходів.

Декретом КМ України «Про прибутковий податок з громадян» передбачено оподаткування доходів нерезидентів — фізичних осіб лише щодо доходів, отримуваних із джерел в Україні. Натомість Конвенція встановлює, що доход, отриманий нерезидентом в Україні щодо професійних послуг (незалежна наукова, літературна, артистична, художня, просвітницька або викладацька діяльність, незалежна діяльність лікарів, адвокатів, інженерів, архітекторів, стоматологів та аудиторів) або іншої діяльності незалежного характеру, має оподатковуватися в Україні лише в разі, коли особа має в Україні постійну базу з метою проведення цієї діяльності.

Законодавство України не передбачає оподаткування державних пенсій. Разом з тим Конвенція буде гарантією, що будь-яка державна пенсія України, виплачена резидентові іншої Договірної Держави — резидентові України, не оподатковуватиметься в цій країні. Внаслідок застосування Конвенції підприємцям наших країн гарантовано, що їхній прибуток, отриманий від підприємницької діяльності на території іншої держави, а також із джерел у цій іншій державі як дивіденди, відсотки і роялті, не підлягатиме подвійному оподаткуванню. Конвенція також гарантує, що підприємці однієї держави оподатковуватимуться в іншій державі на тих самих умовах, що й підприємці цієї іншої держави. Крім того, Конвенція спрямована на запобігання ухилянням від сплати податків.

Суб'єктами виконання цієї Конвенції є компетентні органи обох Держав. В Україні компетентний орган — Міністерство фінансів або його повноважний представник — Головна державна податкова інспекція України. Компетентні органи Договірних Держав розглядатимуть справи осіб, які є їхніми резидентами або громадянами, якщо останні вважають, що дії однієї або двох Держав призводять або призведуть до їх оподаткування всупереч положенням Конвенції, розв'язують за взаємною згодою будь-які сумнівні питання, що постають під час тлумачення або застосування Конвенції.

Закордон нам допоможе?

— Допоможе, — сказали нам у пресцентрі Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України. — Якщо активно сприятимемо цьому. Адже один із напрямів роботи нашого відомства — залучення іноземних інвестицій до пріоритетних сфер економіки. Сказане можна підтвердити багатьма прикладами з практики діяльності торговельно-економічних місій України, відкритих нами за кордоном у складі дипломатичних представництв нашої країни. Та оскільки мета цієї добірки — допомогти іноземцям встановити взаємовигідні контакти з українськими підприємцями, то, гадаю, варто назвати конкретні адреси і напрями діяльності, якою вони можуть зайнятися в Україні. При цьому слід звернути увагу ось на що. Якщо представники однієї з країн уже мають віддачу від співпраці з українськими партнерами, то, можливо, що так само взаємовигідними будуть контакти з нами і ділових кіл інших країн.

А тепер приклади. Греція передбачає замовити на феодосійському заводі «Море» військові кораблі на зразок «Зубра» та «Антареса». На замовлення Міністерства оборони Індії кременчуцьке об'єднання «КрАЗ» поставляє до цієї країни вантажні автомобілі, а київське об'єднання «Артем» — спецтехніку.

Львівський ізоляторний завод та об'єднання «Запоріжтрансформатор» поставляють свою продукцію до Єгипту.

Велику увагу приділяють розвиткові експорту послуг. Наприклад, корпорація «Укрмонтехніспецбуд» уклала контракт на будівництво 24 житлових будинків у Каїрі, трест «Укренергочормет» здійснює реконструкцію Хелуанського металургійного комбінату з видобутку та збагачення фосфоритів в Абу-Тартюрі. Дніпропетровське об'єднання «Південмет» поставить до Греції тролейбусів на 20 млн. доларів США.

Водночас іноземні компанії беруть активну участь у розвитку багатьох галузей нашої економіки. Завдяки сприянню українських торговельно-економічних місій за рубежем підготовлено до підпису проекти угод про співробітництво між Мінсільгосппродом, Мінлісгоспом України та відповідними міністерствами Австрії. Тісно співпрацюють у галузі сільгоспвиробництва Донецька область та область Комаром Єстергом (Угорщина). Такі приклади можна наводити й далі.

Не треба, однак, думати, що ми враз, без розбору приймемо всі пропозиції зарубіжних партнерів. Кожну з них ретельно аналізують і буває, що ми їх відхиляємо.

Сьогодні економіка України переживає не кращі часи. Та розпочаті реформи дають змогу сподіватися на те, що не далекий той день і час, коли ситуація докорінно зміниться. Це відбудеться тим швидше, чим більше зарубіжних партнерів співпрацюватиме з нами. Ми закликаємо їх до цього. Гадаємо, що воно напевне буде взаємовигідне.

Матеріали «Ділового компасу підприємця» підготували: Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України», Євген КРАСНОВСЬКИЙ, редактор всеукраїнської податкової газети «Плюс-минус».

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

До наївних, але щирих миротворчих намірів Алла Дудаєва вдавалася не вперше. У травні минулого року, під час візиту президента Сполучених Штатів з дружиною до Києва, Алла Федорівна попросила мене передати Хілларі Клінтон книжку її поезій «На изломе столетий» з написом англійською мовою: «Вельмишановна пані Клінтон! Коли триває війна і гине цілий народ, а чоловіки не в змозі зупинити кровопролиття, може, це спробуємо зробити ми, жінки?» Дружина чеченського президента покладала велику надію на відповідь Хілларі. Однак перша леді Америки була дипломатична, як і її чоловік, а дипломатія потребувала певних правил, за яких крик відчаю Алли Дудаєвої залишився непоміченим. А невдовзі президент Клінтон, м'яко покартавши «свого друга Бориса» за надмірне пролиття крові, дозволив собі історичну паралель: війна в Чечні нагадує йому війну між Півднем і Північчю у Сполучених Штатах. Ця «аналогія» остаточно «протверезила» авторку послання до «відомої своїм християнським милосердям» Хілларі Клінтон: вдова Дудаєва трактує її як індульгенцію на відпущення гріхів тим, хто накинув зашморг на волелюбний чеченський народ.

«Я знаю, що зустрінуся з Джохаром. Інакше не змогла б його пережити»

Інтерв'ю з Аллою Дудаєвою через два дні після її зникнення з Підмосков'я

Нічого не вийшло з «другом Біллом», нічого не вийшло з «другом Борисом». Як відомо, в Чеченській Республіці федеральні війська знову почали великомасштабні воєнні операції — вибори закінчилися! Втім, гул канонади супроводжував «вільне волевиявлення» громадян «суб'єкта Російської Федерації» і між першим та другим туром: телефонні розмови Залімхана Яндарбієва з українськими журналістами відбувалися на його відчутному тлі.

Хто розчує серед цього гуркоту слабкий голос Алли Дудаєвої, хто переймеється його болем, не уявляючи справжнього змісту кодових операцій «з розчищення території»?

— Алло Федорівно, ви й досі вірите у власні слова: «На свете издавна известно, что торжествует доброта»? Ви, продовжуючи викривальну місію, вірите, що врешті-решт довколишні народи із свідків злочину перетворяться на його суддів?

— Вірю, бо що залишилося, крім віри. А рядки про торжество добра... Це мій давній вірш, довоєнний. Тоді мені й справді здавалося:

«Сомненья тени отступают, как страхи детские порой. День побеждает час ночной, и ослепительной росой туман в лучах зари сверкает»...

За кілька тижнів до загибелі Джохара я дописала закінчення цього вірша, з поправкою на час. Я хотіла прочитати його під час останнього телефонного зв'язку слухачам «Голосу свободи», але Джохар, знаючи, що за ним полюють і жорстко економлячи кожну секунду, відіслав мене: «Пізніше, після розмови з Боровим...» Пізніше... (довга-довга пауза).

Я передаю цей вірш читачам «Голосу України»: для мене ваша газета — це і є голос свободи:

... Но доброта не побеждает.
Кровавым войнам нет конца,
Путь на Голгофу освещают
Мундиры в масках без лица.
И неизвестно, чей приказ:
«Убить!» — звучит на этот раз.
Вновь кровь и грязь,
Ложь без конца.
Подлец рождает подлеца.
И вас уже не пустят в рай.
Опять — в общественный сарай.
И пайку — в изгородь скоту,
А чем не скот, коль на войну
Бредете, словно на убой,
С опущенною головой...
И заметает яблонь цвет
Последний и кровавый след.

— Не дай, Боже, щоб справдилося ваше пророцтво... Ви казали, що Джохар знав про полювання за ним. Звідки? Як проявлялися ці лови?

— Нас справді ловили, ловили дуже довго. Раніше він міг говорити телефоном годину й більше, і ніхто не міг засікти. Все почалося з Шалажі. Тільки припинив зв'язок, як налетіли літаки — почали засипати село бомбами. До речі, за кілька днів російські засоби масової інформації «прояснили» ситуацію: з'ясувалося, «чеченські літаки б'ють по тих селах, що підписали мирні угоди» (!).

Того разу ми не зрозуміли, що полюють саме за нами: в селі був табір з пораненими бійцями, думали, російські льотчики застосовують звичну «терапію». Наступного разу знову приїхали в Шалажі, тільки в інший дім. І знову авіаналіт. Глибинні бомби падали поряд з нашим будинком — знесли піввулиці. Люди, на щастя, майже не постраждали: ховалися в бомбосховищі. Ми не могли туди побігти — нас упізнали б. Тому поклалися на волю Аллаха і разом з охоронниками залишилися в будинку. Падали вікна, двері, обвалилася стеля. Дегі (молодший син. — **Авт.**) дуже злякався. Під час другого нальоту господиня цього дому хотіла врятувати хоча б хлопчика. Накинула на нього дублянку й побігла городами до бомбосховища. Бачимо — над ними завис літак. Дегі заплутався в довгих полах і впав. Жінка схопила його за руку й поволокла за собою, тільки вони сховалися за рогом, як у те місце поцілила ракета. Це все відбувалося на наших очах, а ми нічого не могли зробити, щоб врятувати сина.

Потім два дні жили в лісі, боячись заїхати у якесь село, щоб не приректи його на бомбардування. Звідти, з лісу, їхали на спеціальні пункти телефонувати. Я постійно була поруч з Джохаром: мені здавалося, коли я з чоловіком, з ним нічого злого не може трапитися. Сам тоді Джохар розраховував: літак з'являється після сеансу через хвилин 20. За цей час треба вкластися у програму і швидко залишити небезпечне місце.

— Чому загаялися того фатального разу?

— Джохар думав, що встигне поговорити. Спочатку із зверненням до «Голосу свободи» виступив його помічник Ваха Ібрагімов, потім хотіла «врізатися» я зі своїм віршем, але чоловік попросив мене відійти. Велика антена в нас поламалася, була тільки коротка – півтора метра, довелося говорити телефоном, поклавши його на капот. Машину зверху заклали гілками, думали, що літак не помітить. Я стояла біля яру, на відстані півтора десятка метрів. І раптом якийсь спалах і удар за спиною, зовсім не гучний. Звикнувши до глибинних бомб, я навіть не звернула на цей звук серйозної уваги. Потім ще один такий самий удар, і на мене зверху впав Муса, крикнувши: «Не висовуйся!» Отямилася від плачу хлопчика-охоронця, подумала, хтось поранений. А потім бачу... на колінах у Муси лежить Джохар, крові немає, схоже, що просто непритомний...

Удар був не зверху, а звідкись збоку. Там під час розмови пролетіли літаки, Джохар ще сказав, що вони летять на Грузію. Потім стало відомо, що саме з них послали бомбово-ракетний удар. На вцілілій машині охорони ми приїхали до будинку нашої людини, й почався такий обстріл села — просто злива з вогню.

— Джохар був уже мертвий?

— Ми намагалися привести його до тями. Я руками намацала на голові в нього рану, невелику, пальців на три. Думали, він просто у глибокому шоку... Потім, коли вогонь трохи стих, хлопці поїхали за загиблими. Вони дуже любили Джохара, останнім часом були нерозлучні з ним і разом пішли на той світ...

— Алло Федорівно, вибачте за це запитання... Смерть Дудаєва викликала стільки чуток і сумнівів, що...

— Я зрозуміла: не було публічного «доступу до тіла», не було пишного похорону, й почали сумніватися у факті самої смерті. Що я можу сказати тим, хто не вірить? Я сама найбільше у світі хотіла б не вірити... Два дні ми ховалися з мертвим Джохаром у будинку наших друзів, я не знала, як сказати людям, що Дудаєва вже немає, найбільше боялася відчаю, бо у відчаї наші хлопці такий би бій затіяли... Вбивали б усіх підряд, і себе під кулі підставляли б... Довго радилися командири й вирішили сказати народові правду. Люди були в такому розпачі, що це важко передати словами, мені ще й доводилося заспокоювати хворих жінок, дідусів. Напевне, Бог дав мені сили в ті чорні хвилини Я й сама дивуюся, як я все це витримала. Може, тому, що була не сама у горі...

А похорон? Ви ж розумієте, що не можна ще показувати Джохарової могили. І мертвому йому не дадуть спокою. Ми спочатку хотіли везти його тіло на конях туди, де він мріяв мати останнє пристанище. Але поки шукали коней, літаки здогадливо(!) закидали той сільський цвинтар бомбами. Вони воювали з мертвими предками Джохара, тим більше знущатимуться з його останків.

— З Дегі все гаразд?

— Так, мені вдалося відправити його з Ічкерії за два тижні до того жахливого дня. І я мала їхати з ним, але вблагала Джохара: «Дозволь мені залишитися з тобою, якщо я не тягар, звичайно, для тебе. Мені вже багато років, у нас дорослі діти, онуки, є кому продовжити рід. Я хочу бути з тобою...» І Джохар здався... Дегі поїхав з жінкою, у котрої троє малих дітей. Я залишилася і дякую за це Всевишньому: якби поїхала тоді — ніколи собі цього не простила б... Знаю, що донька й молодший син у надійному місці, ростуть онуки, здорові, слава Богу. Але мені страшно зустрічатися з ними, це буде... перша зустріч без батька...

— Пригадую нашу зустріч півроку тому, коли ви з Дегі поверталися до Чечні. Ви зізналися, що страшенно хвилюєтеся за сина: їдете не на гірський курорт — під бомби, але відчуваєте себе щасливою від передчуття близької зустрічі з чоловіком. А потім повідомлення з гір: «Дісталися благополучно. Вже в чоловікових обіймах...» Так мало часу минуло, так багато подій відбулося...

— Я справді була дуже щаслива цих півроку поряд з Джохаром, хоча відчувала — насувається найстрашніше. Розумієте, це було наперед накреслено на небесах, і я була зовсім безпорадна зі своїм коханням. Після від'їзду сина мені приснився сон: насувається чорна хвиля, вона накриває мене з головою. Чорна ніч, чорна хвиля... Я виповзаю на берег, але він провалюється під моїми ногами, чорна земля поглинає мене, і я задихаюся. Прокинулася — Джохар не спить, так дивно дивиться на мене. Кажу, я тільки-но ледь не померла уві сні. Він стиснув мою руку: «Алло, це Всевишній мене забере...»

В останні спільні дні ми заново переглядали наше життя, згадували знайомство, молодість, усе добре і не дуже приємне, — відчували, треба встигнути наговоритися, пробачити одне одному, пояснити... Джохар розумів, що я готова з ним розділити все — і смерть також, і дуже цінував це. Мені найтяжче згадувати ці дні – вони, як суцільна відкрита рана...

... Першого дня після смерті поклали його на підлогу, ми з Мусою були в іншій кімнаті. Так велить мусульманський звичай. (До речі, в «Известиях» помилилися, написавши, що ми одягнули його в біле. Під час Газавату воїна хоронять у тому, в чому він загинув. Смерть за Батьківщину — вже очищення. І не треба загиблого ні мити, ні переодягати). Прошу — давай підійдемо до нього, він там уперше лежить один. Уперше. Такий самотній. Заходимо, а в нього розплющені очі. Муса каже: «Бачиш, Джохар на тебе чекає»... Повернулися, і я молилася-молилася, просила-благала Господа, щоб він прийняв мого Джохара і полюбив, як ми його любили: він був великий мученик на цій землі.

А потім, як належить у мусульман, я тричі промовила: «Прощаю тобі» (коли відходить дружина, чоловік лише раз каже цю фразу: жінка за життя завжди менше винна від чоловіка. — **Авт.**), і коли о 6-й ранку ми з Мусою знову прийшли до Джохара, його обличчя стало таким світлим, захопленим, молодим... Я знаю, що скоро зустрінуся з ним: якби не ця надія, я не змогла б його пережити. Не змогла б...

*Окаменело, окаменело сердце мое –
Только в этом ли дело?
Столько палящих слез источило.
Лучше б не лило, сразу остыло.
Слез вновь не выжать
Из камня немого,
Горькая складка у губ
И... ни слова.*

На знімку: Дегі з мамою.

Фото автора.

Продовження. Початок див. у «ГУ» за 6 липня ц. р.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

У сім'ї Куців за чашкою кави...

***Фотографію** сім'ї Куців із Луцька я випадково побачив у фотокора популярного на Волині тижневика «Віче» Василя Кузьміна. Вона відразу мені впала в око, і захотілося познайомитися з цією великою сім'єю. Як їм сьогодні живеться? Василь Кузьмін дав мені домашню адресу і телефон Надії Григорівни і Сергія Васильовича, з дозволу яких я і завітав до їхньої оселі.*

Уявляєте, двокімнатна міська квартира, в якій живуть тато, мама... та їхніх п'ятеро дітей. Усі дорослі. Наталка, Тетяна і Юра — студенти Волинського державного університету. Володимир закінчив середню школу, а наймenша Оленка в новому навчальному році навчатиметься в сьомому класі. Їхня мама Надія Григорівна тільки торік закінчила Луцький індустріальний інститут, а нині — аспірантка цього навчального закладу. Раніше за всіх вищу освіту здобув їхній батько, багато років тому закінчивши Львівський сільгоспінститут. Нині працює викладачем у міській автошколі. Нещодавно сім'я поповнилася. Наталка і Тетяна вийшли заміж.

Мені пощастило. Всіх застав удома і мав майже дві години приємного спілкування. Ніхто з них не казав про себе. Батьки розповідали про дітей, а діти, до подробиць, про своїх батьків. Я дізнався, що сім'я свого часу майже сім років жила і працювала в Монголії. Сергій Васильович в одному з навчальних закладів трудився консультантом, за добру роботу нагороджений срібною медаллю.

—Тато дуже любив бокс, працював тренером, він і тепер не полишає спорт, — казала Наталка.— Тато взагалі не п'є, не палить, любить музику, грає на гітарі. Я пам'ятаю, тато співав у монгольському хорі і монгольською мовою...

Надія Григорівна казала, що їхні зяті Юрко і Олексій теж грають на гітарах.

— Всі наші діти вчились і вчаться на п'ятірки, — з гордістю казала мама. — В нас такого нема: не вмію, не знаю, не хочу. Всі все повинні знати, вміти і хотіти.

Дівчата в сім'ї займаються спортивною гімнастикою, хлопці — боксом. Юрко — кандидат у майстри спорту. В сім'ї — три фотоапарати. Але найавторитетніша у фотосправі — Тетяна. Наслідуючи приклад мами, всі шиють і в'яжуть. Як правило, ходять у тому одязі, який самі пошили, зв'язали. Пишуть вірші, малюють...

—Дуже любимо плавати. Коли буваємо на морі, влаштовуємо сімейні змагання із запливом до п'яти кілометрів в один бік, — розповідав спокійно і розважливо Юрко. — Важко мені назвати переможця, але Наталка найдовше може бути під водою. Вона голими руками ловить колючих морських бичків, камбалу.

Донедавна в сім'ї було сім велосипедів. Прийшли зяті — додалося ще два. Сім'я має власний мікроавтобус, щоб усім уміститися. Але дуже часто, коли гарна погода, всі виїжджають на природу на велосипедах. Юрко і Володимир їздять частенько на велосипедах до діда і до баби, які живуть від Луцька за 90 кілометрів.

Допоможуть там по господарству, а надвечір повертаються додому. І не скаржаться на втому.

Взагалі в сім'ї ніхто ні на що не скаржиться. Десь трошки я навіть був здивований. Бо майже скрізь чути: і то не так, і то не так, і того бракує... Я і запитав:

—А хіба у вас нема проблем?

—Нема, бо ми їх тут же вирішуємо, — всміхнувся Сергій Васильович. Треба любити життя таким, яким воно є. Але робити все для того, щоб воно було кращим.

На столі, коло якого я сидів, стояли у вазі польові квіти. У цукерниці лежало печиво, приготовлене Надією Григорівною. А Володимир подавав запашну каву. Він вважається у цій справі сімейним спеціалістом. Я роздивлявся альбоми з малюнками Оленки, весільні фотографії. І був приємно вражений, що весілля і Наталки, і Тетяни було саме того числа, коли брали шлюб їхні батьки. Діти це зробили спеціально.

—Ми хочемо, щоб наше сімейне щастя було таким щасливим, як у наших батьків.

Це сказала Наталка. Але ці слова я прочитав в очах усіх дітей цієї напрочуд милої сім'ї..

Волинська область.

Фото Василя КУЗЬМІНА.

Микола ВОЛОК, «Голос України»

ГОЛОДНЕ ПОКОЛІННЯ

***В одній** з кіровоградських шкіл на уроці хімії відбулася непередбачувана реакція, і шестеро учнів дістали отруєння. Та коли «швидка допомога» привезла їх до лікарні і там зробили промивання, лікарі були просто вражені: дитячі шлунки виявилися порожніми. Отже, діти вранці вдома нічого не їли.*

Не раз у розмовах з учителями доводилося чути про випадки знепритомнення дітей від недоїдання просто на уроках. І випадків тих дедалі більшає. А колись же дітей годували в школах...

— Харчують їх трохи й нині, — сказала головний педіатр відділу охорони здоров'я Кіровоградського міськвиконкому Ольга Жигаліна. — Та якщо раніше півтори тисячі дітей харчувалися безплатно і стільки ж за помірну плату, то тепер безплатно лише 1239, а за плату — 90. А дітей, що не потрапили до пільгової категорії, годують батьки чим попало, тому й почастішало в них хвороб кишково-шлункового тракту, щитовидної залози, випадків анемії. В особливо складній ситуації діти сімей так званого середнього достатку, де в батьків не вистачає коштів на найпотрібніші для дітей продукти.

За словами Ольги Василівни, демографічна ситуація в місті залишається дуже складною. За останні роки знизився природний приріст населення. У його структурі зменшується питома вага дітей. Місто старіє. Як йому не старіти, коли в нинішньому році народилася 2641 дитина, а в минулому за відповідний період — близько 4,5 тисячі. Розповідали, що в пологовому будинку № 1, буває, за добу з'являється на світ лише один маленький кіровоградець.

Причин такої сумної статистики чимало. Найголовніші з них — соціально-економічні. Через них молоді сім'ї часто не наважуються народжувати дітей. Хоч як прикро, але «люди середнього достатку» не в змозі нашкребти зі своєї мізерної зарплати 3 мільйони карбованців щомісяця, щоб придбати дитяче харчування, сяку-таку одежину, що теж коштує мільйони й мільйони. І це тоді, коли підприємства стоять, батько отримує символічну плату, а мати взагалі в декретній відпустці.

Важко повірити, але це так, бо Жигаліна обманювати не буде: люди не можуть купити дітям молока. Соків малеча не бачила півтора року, а м'ясних консервів — уже 5—7 років. Та найтрагічніше, що дитина починає голодувати вже в утробі матері. Воно ще й на світ не з'явилося, а вже відчуває нестачу вітамінів, вкрай потрібних для життя калорій. А з'явиться — теж біда. Через недоїдання в багатьох молодих мам немає у грудях молока. Вони змушені задовго до пологів лягати в пологові будинки. Не лише щоб зберегти плід, а й просто похарчуватися, збагатити організм вітамінами.

З'явився навіть термін «соціальні хворі», що лягають в лікарні не просто підлікуватися (там з ліками та інструментарієм справи дуже кепські, треба приходити з усім своїм), а елементарно поїсти. На зиму лягають малозабезпечені пенсіонери й майбутні мами. Про те, як їх прохарчувати, болить голова вже в керівників лікувальних закладів. Ось що розповідав про «методи виживання» головний лікар четвертої міської лікарні, депутат обласної Ради Микола Ткач:

— М'який інвентар — халати, простирадла, ковдри, матраци — в нас зношений до краю. Те саме і з інструментарієм, не вистачає ліків. А щоб провести одну операцію (а ми ж їх робимо по десятку на день), потрібно 70 видів різної білизни. Змушені укладати контракти з сільгосппідприємствами. Ми їм — лікувальну допомогу, а вони нам — сільгосппродукцію. У такий спосіб торік заробили 5 млрд. крб, які витратили на ліки та інструменти. Для заготівлі овочів, всякої квашнини використовуємо покинуті городи, баштани.

Міська влада як може прагне допомогти медикам. Передали і обладнали під дитячу лікарню готель «Добруджа», минулого року тут спорудили овочесховище. Стала до ладу дитяча медамбулаторія в селищі Гірничому, капітально відремонтовано перший пологовий будинок, будують молочну кухню першої дитячої поліклініки. Але й місцева влада не всесильна. Треба робити значно більше, та немає коштів. Тим часом у місті зростає дитяча смертність (якщо торік померло дев'ять малят, то тільки в першому кварталі нинішнього — 22). І це притому, що народжуваність катастрофічно падає. А ті, що вижили, мають цілу купу вроджених недуг. На моє запитання, чи не є тут однією з причин місцевий природний радіаційний фон, запиленість, вибухи під час добування граніту та урану, Ольга Жигаліна відповіла ствердно. Безперечно, впливає й це. Але треба, щоб з'ясували спеціалісти з Києва. Рятувати немовлят місцеві медики не в змозі, бо немає сучасної апаратури для виявлення вроджених аномалій, того ж самого комп'ютерного томографа, ультразвукового обстеження. Багато чого немає і найближчим часом не передбачається.

Гнітюча виходить картина, що й казати...

Кіровоград.

Віталій ЖЕЖЕРА, Віталій МАКСЮТЕНКО, «Голос України»

Мадонни на зарплаті

Зінаїда Петрівна повідала вражаючу річ. Маленькі діти, узяті навіть з хорошого дитбудинку у сім'ю, ще довго, за звичкою, заколисують самі себе: сидить і хитається туди-сюди, доки не засне. Це страшно. Але з часом — минає.

Про роменську мадонну чули, мабуть, усі: Олександра Деревська з Ромен на Сумщині зібрала під одним дахом 48 дітей, сиріт війни, і всім їм стала мамою, а були там не лише слов'янські воєнні сироти, і навіть німецька одна дитина була, а коли мама Олександра померла, всі вони ледь умістилися коло труни. Нині (не війна!) на Сумщині понад дві тисячі дітей-сиріт. За останніх два роки кількість дітей у дитбудинках подвоїлося. Наївно питати, де вони беруться: безвідповідальний егоїзм, що панує повсюдно, стосується передусім дітей. Раніше, кажуть, матері частіше спохвачувалися і забирали з дитбудинків дітей, від яких перед тим відмовились. Тепер — рідше. Однак мадонни не перевелися. На тій самій Сумщині є дев'ять сімейних дитбудинків. Про них нам розповіла Зінаїда Підпала, голова Сумського обласного відділення Дитячого фонду України. Пані Зінаїда — педагог з 43-річним стажем. Здається, усіх 60 хлопчиків та дівчаток з тих дитбудинків вона знає по імені, а коли телефонує — не зазирає до записника.

Що таке сімейний дитбудинок? Це якщо ви приймаєте у свою родину сиріт, не усиновлюючи їх, тобто берете на себе обов'язки мами-тата і одночасно отримуєте роботу дитсадківського вихователя. Зарплата — відповідна.

Що це дає? Державі утримання сироти обходиться в такому разі, перепрошуємо, удвічі дешевше, аніж в інтернаті. А батькам-вихователям? Підрахуйте: на кожну прийомну дитину щодня вони одержують 250 тисяч карбованців плюс два мільйони на одяг та підручники на рік! Чи слід нагадувати, що нині сандалики коштують два мільйони, а на дитині ті сандалики «згоряють» раз на квартал, а якщо дітей десятеро?! (А на придбання, скажімо, ліків скидок нема!) Торік на державному рівні була пропозиція — створити в Україні прийомні сім'ї, тобто щоб за усиновлення держава платила хоча б так само, як і за утримання сімейного дитбудинку. У такій сім'ї мусить бути не більше п'яти дітей (у сімейному дитбудинку — не менше п'яти). Це було б і гуманно, і економно. Але ... шість міністерств ідею підтримали, а Мінфін сказав: передчасно. Як для кого! Он у Роменському районі (с. Сміле) Катерина Бедрик усиновила п'ятеро дітей, виховує їх сама, але оскільки вони усиновлені, то ні зарплати, ані навіть вищеназваної державної допомоги мамі «не положено». Добре, хоч колгосп будинок хороший збудував.

Отже, Мінфін, як йому й належить, повівся як обмежений реаліст. Так само поводиться й податкова інспекція і з Дитячим фондом, і зі спонсорами (в США сімейні дитбудинки тримаються цілком на спонсорстві завдяки відповідній податковій політиці).

Проте, слава Богу, не перевелися ідеалісти: та сама Зінаїда Підпала або ще одна сумська вчителька Ніна Корнелі, котра щомісяця перераховує свою одноденну зарплату на рахунок Дитячого фонду. Мало? Можливо, але «від себе» нині не платить ніхто, вона одна така. Легше з великими підприємствами (як сумський Хімпром), колгоспами, банкірами, підприємцями. Допомагає обласна адміністрація. Ну і, звісно, найблагородніші ідеалісти — господарі отих дев'яти дитбудинків у Сумах, Шостці, Лебедині, Ямполі, Бурині. Москаленки (14 дітей), Чернявські (9 прийомних, 4 своїх), Глушки — у цій сім'ї дві Оксани, дві Наталки, три Сергія, так вийшло...

Що можна сказати про ефективність сімейних дитбудинків? Навіть ті з них, де живеться не в розкошах, діти не проміняють на найкращий дитбудинок, бо є Мама, і цим усе сказано, і перевірено часом. Декого з цих дітей вже й заміж віддали, дехто армію одслужив — а не забувають. Хоч їхні кровні тато й мама аж ніяк не тут. Але ці діти не хочуть знати, де саме...

Суми — Київ.

ЛІКИ ПОТРІБНІ ВСІМ. Ефективні, а для багатьох — просто дешеві

Продовжуючи розмову

***З** РОЗВАЛОМ Союзу в Україні виник гострий дефіцит ліків. Але цей фармакологічний «вакуум» швидко заповнили енергійні підприємці, які з дозволу Кабміну зайнялися оптовими поставками ліків на український ринок. Так з'явилася добра дюжина нових фірм, яка, по суті, і врятувала нас від медикаментозного «голоду». Та покладатися лише на ліки імпортного виробництва було б неправильно. Треба розвивати вітчизняну фармацевтичну промисловість. Така основна ідея інтерв'ю керівника Держкоммедбіопрому Ю. Спіженка «ГУ» 18 липня цього року. А що з цього приводу думають інші активні учасники вітчизняного ринку медичних препаратів?*

Уже два роки тут працює столична фірма «Фалбі». Саме з проблем розвитку фармакологічного ринку в Україні і почалася розмова оглядача нашої газети з генеральним директором фірми Михайлом ПАСІЧНИКОМ.

— Стан справ у виробництві вітчизняних ліків і забезпеченні ними населення, м'яко кажучи, залишає бажати кращого, а щодо деяких груп препаратів — то доходить до критичної межі. І не дивно, бо протягом останніх двадцяти років в Україні не споруджено жодного хіміко-фармацевтичного підприємства. А наявні виробництва морально і технічно застаріли, не відповідають нинішнім світовим стандартам. У своєму інтерв'ю Юрій Прокопович із сумом констатує, що спрацьованість виробничих фондів деяких підприємств впала до рівня 80 відсотків. Ретроспективний аналіз того, як задовольняють заявки на основні фармакологічні групи препаратів, а це насамперед серцево-судинні, протиінфекційні, ті, що діють на органи травлення та на центральну нервову систему, свідчать про негативні тенденції виробництва й реалізації ліків. Так, із 1566 позицій цілком забезпечено фінансуванням 981, частково — 433, а на 152 препарати взагалі не виділено грошей.

— Але з'являються і нові препарати, яких раніше українські підприємства не виробляли.

— Апробація нових препаратів відбувається в межах восьми наукових програм, які фінансуються із держбюджету. То надзвичайно мало. Досить сказати, що обсяги державного фінансування для створення нових ліків на вітчизняній основі у 5-6 разів менші навіть від мінімальних потреб. За розрахунками Держкоммедбіопрому, для створення лише одного лікарського препарату треба витратити майже 8,5 мільярда карбованців (за цінами червня 1994 року. — **Прим. ред.**). Певно, що таких великих грошей сьогодні немає, отож нові препарати розробляються у доволі вузьких напрямах. А тим часом величезний науково-виробничий потенціал України у цій галузі — 3 науково-дослідних інститути, 65 підприємств, наукові центри, де синтезують біологічно активні речовини тощо, — використовується частково, не дає належної віддачі, бо немає державної фінансової підтримки.

Та навіть у такій складній ситуації українська фармакологія має певні успіхи. Зокрема, в межах виконання програми «Створення, вивчення і запровадження в практику охорони здоров'я України вкрай потрібних лікувальних засобів», яку виконують 66 наукових організацій, уже пройшли клінічні дослідження і рекомендовані до застосування 9 оригінальних препаратів.

Протягом останніх півтора року випущено ще декілька десятків готових препаратів, за основу яких узято субстанції вітчизняного виробництва. Щоправда, лише одна третина цих препаратів — оригінальні субстанції або композиції, створені з них. А решта — нові лікарські форми відомих чи відтворених субстанцій.

Зовсім інша ситуація сьогодні на світовому ринкові, де щороку «дебютують» 35—60 відсотків препаратів, які містять у собі нову хімічну субстанцію і мають перевагу над старими засобами.

Тому треба відверто сказати: щороку частка імпортних ліків на українському ринкові зростатиме. Принаймні, найближчим часом.

— Але то аж ніяк не бажана тенденція. Який же вихід?

— Вихід із цієї ситуації я бачу такий: якнайшвидше створити єдину державну програму «Ліки», яка охоплюватиме найперспективніші і найближчі до впровадження проекти з усіх нинішніх програм. До речі, така робота вже ведеться, а координатором і замовником цієї програми виступило Міністерство охорони здоров'я.

— Очевидно, «Фалбі», яку ви очолюєте, також не стоїть осторонь удосконалення фармацевтичного ринку України?

— Для формування фармацевтичного асортименту, який пропонуємо нашим співвітчизникам, передусім ураховуємо динаміку захворювань. Отож проводимо семінари, на які запрошуємо відомих учених-фармакологів, клініцистів, фармацевтів. Спільними зусиллями даємо й експертні оцінки тим чи тим лікам, робимо порівняльний аналіз прайс-листів відомих зарубіжних фармацевтичних фірм. Лише після такої попередньої роботи і за умови, що обраний препарат є у «Переліку лікарських засобів, необхідних до застосування при наданні медичної допомоги населенню України в 1996 році», рекомендуємо його хворим. Інша річ, що в тому «Переліку...» знаходимо лише дев'ятсот препаратів із необхідних трьох тисяч. Пропонуючи ті чи ті ліки, ми, звісно, враховуємо і купівельну спроможність населення.

Прагнемо віддавати переваги лікарським засобам вітчизняного виробництва. Однак, зважаючи на їх обмежений асортимент, широко запроваджуємо й імпортні ліки. Але лише ті, які мають добрий імідж на світовому ринкові. Зокрема, наша фірма перша в Україні стала закуповувати за кордоном дорогі, але конче потрібні препарати для лікування онкологічних захворювань, сучасні засоби для лікування цукрового діабету, інші ефективні ліки.

— Орієнтуєтеся в основному на Захід?

— Не тільки. Великі партії ліків закуповуємо і в Росії. Вони непоганої якості і набагато дешевші, ніж західні. Тож доступніші для найширших верств населення.

А загалом сьогодні «Фалбі» пропонує своїм клієнтам на українському ринкові понад тисячу медичних препаратів. Причому різного виробництва, але неодмінно високої якості. Ми підтримуємо в Україні постійні партнерські зв'язки із 2000 покупцями: аптеками, клініками, лікарнями... Маємо і свої фірмові аптеки, зокрема, чотири — у Києві, одна з яких — на Хрещатику. До речі, ветерани війни, інваліди, чорнобильці, хворі на рак та інші пільговики — мешканці Московського району Києва — можуть придбати у нас ліки за пільговими або безплатними рецептами. Протягом першого півріччя нинішнього року ми «отоварили» 120 тисяч таких рецептів для мешканців Московського району, держадміністрація якого уклала з нами договір. Адже в наших аптеках не тільки торговельні «накрутки» у п'ять разів менші, ніж у «Фармації», а й вибір ліків значно більший.

Отож багато які зарубіжні фірми охоче з нами підтримують ділові стосунки, пропонують для продажу найновіші препарати. І ми не відмовляємося. Звісно, якщо ці ліки сертифіковані в Україні і нашим клієнтам, як то кажуть, по кишені.

Вів розмову **Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.**

Легенди і дійсність

Олег МАРТУСЬ, журналіст

Чи забороняв М. Горький видавати в Україні роман «Мать»?

***П**РО ЦЕЙ епізод, зрозуміло, в радянські часи намагалися не згадувати, хоча життєпис автора «Буревісника» був обов'язковим для вивчення в українських школах. Літературознавець-українофоб Ілля Стебун-Кацнельсон ще в 1937 році в збірнику «О. М. Горький і М. М. Коцюбинський» дав «своє» трактування конфлікту й фактично до 1984 року, коли в США розпочалось видання п'ятитомника вибраних творів Миколи Хвильового, мало хто насмілювався сказати правду.*

Олекса СЛІСАРЕНКО

Сімдесят років тому письменник Олекса Слісаренко написав листа до М. Горького з пропозицією перекласти й видрукувати українською мовою його роман «Мать».

«Уважаемый Алексей Александрович, — писав М. Горький. — Мне кажется, что перевод этой повести на украинское наречие не нужен. Меня очень удивляет тот факт, что люди, ставя перед собой одну и ту же цель, не только утверждают различие наречий — стремятся сделать наречие «языком», но еще и угнетают тех великороссов, которые очутились меньшинством в области данного наречия.

При старом режиме я — посильно — протестовал против таких явлений. Мне кажется, при новом режиме следовало бы стремиться к устранению всего, что мешает людям помогать друг другу.

А то выходит курьезно: одни стремятся создать «всемирный язык», другие — действуют как раз наоборот. А. Пешков».

Лист М. Горького було надіслано в Україну з Сорренто, де російський класик лікувався.

Обуренню українських письменників не було меж. Володимир Винниченко в Парижі опублікував «Одвертий лист до Максима Горького» («Українські вісті»). Цей факт використав у своїй публіцистиці Микола Хвильовий.

М. Горький не чекав такої різкої реакції і, будучи за природою людиною м'якою й непослідовною у своїх поглядах, почав переконувати всіх у тому, що ніякого листа він не писав. Навпаки, виявляється, завжди захищав українську культуру, дружив з М. Коцюбинським тощо. І це, до речі, значною мірою, було правдою. Ще 1912 року М. Горький опублікував статтю «О русской интеллигенции в национальных вопросах», в якій різко засуджував великодержавний російський шовінізм і виступив за розвиток національних культур народів, яким волею долі випало жити в Російській імперії. Цікаво (як повторюється історія!), що проти М. Горького дружно виступили тоді як реакціонери, так і ті, хто вважав себе російським демократом.

Немає підстав не вірити М. Горькому, але не будемо ідеалізувати його. В листі до І. Кулика він писав, що «Грустно, что все еще приходится говорить на такие темы, в наши великие дни», маючи на увазі «впевнений поступ більшовизму» в Радянському Союзі.

У своїй книзі І. Стебун-Кацнельсон назвав О. Слісаренка замаскованим фашистом-контрреволюціонером. І саме такі оцінки й призвели до того, що О. Слісаренка в тридцяті роки було розстріляно. Це був талановитий поет і прозаїк. Він оспівував чистоту людських помислів і стремлінь — кастальські джерела (реальні джерела на горі Парнас в Греції, що в античні часи вважалися святими джерелами Аполона й муз, що дарують натхнення поетам і музикантам).

Цей епізод характерний для сталінського тоталітарного режиму. Захопившись ілюзорними сподіваннями на утворення міфічної «радянської людини», прагнучи «создавать всемирный язык» (зрозуміло, що неодмінно російський), навіть такі талановиті письменники як М. Горький ставали слухняним знаряддям у руках підступних політиків. А платою за «утвердження» більшовицьких ідеалів у житті комуністичного суспільства було, зокрема знищення національної інтелігенції.

Віталій ЖИВОТКЕВИЧ, юрисконсульт Жовтневої райдержадміністрації Києва

Чи законне рішення суду, вирішить суд

Мешканці комунальних квартир завдяки Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 22 лютого 1994 р. набули права на приватизацію своїх помешкань. Тобто, згода сусідів, як було раніше, на приватизацію частини квартири вже не потрібна.

Згідно з цим Законом тільки в 1995 р. в Жовтневому районі Києва було приватизовано більше як 160 кімнат в комунальних квартирах.

Одну з таких приватизувала Євгенія Власівна Курішко, 75-річна жінка.

Самотня стара жінка, в якої окрім добрих друзів нікого не лишилося, вирішила укласти договір довічного утримання з жінкою, яка тривалий час безкорисливо піклується про неї. Але цього не сталося через заповзятість «добрих» сусідів і їх позову, де вони просили: «В порядке обеспечения иска наложить запрет на отчуждение части спорной квартиры».

Відбулося судове засідання, де розглядалося водночас два позови: «Про визнання свідоцтва про право власності на житлове приміщення Є. Курішко недійсним» та зустрічний позов Курішко Євгенії Власівни до своїх сусідів «Про захист законних прав та стягнення моральних збитків, які позначилися на її здоров'ї».

Оповідати, про що йшлося на судовому засіданні, немає сенсу. Досить прочитати рішення суду, яке професійний юрист не зміг би осягнути.

В одному з абзаців рішення вказано, що: «...зміни, внесені до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 22 лютого 1994 року неможливо сприймати як дозвіл на приватизацію частини квартири та окремих приміщень, тому що зі змісту Закону виходить, що об'єктом приватизації залишається квартира в цілому».

Цікавий висновок, чи не так?

Хто в Україні має право вносити зміни в закон?

Верховна Рада України чи, може, відтепер районні суди? Втім, побачимо, яке рішення винесе міський суд, куди з касаційною скаргою звернулася Євгенія Курішко.

Перший самостійний старт

СЬОГОДНІ в Атланті (США) беруть старт XXVI літні Олімпійські ігри. Вперше в історії цих змагань виступатиме команда незалежної України.

—Чи можна стверджувати, що нашу команду підготовлено належним чином? — запитали ми президента НОК України Валерія Борзова.

—Програму підготовки виконано повністю. Втім, не вдалося у повному обсязі придбати необхідне спортивне обладнання, не вдалося модернізувати олімпійські бази підготовки. Не слід забувати, що реально ми отримали 55 відсотків виділених бюджетних асигнувань. Тому вдячні окремим особам, фірмам, усім, хто допоміг матеріально українським олімпійцям. З окремими фірмами у нас намітилися непогані перспективи співпраці. Приміром, почали працювати з «Кока-колою», яка виступила спонсором нашої олімпійської команди.

—А як оцінюєте спортивну форму та настрій наших атлетів?

—Нині спортсмени були трохи втомлені, бо обсяг тренувань протягом останніх місяців був дуже великий. Але, прибувши заздалегідь до Атланти, вони мали час і умови для акліматизації, підготовки вже на тамтешніх базах. Зустрічався практично з усіма спортсменами і тренерами. Відчув, що бажання виступити якнайкраще їм не позичати.

—Олімпійські ігри — не лише грандіозне свято спорту, а й важливий міжнародний політичний захід...

—Заполітизовувати ігри не слід, але й відокремлювати Олімпіаду від політики теж не можна. Тому слід не забувати і про те, що на етапі утвердження України як незалежної держави у світовій спільноті спортсмени зробили чи не найвідчутніший внесок у становлення її авторитету. Свідчення цьому хоча б те, що протягом останніх років близько двохсот разів на найавторитетніших міжнародних змаганнях на їхню честь піднімався державний прапор і лунав гімн України. А засоби масової інформації розносили ці вістки по всьому світі. Наших видатних атлетів Сергія Бубку, Оксану Баюл та багатьох інших знають усюди.

—І останнє запитання: як розцінюєте шанси олімпійців України на аренах Атланти-96?

—Україна на цих змаганнях буде представлена 235 спортсменами, які виступатимуть у 25 видах. Стосовно прогнозів, то, виходячи з даних і підсумків чемпіонатів світу останніх років, ми можемо розраховувати приблизно на вісім золотих нагород. Чекаємо обнадійливих результатів у спортивній та художній гімнастиці, легкій атлетиці, боксі, боротьбі, важкій атлетиці, плаванні, усіх видах веслування, кульовій та стрільбі з лука, вітрильному спорті, трекових велогонках. Нехай на мене не ображаються ті, кого не назвав. Адже медалей і перемог ми чекаємо від усіх спортсменів. Дуже радітимемо, якщо ці ігри назвуть нам нові яскраві імена.

На знімку: президент НОК України Валерій Борзов.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Олімпійська збірна України

Бадмінтон

Дружченко Владислав (1973 року народження, Дніпропетровськ), Євтушенко Вікторія (1965, Дніпропетровськ), Ноздрань Олена (1975, Дніпропетровськ).

Баскетбол

Буренок Вікторія (1965, Запоріжжя), Довгалюк Оксана (1971, Київ), Жирко Олена (1968, Київ), Кириченко Руслана (1975, Київ), Лелека Вікторія (1973, Дніпропетровськ), Назаренко Людмила (1967, Київ), Оберемко Олена (1973, Київ), Парадіз Вікторія (1968, Дніпропетровськ), Садовникова Діана (1971, Київ), Сильянова Наталія (1971, Київ), Ткаченко Марина (1965, Київ).

Бокс

Городничов Сергій (1970, Запоріжжя), Дзинзирук Сергій (1976, Бровари), Зауличний Ростислав (1968, Львів), Кирюхін Олег (1975, Маріуполь), Кличко Володимир (1976, Київ), Ковганько Сергій (1974, Миколаїв), Сидоренко Антон (1978, Херсон), Сидоренко Володимир (1976, Енергодар), Шестаков Євген (1976, Сімферополь).

Боротьба вільна

Асанов Ельдар (1974, Херсон), Валієв Мерабі (1970, Київська область), Губринюк Сергій (1970, Львів), Ефтені Віктор (1973, Одеса), Зазіров Заза (1972, Київська область), Муртазалієв Согід (1974, Київська область), Прядун Сергій (1974, Київська область), Тедеєв Ельбрус (1974, Київська область), Тедеєв Дзамболат (1968, Київська область), Тогузов Володимир (1966, Київська область), Фідаров Асланбек (1973, Київська область).

Боротьба греко-римська

Аджі Рустам (1973, Маріуполь), Дзігасов Артур (1962, Тернопіль), Калашников Андрій (1964, Київ), Камишенко Григорій (1972, Донецьк), Козуля Анатолій (1971, Харків), Комендант Олег (1969, Тернопіль), Коток Петро (1965, Рівне), Олійник В'ячеслав (1966, Донецьк), Солдадзе Георгій (1973, Луганськ), Хакімов Руслан (1969, Донецьк).

Важка атлетика

Блищик Олександр (1966, Кривий Ріг), Готфрід Денис (1975, Луганськ), Разорьонов Ігор (1970, Одеса), Рибальченко Станіслав (1971, Сватове), Севостєєв Роман (1969, Бердянськ), Таймазов Тимур (1970, Київ), Хижняк Олексій (1975, Харцизьк), Чумаков Олег (1970, Луганська область).

Веслування академічне

Бєлозьоров Олександр (1973, Миколаїв), Гриневич Роман (1971, Київ), Дмитренко Григорій (1975, Київ), Заскалько Олександр (1967, Дніпропетровськ), Капустін Олександр (1977, Херсон), Ликов Олег (1973, Дніпропетровськ), Мазій Світлана (1968, Київ), Мартиненко Ігор (1970, Київ), Марченко Олександр (1968, Херсон), Мифтахутдінова Діна (1973, Дніпропетровськ), Могильний Ігор (1970, Дніпропетровськ), Проненко Костянтин (1971, Дніпропетровськ), Раєвський Віталій (1967, Миколаїв), Реутова Олена (1968, Дніпропетровськ), Ронжина Олена (1970, Дніпродзержинськ), Самара Валерій (1965, Миколаїв), Устюжаніна Тетяна (1965, Київ), Фролова Інна (1965, Дніпропетровськ), Химич Олександр (1975, Черкаси), Чуприна Микола (1962, Київ), Шапошников Леонід (1969, Дніпропетровськ), Шаронін Євген (1971, Київ).

Веслування на байдарках і каное

Балабанова Ганна (1969, Херсон), Борзуков Андрій (1971, Херсон), Бундз Роман (1970, Львів), Іграєв Олексій (1972, Херсон), Куліда В'ячеслав (1970, Херсон), Литвиненко Олександр (1977, Полтава), Петров Андрій (1971, Херсон), Сливинський Михайло (1970, Львів), Сливинський Олексій (1972, Хмельницький), Теклян Тетяна (1973, Київська область), Терещенко Владислав (1972, Херсон), Фіклісова Наталія (1974, Одеса), Юрченко Катерина (1976, Херсон).

Вітрильний спорт, віндсерфінг

Браславець Євген (1972, Дніпропетровськ), Коротков Володимир (1966, Дніпропетровськ), Лука Родіон (1972, Вишгород), Матвієнко Ігор (1971, Дніпропетровськ), Оберемко Максим (1978, Крим), Пахольчик Олена (1964, Київ), Пічугін Сергій (1961, Київ), Приймак Сергій (1957, Миколаїв), Таран Руслана (1970, Дніпропетровськ), Токовий Юрій (1964, Київ), Хайндрава Сергій (1961, Київ), Чоломбитько Євген (1965, Миколаїв).

Водне поло

Андреєв Дмитро (1970, Львів), Владимиров Олег (1967, Крим), Горбач Ігор (1968, Севастополь), Єгоров Олексій (1964, Львів), Кебало Вадим (1967, Севастополь), Коваленко Андрій (1970, Київ), Костанда В'ячеслав (1963, Маріуполь), Потульницький Олександр (1969, Львів), Рождественський Вадим (1967, Львів), Скуратов Вадим (1967, Львів), Солодун Анатолій (1962, Крим), Стратан Дмитро (1975, Львів), Хальчицький Віталій (1964, Севастополь).

Велоспорт (трек)

Бондарєв Богдан (1974, Красний Лиман), Матвєєв Сергій (1975, Миронівка, Київська область), Симоненко Олександр (1974, Кіровоград), Толстенков Дмитро (1973, Армянськ), Феденко Олександр (1970, Черкаси), Яковлєв Василь (1972, Одеса), Яценко Андрій (1972, Сімферополь).

Велоспорт (шосе)

Кіщук Наталія (1968, Сімферополь), Наказний Олексій (1967, Миколаїв), Панков Олег (1967, Миколаїв), Пульников Володимир (1965, Київ), Ушаков Сергій (1968, Сімферополь), Халілов Михайло (1975, Миколаїв), Чміль Андрій (1975, Миколаїв).

Волейбол

Боженова Наталія (1969, Луганськ), Буєва Юлія (1975, Луганськ), Кривоносова Олена (1972, Одеса), Іванюшкіна Тетяна (1966, Луганськ), Коломієць Олена (1973, Запоріжжя), Кравець Алла (1973, Луганськ), Матешук Віта (1969, Запоріжжя), Милосердова Регіна (1973, Луганськ), Павлова Ольга (1969, Луганськ), Полякова Марія (1974, Луганськ), Сидоренко Олена (1974, Луганськ), Фроміна Олександра (1975, Луганськ).

Гімнастика спортивна

Єрмаков Юрій (1970, Макіївка), Зелепукіна Світлана (1980, Кіровоград), Карпенко Вікторія (1981, Херсон), Коробчинський Ігор (1969, Луганськ), Косяк Олег (1975, Київ), Миргородська Ганна (1980, Одеса), Мисютін Григорій (1970, Луганськ), Подкопаєва Лілія (1978, Донецьк), Світличний Олександр (1972, Луганськ), Тесленко Ольга (1981, Кіровоград), Шаменко Володимир (1972, Київ), Шапарна Олена (1979, Херсон), Шаріпов Рустам (1971, Харків), Шеремета Любов (1980, Львів).

Гімнастика художня

Вітриченко Олена (1976, Одеса), Серебрянська Катерина (1977, Сімферополь).

Дзюдо

Балаян Карен (1975, Київ), Бєляєва Тетяна (1971, Львів), Машуренко Руслан (1971, Київ).

Легка атлетика

Антонова Олена (1972, Дніпропетровськ), Бабкова Інга (1967, Миколаїв), Богач Олександр (1966, Київська область), Боброва Надія (1961, Харків), Бубка Василь (1960, Донецьк), Бубка Сергій (1963, Донецьк), Булковський Андрій (1972, Львів), Ваняїкін Дмитро (1966, Запоріжжя), Вершиніна Вікторія (1971, Київ), Вірастюк Роман (1968, Івано-Франківськ), Говорова Олена (1973, Одеса), Григор'єва Наталія (1962, Харків), Долгодін Владислав (1972, Харків), Кириленко Віталій (1968, Харків), Клименко Олександр (1970, Київ), Клочко Любов (1959, Запоріжжя), Колпаков Віталій (1972, Луганськ), Кохановський Андрій (1968, Дніпропетровськ), Кощій Людмила (1968, Рівненська область), Кравченко Володимир (1969, Дніпропетровськ), Кравець Інесса (1966, Київ), Крамаренко Олег (1970, Запоріжжя), Крикун Олександр (1968, Черкаси), Лободин Лев (1969, Луганськ), Мануйлова Яна (1971, Луганськ), Мороз Ольга (1970, Київська область), Овчарова Олена (1976, Київ), Осович Сергій (1973, Івано-Франківськ), Павлиш Віта (1969, Харків), Пинтусевич Жанна (1972, Київ), Попович Віталій (1962, Київська область), Пуха Ірина (1973, Київ), Рагозина Тетяна (1964, Полтава), Рурак Костянтин (1974, Дніпропетровськ), Рурак Олена (1972, Дніпропетровськ), Сарафинюк Петро (1966, Вінниця), Сидоров Віталій (1970, Одеса), Скварук Андрій (1967, Рівне), Стьопіна Віта (1976, Запоріжжя), Терещук Тетяна (1969, Луганськ), Тиртишник В'ячеслав (1971, Київська область), Федюшина Валентина (1965, Сімферополь), Фоменко Вікторія (1970, Харків), Хлусович Олена (1969, Київ), Шеховцова Олена (1972, Київ).

Плавання

Бондаренко Світлана (1971, Запоріжжя), Власов Юрій (1970, Донецьк), Джабурія Олександр (1972, Одеса), Завгородній Денис (1979, Дніпропетровськ), Золотухіна Наталія (1976, Запоріжжя), Іванушка Дмитро (1972, Бровари), Лапунова Олена (1980, Дніпропетровськ), Ніколайчук Володимир (1975, Запоріжжя), Сванідзе Ростислав (1971, Запоріжжя), Сергеєв Сергій (1970, Дніпропетровськ), Силантьєв Денис (1976, Запоріжжя), Снітко Ігор (1978, Харків), Хникін Павло (1969, Вінниця).

Стрибки у воду

Володьков Роман (1973, Запоріжжя), Жупина Олена (1973, Запоріжжя), Лапін Максим (1975, Маріуполь), Макогін Ярослав (1976, Львів), Писарєва Ірина (1974, Запоріжжя), Сербина Світлана (1980, Запоріжжя), Янченко Олег (1979, Київ).

Стрільба кульова

Авраменко Геннадій (1965, Чернігів), Близнюченко Олександр (1951, Київ), Гехт Євген (1966, Київ), Ігнатюк Мирослав (1957, Одеса), Леськів Леся (1963, Рогатин), Макаров Віктор (1965, Одеса), Михайлов Олег (1968, Запоріжжя), Нестерова Тетяна (1969, Запоріжжя).

Стрільба з лука

Білуха Наталя (1971, Львів), Герасименко Ліна (1974, Чернівці), Євецький Валерій (1962, Рубіжне), Забродський Станіслав (1962, Харків), Садовнича Олена (1967, Київ), Яценко Олександр (1958, Харків).

Стрільба стендова

Монаков Дмитро (1963, Київ).

Сучасне п'ятиборство

Ткачук Вадим (1976, Львів), Чимерис Георгій (1972, Київ).

Фехтування

Бризгалов Олексій (1971, Київ), Виборнова Єва (1974, Київ), Голубицький Сергій (1969, Київ), Гутцайт Вадим (1971, Київ), Калюжний Вадим (1972, Київ), Титова Вікторія (1971, Київ).

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

І полум'ям душі твоє я серце грію

ТО БУЛО три роки тому. На першому Всеукраїнському конкурсі молодих естрадних виконавців імені В. Івасюка в Чернівцях. Несподівано посеред ночі почув за стіною готельного номера плач немовляти. «Мабуть, якусь молоду сім'ю пожаліли адміністратори і поселили на нічдругу», — подумав тоді, бо довкіл жили журналісти, акредитовані на конкурсі, й самі конкурсанти.

І помилився. З маленькою, восьмимісячною донечкою і мамою-помічницею на конкурс приїхала молода і тоді ще зовсім нікому не відома співачка з Тернополя Оксана Пекун. Виконувала вона тоді пісню «Благання» Олександра Бурміцького й обов'язкову Івасюкову — Там, за горою». У фінал потрапила, але далі жодних лаврів не отримала. Правда, через два місяці вона знову приїхала в Чернівці, на відомий фестиваль «Доля», де стала дипломантом.

А тоді, на початку літа 93-го, поверталася з Чернівців у пригніченому настрої. Як і два роки раніше із Запоріжжя, з фестивалю «Червона рута», де недавня випускниця педінституту ризикнула шукати творчого щастя. Наївне дівчисько з провінційними амбіціями! «Коли я виступала в конкурсній програмі — а було це о 9-ій годині ранку, то не побачила в залі жодного члена журі... Можете уявити мій стан», — згадує тепер Оксана.

Та ще одне розчарування чекало її в Тернополі. Композитор Олександр Бурміцький, який написав для Оксани перші пісні, дав їй делікатно зрозуміти, що з невдахою немає наміру більше працювати.

Оксана розуміла: їй потрібні зовсім інші пісні, інший імідж. Що політизовані тексти — а такими, по суті, були й «Українці», і вже згадане «Благання» — то вчорашній день. Та й неможливо співати одні й ті самі пісні декілька років. Навіть найпопулярніші, шлягери. Бо тільки хліб не придається — усе інше скороминуще.

— А не виникало в тебе бажання кинути це все і зайнятися чимсь надійнішим. Скажімо, піти працювати у дитсадок чи школу. Там принаймні тоді зарплату вчасно виплачували? — запитую в Оксани.

— Та, власне, з того я і починала. Зі вчителя музики у школі, — каже Оксана. — Але такої думки — ступитися зі сцени — у мене ніколи не виникало. Я задумувалася над іншим: що співати і як співати? На жаль, не було поруч людини, з якою можна хоча б порадитися. Отож і йшла від однієї пісні до іншої, з одного музичного гурту в інший... Шукала себе.

Але ствердила себе як співачка, на яку нарешті звернули увагу, про яку заговорили, піснею знову ж таки Олександра Бурміцького «Кав'ярня кохання». Так, тою самою, яка досі «тримає» молоду співачку у вітчизняних хітах сучасної пісні.

Цікаво, що «Кав'ярню кохання» композитор спеціально написав для іншої тернополянки, яка також пробувала свої творчі сили на фестивалі «Червона рута». Але конкурсантка не зуміла передати настрій мелодії, отой «компроміс життя і смерті почуттів» — і пісні просто не зауважили. Як і саму виконавицю.

— І тоді я попросила в Олександра Бурміцького дозволу записати цю пісню, — згадує Оксана. — Він погодився, хоч і не відразу. Та й саму «Кав'ярню кохання» журі «Пісенного вернісажу-93» не сприйняло. А ось публіка — інша річ.

Та, мабуть, найщасливішим для молодої співачки є минулий рік. Судіть самі: з тією ж «Кав'ярнею кохання» Оксана стає лауреатом «Пісенного вернісажу-94» — такі вже парадокси творчої долі, однією з переможців фестивалю «Романси Славутича», одержує другу премію на Міжнародному конкурсі ім. К. Шульженко в Харкові, першу премію — на телевізійному конкурсі молодих виконавців у Львові. І нарешті — стає дипломантом престижного «Слов'янського базару» у Вітебську. Сьогодні голос цієї талановитої співачки можна почути в популярних радіо- і телепередачах, особливо в програмі «Шлягер-96». Ось і цього тижня Оксана Пекун брала участь у 3-годинній шоу-програмі за участю сучасних молодих популярних виконавців, яку організатори «Шлягеру-96» записували в курортному Трускавці. Там вона виконала свою нову пісню «Сезон прощань», яку написав для неї львівський композитор Олег Баран на слова тернопільської поетеси (і давньої подруги співачки) Олени Лайко.

Знаю співачок, які на концерти, на фестивалі приїжджають зі своїми продюсерами. Тобто, з найперішими помічниками, які не тільки опікуються фінансовими справами артистки, але й — у разі потреби — подбають, щоби вона вчасно лягла спати і не випила зайвого, на їх погляд, бокала шампанського. А одній, очевидно, нелегко доводиться?

— То неймовірно тяжко, коли ти і ад'ютант, і генерал в одній особі, — почув від Оксани. — Але життя — то суцільна боротьба. Навіть для тих, хто має продюсерів. Та загалом сьогодні в шоу-бізнесі без підтримки обійтися неможливо. І мені допомагають. Зокрема, львівська телекомпанія «Міст» і «Шлягер-96», якими опікується столична телекомпанія «АІС», за що я їм щиро вдячна.

— А якщо вже працювати з продюсером, то я воліла б з таким, який не тільки щохвилини думає про гроші, але й розуміє артистку як людину. У нас, в Україні, найчастіше продюсери для жінок-співачок стають і їхніми чоловіками. Це добре, але не зовсім. Бо від великої любові до великої ненависті — один крок. Та й, зрештою, можна бути прекрасним чоловіком і нікудишнім продюсером. Як і навпаки.

Оксанка-молодша дуже любить слухати пісні Оксани-старшої. Особливо — «Колискову». І взагалі мама в неї найбільша подружка, яку вона називає Оксанкою-Пекункою. А себе — Манюнею. Та коли її просять заспівати, та ще й у маминій присутності, відмовляється. І з дитячою безпосередністю каже:

— Попросіть маму. Вона ліпше співає.

«Будемо разом, завжди разом, тільки разом. Просто у нас прощальний сезон», — співає Оксана Пекун в одній зі своїх нових пісень.

І так хочеться вірити, що успіхи молодої співачки не матимуть сезонного характеру.

На знімку: Оксана Пекун.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Від Русі до України

Романтичні есе про європейський шлях України

У ВІСЬМОХ попередніх публікаціях циклу під загальною назвою «Прощання з Азією» ми спробували розглянути деякі події княжого періоду вітчизняної історії. Особливу увагу звернули на українсько-європейські зв'язки як визначальні для нашої держави — прямої спадкоємиці Русі Київської.

Після княжого настав в нашій історії період козаччини, що відродив на києворуських теренах державу, яку очолив Богдан Хмельницький.

Цей відрізок вітчизняної історії (від 1340 до 1783 року — повної ліквідації автономії України й перетворення її земель на губернії Російської імперії) — час закріплення за простором «від Сяну до Дону» політичної назви УКРАЇНА.

IX. Смерть у Володимирі, що відлунює у віках

1340 року у столиці Галицько-Волинської землі Володимирі змовники-бояри отруїли останнього представника української княжої гілки Юрія-Болеслава.

Цей антикняжий виступ переконує, що процес утворення на території колишньої київськоруської федерації нових держав тривав і в період боротьби наших предків з монголо-татарськими загарбниками. Це був загальноєвропейський процес, який врешті-решт завершився в епоху Відродження виникненням більшості країн, що утворюють сучасну Європу: Франції, Нідерландів, Швеції, Італії...

Очевидно, не можна підступне вбивство пояснювати лише намаганням бояр зміцнити своє становище — й економічне, й політичне, як великих землевласників. Хоча саме тоді було закладено основу формування в XIV—XVI століттях могутніх українських княжих родів: Вишневецьких, Глинських, Хоткевичів, Острозьких і т. ін., що зіграли значну роль не тільки в історії України, але й сусідньої Московії (той же Іван Грозний був напівукраїнцем, оскільки його мати з княжого роду Глинських).

Юрій-Болеслав упав жертвою змови насамперед через невизначеність політики лідерів Галицько-Волинського князівства, що в свою чергу важко було зробити в несприятливому геополітичному оточенні цієї держави — наступниці Русі Київської. На сході її турбували монголо-татари, литовці та московіти, на заході — поляки й угорці, з півдня нападали татари.

Незважаючи на ці та інші причини, значення Галицько-Волинського князівства в українській історії величезне. Воно зіграло роль П'ємонта (область в Італії, що в XVIII—XIX століттях ініціювала національно-визвольний рух за об'єднання італійської держави). Сила впливу на вітчизняну історію ідей, що народилися в Галичині та Волині, досі не вичерпалась. Синьо-жовта символіка утвердилася саме в цьому краї, щоб пізніше стати загальноукраїнською (прапори Галицько-Волинського князівства мали на блакитному тлі золотого лева). Під такими стягами виступили українські полки в Грюнвальдській битві і перемогли разом з польсько-литовськими загонами.

Галицько-Волинське князівство впевнено перехопило естафету київськоруської держави, щоб передати її козацькому національно-визвольному рухові, вершиною якого стало творення держави Богдана Хмельницького.

Й останнє — Галицько-Волинське князівство здійснило свою високу місію — бути містком єднання між Україною та Європою. Із західних міст пішли в XIV-XVI століттях в Європу українські молоді інтелектуали, щоб стати там професорами академій та університетів, відомими діячами золотої в історії людства епохи Відродження (Юрій Котермак з Дрогобича — ректор Болонського університету, пізніше професор Краківського, Станіслав Оріховський — письменник-гуманіст, твори якого видавалися в Римі, Венеції, Базелі, Франкфурті, Павло Коросняньский — професор Краківського університету). Цією дорогою підуть майбутні соратники Богдана Хмельницького — його полковники, які були освіченими людьми.

* * *

Смерть Юрія-Болеслава свідчить також про те, що в перехідний від Русі до України період започатковувалась і негативна в українській історії тенденція — відсутність єдності між різними верствами нашого народу. Невипадково пізніше Мелетій Смотрицький — значний діяч української культури в своєму визначному творі «Тренос, або Лемент святої східної церкви» напише: «Де тепер той безцінний камінькарбункул, блискучий, як світильник — дім князів Острозьких, що світив над усі інші блиском святості старої віри своєї? Де інші і також безцінні камені тої корони — славні доми українських князів; неоціненні сапфіри, безцінні діаманти: князі Слуцькі, Заславські, Збаразькі, Вишневецькі, Сангушки, Чорторийські, Пронські, Ружинські, Соломирецькі, Головчинські, Кропинські, Масальські, Горські, Соколинські, Лукомські та інші незчисленні, яких довго було б вичисляти? Де поруч з ними і інші неоціненні... родовиті, славні, горді, сильні і давні доми по всьому світі голосною доброю славою, могутністю і відвагою народу українського — Хоткевичі, Глібовичі, Сапіги, Дорогостайські, Воїни, Воловичі, Тризни, Бокії, Гойські, Семашки, Гулевичі, Калиновські... та інші?»

Багато з представників цих українських родів з часом з'явилися в історії то Московії, то Польщі, то Угорщини, то Литви.

Але немало було й таких аристократів в Україні, які думали про майбутнє свого краю. Вони й стали ініціаторами національно-визвольного руху на наших землях, який увійшов до світової історії як КОЗАЦТВО (про це — в наступній публікації).

Свято творчості на закарпатській землі

«Україна — диво дивовижне». Під такою назвою з 5 по 11 серпня у Закарпатті під егідою Кабінету міністрів України відбудеться яскраве мистецьке свято — Всеукраїнський фестиваль телевізійних програм, присвячений п'ятій річниці незалежності нашої держави.

На розгляд авторитетного журі фестивалю буде представлено перлини тележурналістики — програми-переможці першого відбіркового туру конкурсного змагання, що проходить у Національній телекомпанії України, телерадіокомпаніях «Крим», обласних, Київській і Севастопольській регіональних телерадіокомпаніях.

Телеглядачі України та зарубіжжя матимуть змогу побувати у найвіддаленіших куточках Буковини, найглибших шахтах Донбасу, унікальних місцях Волині і щедротних степах Таврії. Вони по-новому побачать у своїй багатоликості воскреслу державу Україну і її найбільше багатство — працьовитих і красивих людей.

Засновники телевізійного фестивалю — Спілка журналістів України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, газета «Говорить і показує Україна».

Це мистецьке дійство вже одержало в Україні широкий резонанс серед відомих тележурналістів. Як інформують колеги із Хмельницької, Херсонської, Волинської областей, переможці першого туру конкурсу вже готові взяти участь у другому, заключному, етапі творчого змагання.

На важливу акцію відгукнулися також і ділові організації та підприємства України. Серед них — спільне підприємство «Береш-Віта», газета «Все о медицине», які підтримали телевізійний фестиваль спонсорською чи доброчинним внеском.

Отже, шановні глядачі, незабаром ви станете свідками справжнього телевізійного свята. Ми гостинно запрошуємо і вас узяти в ньому участь!

Інститут відкритого суспільства Міжнародний фонд «Відродження» оголошує конкурс за програмою «Підтримка науково-дослідницьких проектів» на 1997 рік

Програма має на меті підтримку новітніх досліджень окремих учених, а також груп дослідників у галузі соціальних та гуманітарних наук з предметів та дисциплін, пов'язаних з проблемами Центральної та Східної Європи.

У 1997 р. передбачається розгляд проектів за такими напрямами:

Мистецтвознавство (Жінка в мистецтві; Порівняльний аналіз у регіонах; Міждисциплінарні дослідження)

Економіка (Інституційні і мікроекономічні засади макроекономічної стабільності та економічне зростання країн у перехідний період; Приватизація і самоуправління)

Освіта (Вища освіта в суспільствах перехідного періоду)

Європейські дослідження (Розширення Європейського Союзу з точки зору Центральної Європи)

Історія (Архівні розвідки соціально-політичних процесів у Центральній та Східній Європі)

Екологія людини та сталий розвиток (Сталий розвиток провінції; Ресурси чистої води; Планування використання землі)

Право (Правові бази ринкової економіки з огляду на комерційне право та регулювання торгівлі, кримінальний закон та закон про довкілля; Правовий контроль уряду)

Лінгвістика (Мовна політика Центрально-та Східноєвропейських спільнот — проблеми меншин)

Література (Література і політика; Література та ідеологія)

Філософія (Філософія пост-модернізму — провідні ідеї XX століття)

Політологія (Міжнародне ставлення до змін у політичних режимах)

Соціальна політика (Роль державного і соціального партнерства у вирішенні соціальних проблем; Реформа систем соціальної безпеки)

Соціальна психологія (Зміна структури сім'ї та сімейних взаємовідносин; Міжстатеті стосунки; Індустріальна психологія та управління людськими ресурсами; Динаміка угруповань; Навчання міжособистих відносин)

Соціологія (Виникнення соціальних та інституційних структур; Соціальний актив і соціальні виключення; Ототожнення етнічного й національного)

Проблеми сучасного міста та населення (Місцеві уряди і локальний розвиток у містах; Соціальне розшарування населення міста; Демографія — міграційні процеси та еміграція кваліфікованих кадрів; Роль змагання у процвітанні міст)

Перевага надається дослідникам віком до 45. Особлива увага приділяється міждисциплінарним та порівняльним проектам.

Індивідуальні та групові гранти розраховані на період від шести місяців до двох років щонайбільше. Пріоритетними серед групових проектів вважаються ті, в яких візьмуть участь науковці принаймні з двох держав, що мають на меті аналітичні дослідження окремої теми або вузького питання в межах кількох країн.

Розмір гранту становить від 100 до 500 доларів США на місяць залежно від кваліфікації, досвіду, місцевих умов та інших особливостей. Можливе покриття додаткових витрат на відрядження, документацію, літературу тощо, крім витрат на обладнання.

Заявки виконувати англійською мовою на стандартних бланках.

Додаткову інформацію та аплікаційні форми можна отримати в Центрі «Освіта» Міжнародного фонду «Відродження».

Адреса: Україна 252017, м. Київ-17, вул. Володимирська, 60, кімн. 223.

Телефони: (38044) 225-22-51, 225-10-06.

Останній термін подання документів — **10 жовтня 1996 р.**

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас...

Укрін'юрколегія
(252034, Київ, вул. Золоті Ворота, 2а)
у справах про спадщину розшукує родичів:

померлих в Канаді:

1. **Теофілії Волосович** з дому Шпак, яка народилася 1904 року в Галичині.
2. **Стіва Деркача**, який народився в Україні 1911 року.
3. **Вацлава Матійчика**, який народився в Україні 1927 року, а саме: дядька Степана Пулька, або його дітей та тітку Олександру Синицю або її дітей.
4. **Фреда (Федора) Яковліна**, який народився в Україні 1900 року.
5. **Люби Левенберг** з дому Шівак (Сівак), яка народилася в Україні 1918 року.
6. **Стефані Куцери**, яка народилася в Україні 1908 року.
7. **Вальтера (Володимира) Табака**, який народився в Україні.

померлих в Англії:

1. **Миколи Гавриляка,** який народився в Коломиї 1920 року, батьки — Петро Гавриляк та Марія Улашенець.
2. Будь-яких родичів по материнській лінії **Джона Робертса**, мати якого Сара Крамер народилась в селищі Холми Корюківського району і її батьками були Макс та Ціля Крамери.

померлого в США

Джона Таратули, а саме: Юлію Прийму, Марію Навроцьку, Володимира Бабича, Романа Дороша, Оксану Бедор.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію: Київ-34, вул. Золоті Ворота, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

ЗНИКАЄ ФАЛЬШ З ФРАНКОВОГО ПОРТРЕТА

До 140-річчя (27 серпня 1856) з дня народження й 80-річчя від дня смерті (1916) видатного українського поета

1. Чому саме Мойсей став героєм поеми?

У лютому 1893 року Іван Франко зустрівся у Відні з основоположником ідеології єврейського державотворення Теодором Герцлем (1860—1904). Спілкування визначних представників культури двох народів, що сотні років живуть разом, було приємне й ділове. І коли три роки по тому світ побачила книга Т. Герцля «Єврейська держава», Іван Франко вже через три тижні з дня виходу цього політичного твору з друкарні публікує рецензію на нього. В цілому відгук був позитивний. Єдиним застереженням І. Франка Т. Герцлю були слова про те, що останній недооцінив практичні труднощі, пов'язані з заснуванням єврейської держави: «План, однак, без сумніву має перед собою майбутність, — писав І. Франко, — і якщо сьогоднішнє покоління виявиться ще недозрілим до нього, то він мусить з часом дочекатися молоді, яка захоче і зуміє його виконати».

Цей епізод із життя нашого видатного Поета й Мислителя свідчить не лише про демократизм й гуманізм його світогляду, але й про завершення важливого періоду в його політичній діяльності, що характеризується відходом від впливу Драгоманова з його федералізмом і остаточним рішенням утверджувати в свідомості українського народу ідею самостійності, творення незалежної національної держави.

Що стосується ставлення І. Франка до українсько-єврейських культурних зв'язків, то Поет не обмежувався лише дослідженням їх присутності в давньоукраїнській літературі та фольклорі. В своїх прозових речах письменник змальовував єврейські характери. Герой його повісті «Перехресні стежки» (1900) Вахман — патріот свого народу, але йому не чужі й інтереси люду, серед якого він живе. Він засуджує тих співвітчизників, котрі допомагають в Галичині полякам, а в підросійській Україні — росіянам гнобити українців.

«Жодна релігія, жодне переконання, жодна раса і жодна народність не була й не можуть бути предметом ненависті. Таким предметом були й лишаються тільки всякий утиск, усякий визиск», — писав Поет. Він виступав проти асиміляції євреїв, вважав еміграцію їх на свою історичну батьківщину корисним явищем, адже вона має стати основою для майбутньої національної самостійності єврейського народу.

І тому, коли настав 1905 рік, І. Франко здійснив свій поетичний задум — створив шедевр—поему «Мойсей», закономірно, що головним героєм її став біблійський герой Мойсей.

Про цей твір написано томи, але сьогодні не можна ще раз не наголосити на його вічній актуальності, в чому переконається кожний, хто знову відкриє Франковий твір і прочитає:

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздоріжку,
Людським презирством,
ніби струпом, вкритий!
Твоїм будущим душу я тривожу...

2. «Нашим ідеалом повинна бути незалежна Русь-Україна»

Іван Франко й справді тривалий час перебував під впливом поглядів Михайла Драгоманова й підтримував його ідеї федералізму та соціалізму. Але останній період свого життя (1898—1916) він присвятив боротьбі за національну свободу українського народу.

«Німецький соціал-демократизм, прищеплений на російський грунт працями Плеханова, Струве, Туган-Барановського й ін., здобув собі багато прихильників серед молоді, — з тривогою пише І. Франко 1899 року. — На сю доктрину ловиться в значній часті гарячіша українська молодь, хоча соціал-демократизм стає ворожо, як проти усяких об'явів суспільної самодіяльності та децентралізації, так само і проти національного українського руху, і з того погляду являється для українства далеко гіршим ворогом, ніж російське самодержавіє і російська цензура. Бо коли самодержавний тиск є тиском фізичної сили, так сказати, в'яже руки, то соціал-демократизм краде душі, напоює їх пустими і фальшивими доктринами і відвертає від праці на рідному грунті».

Що ж до майбутньої комуністичної держави, то Поет висловився однозначно: «Люди жили б в такій залежності, під таким доглядом держави, про який тепер у найабсолютніших поліційних державах нема й мови. Народна держава сталась би величезною народною тюрмою». Історія більшовизму, в яку виродилась в Росії приваблива своїм романтизмом та мріями про загальну рівність соціал-демократична ідея, продемонструвала світові, що Іван Франко пророче передбачив і ГУЛАГи, і голодомори, й тоталітарну цензуру, що визначали життя в СРСР.

1900 року поет пише статтю «Поза межи можливого», «Самостійність, — зазначає І. Франко, — належить до тих ідеалів, які можуть запалювати серця ширших кругів людей, вести тих людей до найбільших зусиль, до найтяжчих жертв, додавати їм сили в найстрашніших муках і терпіннях. Тисячні стежки, які ведуть до його здійснення, лежать просто-таки під нашими ногами, і тільки від нашої свідомості цього ідеалу, від нашої згоди на нього буде залежати, чи ми підемо стежками в напрямі до нього, чи, може, звернемо на зовсім інші стежки».

Інтернаціональні ідеали, якими прикривається панування одних націй над іншими, Поет називав фарисейством.

* * *

Пропонуючи ці фрагменти, автор ставив перед собою єдину мету — закликати ще раз перечитати твори Івана Франка й спробувати побачити портрет нашого великого письменника без маски, за якою несумлінні дослідники його творчої спадщини сховали від нас справжнє його обличчя. Тим більше, що митець закликав нас до самопізнання.

Гадаю, що саме такий шлях (незважаючи на нинішні економічні негаразди) приведе нас до розуміння уроків Івана Франка. А вони в тому, що кожний народ має право на вільний самостійний розвиток. Це зовсім не означає, що він повинен стати на шлях ізоляції від світу. Навпаки, тільки тоді й з'явиться у нього можливість співіснувати з ЛЮДСТВОМ.

Не гріх повчитися і у фінансистів Петлюри

Сьогодні ми постійно стаємо свідками того, як наші державні чиновники гарячково шукають вихід із скрутного економічного становища, в якому опинилася Україна. Для поліпшення ситуації пропонують різні моделі, вже використані нашими сусідами, вишукують рецепти спеціалістів далеких країн. Але чомусь майже ніколи не аналізують подібну ситуацію, що складалася у власній державі, зокрема в Українській Народній Республіці, яка підтримувала свою життєдіяльність в умовах воєнної агресії з кількох сторін.

Ознайомлення з архівними документами засвідчує: у Директорії, керованій Симоном Петлюрою, було багато грамотних спеціалістів, які досить оперативно реагували, скажімо, на процеси грошового обігу, аби не допустити наднормативного знецінення власної валюти. Вони своєчасно готували відповідні документи, що давало змогу стримувати інфляцію навіть в умовах ведення бойових дій. Пропонована читачам постанова за підписом Петлюри яскраво засвідчує професіоналізм фінансистів з уряду Симона Петлюри.

І я переконаний, що уважне вивчення фінансово-банківської системи УНР підказало б сьогоднішнім економістам чимало слушних ідей. Та й як тут не згадати Шевченкове: і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь.

Володимир СЕРГІЙЧУК,
доктор історичних наук.

Іменем Української Народньої Республіки стверджую

24 марта 1920 р. — № 18/Д

Голова Директорії ПЕТЛЮРА

Посвідчив: Керуючий Справами Директорії М. Миронович.

ПОСТАНОВА

про урегулювання діяльности Експедиції Заготовок Державних Паперів в Кам'янці на Подиллю.

Для припинення обезцінювання української валюти випуском грошових знаків Експедицію Заготовки Державних Паперів в Кам'янці-Подільському і для виконання норм права емісійного ВСТАНОВИТИ:

1) Припинити передачу до Державного Банку грошових знаків вартостю сто карбованців і вище.

2) Не розпочинати нового друкування грошових знаків вартости тисячу карбованців.

3) Друкування грошових знаків вартости двісті п'ятдесят карбованців цілком припинити.

4) Продовжувати друк грошових знаків вартостю сто карбованців для переховання їх в коморах експедиції без права випуска в обіг.

5) Продовжувати друкування грошових знаків вартостю низче сто карбованців і передати їх до Державного Банку яко розмінні знаки.

Заступник Голови Ради народних міністрів і керуючий Міністерством справ закордонних
Андрій ЛІВИЦЬКИЙ.

З телетайпа

Українцям аплодував Папа Римський

У залі Павла VI, що у Ватикані, відбувся великий концерт, присвячений 400-річному ювілею Берестейської унії. В ньому взяли участь українські мистецькі колективи — камерний оркестр «Віртуози Львова», хорові капели зі Львова «Антей» та «Боян», хор кафедрального собору Воскресіння Христового з Івано-Франківська, львівський чоловічий хор «Гомін», а також галицький камерний хор «Євшан». Разом вони виступили у зведеному хорі, що налічував більш як 200 виконавців.

Ці колективи привезли до Рима найяскравіші твори українських композиторів Максима Березовського, Михайла Вербицького, Миколи Лисенка, Кирила Стеценка, Андрія Гнатишина, Мирослава Скорика. Програма, яку почули італійці, а також прочани з інших країн, перевершила всі сподівання. Майже п'ять тисяч глядачів, серед яких був і папа Іоанн Павло II, насолоджувалися красою українських голосів і музики.

Разом з усіма присутніми Іоанн Павло II аплодував артистам і цим самим засвідчив свою повагу до народу України, його духовності та культури.

Своє на виставку, а в магазин — з-за кордону

Відвідувачі виставки-ярмарку різних порід птиці, побачили унікальний генофонд Чорнухинської птахофабрики, що на Луганщині. Тут поважно походжав червоно-рудий нью-гемпширський, вагою в п'ять кілограмів, півень, у сусідньому вольєрі — блакитний китайський кохінхін, оцінений спеціалістами в десять мільйонів карбованців, кури найрідкісніщої орловської породи, бійцівські тульські гуси. Сімнадцять порід папуг, цесарки, перепілки...

Виставка-ярмарок навівала не тільки радощі, а й смуток: до яких пір, маючи такі птахофабрики, область та й держава в цілому, завозитиме імпортні курячі стегенця на свої базари, у свої магазини? Може, початок відродженню покладе регіональний контракт, укладений на виставці облдержадміністрації з птахофабрикою? В рахунок цього контракту вже надійшла перша партія — 500 тисяч курчат-бройлерів з Австрії, що дасть змогу колективу птахофабрики прорватися крізь економічні негаразди і дати області свою вітчизняну продукцію та ще й за доступними цінами.

Єдине в Східній Європі стародавнє городище — у нас

Ще у 1990 році було біля Верхнього Салтова, на Харківщині було знайдено велике городище на площі 120 гектарів з кам'яною цитаделлю і катакомбовим могильником. Це — пам'ятки офіційної культури Хозарського каганату — середньовічної держави.

До 1917 року більшість знахідок із верхньосалтівського могильника перевозили в імператорський Ермітаж Санкт-Петербурга. Нині археологічний музей працює в самому селі Верхній Салтів. Тут демонструються знахідки з могильника останніх років. Серед них — скляне і кам'яне намисто, бронзові та срібні підвіски, каблучки, персні, браслети, сережки, глиняні жбани, знаряддя праці.

На думку експертів ЮНЕСКО, в усій Східній Європі немає такої цікавої, такої важливої в науковому плані археологічної пам'ятки, якою є верхньосалтівське городище і катакомбовий могильник. Тут побували вчені-археологи майже з усього світу.

Увагу фахівців привертає також відкриття археологів Харківського державного університету, зроблене біля села Металівка у тому ж Вовчанському районі. Розкопки, які там проводяться, дали змогу встановити, що металівський могильник, знайдений у 1959 році при спорудженні Печенізького водосховища і зниклий, як вважалося, під водою, все-таки зберігся. Виявилося, що в степу і частково в лісі поблизу Металівки до п'яти з половиною тисяч скіфських поховань.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 218890.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311089.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.